

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Obchod a služby

**Pre skupiny odborov:
62 ekonomické vedy,
63, 64 ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II**

6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu

Stupeň vzdelania: úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A

Prievidza, platné od 01.09.2013

**PaedDr. Štefan Gaman
riaditeľ školy**

**www.kalina.sk
info@kalina.tsk.sk
tel: 046-54221 10
tel./fax 046-54246 19**

**Mgr. Darina Krčíková
zástupkyňa riaditeľa
tel: 046- 54221 10
046- 54202 39**

STRANA

1 Úvodné identifikačné údaje	4
2 Ciele výchovy a vzdelávania	3
3 Základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6324 M manažment regionálneho CR	6
3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	6
3.2 Formy praktického vyučovania	7
3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania, vydávanie dokladu	9
3.3.1 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov	11
3.3.2 Pravidlá hodnotenia žiakov	12
3.4 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie	14
3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	17
4. Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	18
5. Charakteristika študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu	20
5.1 Popis vzdelávacieho programu	21
5.2. Základné údaje	21
5.2.2 Zdravotné požiadavky na uchádzača	23
6 Profil absolventa	23
6.1 Celková charakteristika absolventa	25
6.2 Kľúčové kompetencie	26
6.3 Odborné kompetencie	30
7 Rámcový učebný plán študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu	33
8 Vzdelávacie oblasti	38
9 Prílohová časť	
Učebné osnovy študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu	43

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	Obchod a služby
Kód a názov ŠVP	62 ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01. 09. 2011		
	01.09.2013	Úprava podľa ŠVP platného od 01.09.2013 Manažment, marketing, Podnikanie vo vidieckom cestovnom ruchu Sprievodcovské služby
	01.09.2015	Úprava podľa platnej legislatívy

2.CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon), zákona č. 61/2015 o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky č. 65/2015 o stredných školách a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu štvorročných učebných odborov 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálnom správaní, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykového laboratória, získania kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí

- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softvérového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií
 - zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore manažment regionálneho cestovného ruchu
 - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby
 - rozvíjať špecifické záujmy žiakov
 - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní
 - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky
 - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní
- b) **posilnenie úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou
 - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov
 - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom
 - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov
 - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka
 - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd
 - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru
 - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie
 - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí
 - presadzovať zdravý životný štýl
 - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít
 - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy
 - podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu
 - aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku
 - spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Prievidzi
 - spolupracovať so salónmi poskytujúcimi kozmetické služby
 - vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky

- nadviazať spoluprácu s cestovnými kancelárkami, s Regionálnym združením Hornej Nitry v Prievidzi poskytovať služby žiakov pri rôznych príležitostiach
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov

e) *zlepšenie estetického prostredia budovy školy* s cieľom:

- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy
- zrekonštruovať hygienické priestory školy
- využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty

3. ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6324 M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

3.1. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium
- Teoretické vyučovanie začína o 7:55 hod, odborná prax o 7:00 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
- Odborná prax sa vyučuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne a vykonáva sa v školských zariadeniach: salóny a inštruktážna učebňa, ako aj v kmeňových a zmluvných pracoviskách. Výučba prebieha pod vedením odborných učiteľov, MOV. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave ako aj v školskom internáte. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaradovaniu sa žiakov do kolektívu. Tiež stretnutia s rodičmi prvákov sú plánované v prvom týždni na začiatku školského roka, kde sa zoznamujú s učiteľmi, kolektívom v triede, získavajú informácie o škole, jej štýle práce, organizácii vyučovania a odborného výcviku,

metódach a prostriedkoch hodnotenia, plánovanými aktivitami na škole a osobitnými predpismi odborného výcviku na kmeňových a zmluvných pracoviskách. Sú oboznámení s ich povinnosťami, právami a postupmi. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu, školský internát, školské dielne a salón

- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania komisionálnych a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní
- Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Maturitná skúška sa skladá z písomnej, praktickej a ústnej časti. Úspešní absolventi získajú maturitné vysvedčenie
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci 7 týždňovej časovej rezervy školského roka podľa podmienok a možností školy. Kurz Ochrana života a zdravia sa organizuje v školskom roku počas troch dní v treťom ročníku skupinovú formou v 6 – 7 hodinových celkoch. Účelové cvičenia sa organizujú dva dni v priebehu školského roka a to v 1. a 2. ročníku. Telovýchovný výcvikový kurz sa bude organizovať podľa podmienok v regióne školy, s náplňou lyžiarsky a plavecký kurz skupinovú formou, v 1. a 2. ročníku
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovného poradcu, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkov školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni. Výrobky a služby žiakov sa môžu predstaviť verejnosti na výstavách a prezentáciách na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktická príprava je uskutočňovaná ako praktické cvičenia, sú súčasťou odborných vyučovacích predmetov v odbore MRCR. a realizuje sa podľa Zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Praktické cvičenia sú povinné. V 1. a 2. ročníku sa vykonávajú pod vedením učiteľa príslušného odborného vyučovacieho predmetu, v 3. a 4. ročníku prebiehajú individuálnou formou na pracoviskách zamestnávateľa na základe dohody o zabezpečení súvislých odborných cvičení. Ich úlohou je pripraviť žiakov tak, aby po ukončení štúdia vedeli prakticky využiť osvojené poznatky na svojich pracoviskách. Žiaci by mali vedieť samostatne pristupovať a riešiť primerané úlohy v cestovnom ruchu.

Zameraním je rozšírenie teoretických vedomostí z predmetov:

Ekonomika, Technológia služieb cestovného ruchu, Geografia cestovného ruchu, Administratíva a korešpondencia, vo vyšších ročníkoch Dejiny kultúry, Marketing, Manažment, Právna náuka, Účtovníctvo, Ekonomika podniku cestovného ruchu
Súvislé odborné cvičenia sa uskutočňujú 6 hodín denne, hodina je 60 minút.

Odporúčaná náplň

1.ročník - 5 dní pod vedením odborného učiteľa

-učebňa výpočtovej techniky – vyhľadávanie informácií, určenie trás exkurzií, organizačné zabezpečenie, vyhotovenie propagačných materiálov (plagát, leták, článok do novín, prezentácia,

- exkurzie v regióne a mimo regiónu (kúpeľný cestovný ruch, zaujímavosti, atrakcie, vidiecky cestovný ruch), správy z exkurzie

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Technológia služieb cestovného ruchu

2. ročník - 5 dní pod vedením odborného učiteľa

- exkurzie do zariadení poskytujúcich služby v cestovnom ruchu – stravovacie, ubytovacie, kúpeľné zariadenie,

- veľtrh cestovného ruchu – manažérska činnosť, propagácia, prezentácia subjektov

- exkurzie mimo regiónu školy – sprievodcovská činnosť

- vyhotovenie propagačných materiálov (plagát, leták, prospekt, článok, prezentácia, správa z exkurzií

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Technológia služieb cestovného ruchu

3. ročník – 10 dní, individuálne na základe zmluvy (1x pre školu, 1x pre organizáciu)

- cestovné kancelárie, cestovné agentúry, turistické informačné centrá

centrá voľného času, agroturistické strediská, kultúrne, rekreačné, športové centrá

- administratívne práce, agenda a korešpondencia, aktivity v oblasti účtovníctva, práce s kancelárskou a výpočtovou technikou, obchodné aktivity, marketing v cestovnom ruchu, animačné činnosti

- prezentácia, správa z praxe

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Technológia služieb cestovného ruchu

4. ročník – 10 dní, individuálne na základe zmluvy (1x pre školu, 1x pre organizáciu)

- cestovné kancelárie, cestovné agentúry, turistické informačné centrá

centrá voľného času, agroturistické strediská, kultúrne, rekreačné, športové centrá,

príspevkové a rozpočtové organizácie, hotely, ubytovacie zariadenia,

administratívne práce, agenda a korešpondencia, aktivity v oblasti účtovníctva, práce s kancelárskou a výpočtovou technikou, obchodné aktivity, marketing v cestovnom ruchu

práce na úseku daní, poplatkov, tvorba cien, animačné činnosti

-prezentácia, správa z praxe

Hodnotenie praktických cvičení je súčasťou predmetu Manažment.

Z uvedených dôvodov je nutné, aby dodržiavali nasledovné pokyny:

- žiaci odchádzajú s vytlačeným denným záznamom (je k dispozícii na internetovej stránke). Žiaci ho vedú počas praxe a po skončení praxe si dávajú podpisovať zodpovednej osobe na pracovisku. Po príchode do školy okamžite tento formulár odovzdajú príslušnému vyučujúcemu.

- absolvujú sa podľa vopred určeného termínu.

- Absolvovanie praktických cvičení individuálnou formou sú povinné. V prípade, že v danom termíne nemôže žiak na prax nastúpiť (PN, vážene rodinné dôvody), musí ju absolvovať počas letných prázdnin a ohlásiť skutočnosť zodpovednému vyučujúcemu. Žiaci, ktorí odchádzajú v daných termínoch na zahraničnú prax, budú od praxe oslobodení.

- na pracoviskách žiak dodržiava pokyny nadriadených a platia pre neho pokyny z teoretického vyučovania – (BOZP, protipožiarna ochrana)

- žiak má na pracovisku zamestnávateľa vhodné oblečenie, nefajčí, nepije alkoholické nápoje a nepožíva omamné a psychotropné látky
- denne zapisovať činnosti, ktoré vykonávali a dať si to potvrdiť v organizácii
- po ukončení žiak odovzdáva všetky tlačivá, správy, ospravedlnenky – sú podmienkou na postup do vyššieho ročníka.
- žiak musí mať osobné doklady. Prípadný úraz treba ihneď nahlásiť aj škole.

Kontrolu priebehu súvislej praxe vykonávajú pracovníci poverení riaditeľom školy. Tí sa zamerávajú hlavne na rešpektovanie obsahu dohody, pracovnú morálku, zručnosti a odbornosť žiakov. Informácie získavajú pozorovaním a rozhovorom s kompetentnými zamestnancami organizácie a so žiakmi. Z každej kontroly vypracujú stručný a konkrétny zápis. V rámci možnosti zjednávajú nápravu na mieste. O závažných nedostatkoch neodkladne informujú ZRŠ alebo riaditeľa školy.

O výsledku praxe budú žiaci:

1. Viest' denný záznam
2. Spracujú správu z exkurzie, článok do novín (písmo 12, TNR,riad.1,5)
3. Spracujú správu z praxe
4. Pripravujú letáky, plagáty, prospekty
5. Vypracujú zvolenú tému
6. Spracujú prezentáciu cestovného ruchu v Powerpoint – podľa zadania

3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania, vydanie dokladu o získanom vzdelaní

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolania a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. Externá časť sa koná formou písomného testu. Interná časť MS sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložka MS sa člení na teoretickú a praktickú časť. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitnú skúšku žiak koná pred predmetovou maturitnou komisiou. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov. Získané maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu. Jednotlivé časti maturitnej skúšky vychádzajú z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah je koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Témy maturitnej skúšky Témy MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa riadi platnými predpismi o maturitnej skúške. Pri MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie **na základe kritériálneho hodnotenia výkonov**.

Jednotlivé témy sú formulované v podobe konkrétnej úlohy/činnosti. Téma má svoju profilovú a aplikačnú časť. Profilová časť témy MS sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov, ktoré sú určené v rámci profilových predmetov. Aplikačná časť MS uvádza všetky dôležité väzby a súvislosti, ktoré dopĺňajú profilovú časť. Každá profilová a aplikačná časť MS má svoje podtémy, ktoré sú koncipované tak, aby absolvent mal možnosť v plnom

rozsahu pochopiť komplexnosť témy a preukázať naplnenie všetkých výkonov v rámci danej témy. Naša škola uplatňuje pri tvorbe tém nasledujúce pravidlá:

Každá téma :

- vychádza z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
- uplatňuje hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných
- vychádza z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania)
- umožňuje a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy
- umožňuje preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS
- dodržiava pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém bol pre žiaka optimálny, primeraný a zvládnuteľný na danom stupni vzdelania
- svoje podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme MS riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecno-vzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov je založené na kritériách hodnotenia. Vymedzenie prostriedkov a postupov hodnotenia bude spracované ku každej téme. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a budú osobitným dokumentom školy, ktorý bude dopĺňať náš školský vzdelávací program. Jeho súčasťou bude aj Záznam o výkone absolventa (nie skupinový).

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktoval sa s poslucháčmi • Rečníkovi bolo dobre rozumieť • Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná • Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené • Slovná zásoba bola výrazovo bohatá • Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety • Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád • Prejav bol výzvou k diskusii
Chválitebný	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktoval sa s poslucháčmi • Rečníkovi bolo dobre rozumieť • Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná • Príklady boli presvedčivé a s malou pomocou dobre zvolené • Slovná zásoba bola výrazovo bohatá • Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety • Dĺžka prejavu bola primeraná • Prejav mohol byť výzvou k diskusii

Dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi • Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť • Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku • Príklady boli uplatnené iba niekedy • Slovná zásoba bola postačujúca • Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety • Dĺžka prejavu bola primeraná • Prejav nebol výzvou k diskusii
Dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> • Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi • Rečníkovi bolo zle rozumieť • Prejav nebol presvedčivý • Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná • Príklady boli nefunkčné • Slovná zásoba bola malá • Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety • Dĺžka prejavu nezodpovedala téme
Nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> • Chýbal kontakt s poslucháčmi • Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť • Prejav nebol presvedčivý a zaujímavý • Chýbala hlavná myšlienka • Chýbali príklady • Slovná zásoba bola veľmi malá • Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna • Dĺžka prejavu bola veľmi krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný

VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6324 M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu orientujeme na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania preverujeme, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využívame širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním preverujeme výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu

(porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní preverujeme výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov vyjadrujeme rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia preverujeme výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá sú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov sú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

3.3.2. Pravidlá hodnotenia žiakov

Počas štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy, metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby so psychologickými a sociálnymi pracovníkmi
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou

Pri hodnotení žiakov počas jeho štúdia jednotlivých predmetov sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných

javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností
- Osvojil si účinné metódy a formy štúdia

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládanie účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia: Žiak:

- Si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci
- Zvládol obsluhu a údržbu zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu
- Si osvojil potrebné vedomosti, skúsenosti, činnosti a ich tvorivú aplikáciu
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti
- Preukázal kvalitu prejavu
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti

Hodnotíme nasledovne:

- **Prácu v škole:** pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií
- **Vzdelávacie výstupy:** podľa kritérií hodnotenia
- **Domácu prípravu:** formálne a podľa kritérií hodnotenia
- **Práce žiakov:** didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti, a pod
- **Správanie:** v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach, výstavách a pod

Obdobie hodnotenia:

- *Denne, Mesačne, Štvrťročne, Polročne, Ročne*

3.4. Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Nábreží J. Kalinčiaka 1, Prievidza a v budovách na Ul. energetikov 1, Prievidza.

Praktické vyučovanie sa vykonáva v nasledovných dielňach:

- Dom služieb KALINA, Nábrežie J. Kalinčiaka 3, Prievidza
- cukrárska výrobná, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- školská jedáleň, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- A klub, Svätoplukova 31, Prievidza
- Kadernický a kozmetický salón „Visage 4you“, Ul. Vansovej, Prievidza

Normatív vybavenosti dielní, odborných učební, tried a stredísk praktického vyučovania je v súlade s Normatívom základného vybavenia dielní praktického vyučovania pre naše učebné a študijné odbory.

Základné priestorové podmienky

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment

Kancelária riaditeľa školy
Kancelária pre zástupcov riaditeľ školy TV
Kancelária pre zástupcov riaditeľa školy PV
Kancelária pre personalistu školy
Kancelária pre ekonomický úsek
Kancelária zástupcu riaditeľa pre TEČ
2 miestnosti na odkladanie pedagogickej dokumentácie
Sociálne zariadenie

2. Pedagogickí zamestnanci

kabinety pre učiteľov, kabinet výchovných poradcov

3. Nepedagogickí zamestnanci školy

Kancelária pre sekretariát
Príručný sklad s odkladacím priestorom na čistiace potreby, kancelárske potreby
Archív – školský, ekonomický
Kancelária pre hospodárky školy
Kabinet správcu VT
Kancelária mzdovej účtovníčky
Kancelária všeobecnej učtárne
Kancelária vedúcej účtovníčky
Kancelária vedúcej školskej jedálne
Kancelária pre zamestnancov školskej jedálne
Miestnosť pre upratovačky
Miestnosť pre údržbárov, kotolňa, pracovňa, sklad prádla
Kancelária pre vedúcu vychovávateľiek, kancelária vychovávateľiek, miestnosť pre službu,
miestnosť pre mimoriadne udalosti, spoločenská miestnosť

4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne

5. Sklad učebných pomôcok, didaktickej techniky

6. Knižnica, 3 študovne na školskom internáte

b) Makrointeriéry

1. Školská budova

2. Školský dvor

3. Školská jedáleň, skladové priestory, výdajňa, stolovňa

4. Internát – 36 izieb pre žiakov

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – 32 tried pre teoretické vyučovanie

2. Odborné triedy – 2 odborné jazykové učebne, odborné učebne pre odbory spoločného stravovania, 5 odborných učební pre VT a ADK, učebňa pre náboženskú výchovu, cvičné kuchyne.

3. Telocvične - 2, posilňovňa

d) Vyučovacie exteriéry

1. školské ihrisko

Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov
- Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovného poradcu vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, školský poriadok, vnútorný mzdový predpis a pod.)

3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygiena práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcej práci vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa vzťahujú k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sú doplnené informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorými sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.). nácvik a precvičovanie činností je v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladné a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarňými predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarňým predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Podmienky bezpečnej práce pri vyučovacom procese sú zabezpečované v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP, zásadami bezpečnej práce a bezpečnými pracovnými postupmi. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie neohrozujú bezpečnosť a zdravie žiakov.

Škola zabezpečuje odstraňovanie nebezpečenstiev a ohrození, ak to nie je možné, plánuje a vykonáva opatrenia na ich odstránenie alebo obmedzenie.

Problematika BOZP je bližšie riešená v Smernici na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorá stanovuje základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov podmieňujúcich vznik pracovných a školských úrazov, poškodení zdravia a všeobecné zásady prevencie. Smernica stanovuje a bližšie konkretizuje práva a povinnosti pedagogických zamestnancov, ďalších zamestnancov školy, práva a povinnosti žiakov vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Škola má vypracovanú Smernicu, ktorá stanovuje zásady odbornej prípravy zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Žiaci sú pri nástupe do školy zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovaní s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku, s bezpečnými pracovnými postupmi, s vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami, ich účinkami na zdravie a s ochranou pred nimi, so zákazom vstupu do priestorov, zdržiavaním sa v priestore a vykonávaním činností, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť ich život alebo zdravie, o opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, so všeobecnými požiadavkami ochrany pred požiarmi v objekte a priestoroch školy, s rozmiestením hasiacich zariadení, hasiacich prístrojov a so spôsobom ich použitia, so spôsobom vyhlasovania požiarneho poplachu, povinnosťami pri vzniku požiaru vyplývajúce z požiarneho poplachového smerníc a z požiarneho evakuačného plánu a overované sú ich znalosti.

Žiaci v danom odbore sú pravidelne, vždy pred začiatkom vyučovacej hodiny odborných predmetov oboznamovaní o ochrane zdravia pri práci, s návodmi na obsluhu jednotlivých pracovných prostriedkov - zariadení, prístrojov, ktoré používajú pri práci a o ich správnom a bezpečnom používaní.

4. OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE

6324 M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácii so špecializovanými zamestnancami VUDPAP, pedagogicko – psychologických poradní a dorastového lekára. Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní. Štúdium v študijnom odbore 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako aj žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imunodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený aj pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom odbore manažment regionálneho cestovného ruchu je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Pre mimoriadne nadaných žiakov::

- žiaci sú integrovaní do bežných tried (nezriaďujeme osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment)
- žiaci môžu byť umiestnení do domova mládeže so súhlasom zákonného zástupca
- umožňujeme im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov,
- podľa potreby navštevujú výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní)
- vo výučbe nadaných žiakov využívame nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, sú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, majú možnosť pracovať na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch poskytujeme štúdium formou on-line
- škola intenzívne spolupracuje najmä s rodičmi tak, že organizuje stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov, počas ktorých žiaci prezentujú svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť
- škola umožňuje žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracujeme
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi rieši ich zamestnanecké príležitosti
- všetci žiaci bez výnimky dodržiavajú školský a internátny poriadok

5. CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6324M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Popis vzdelávacieho programu

Teoretické vzdelávanie je realizované v budove školy na Nábřeží J. Kalinčiaka 1, Prievidza. Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, ekológie, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. Odborné vzdelávanie je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaradovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov. Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne. Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom a dobrou funkciou pohybového systému. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím. Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho

prípravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu, majstrov OV a zamestnancov pedagogicko - psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Cieľom vzdelávacej oblasti je poskytnúť žiakovi schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Vzdelávacia oblasť rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, v strediskách cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie. Rozvíja podnikateľské myslenie v oblastiach spojených s výrobou, odbytom, skladovaním a ošetrovaním tovaru a v oblasti služieb.

Žiak sa učí používať základné technické a technologické postupy dôležité pri vykonávaní a riadení zvoleného povolania. Vzdelávacie štandardy sú zvolené tak, aby umožnili žiakovi prakticky používať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Žiak si prehľbuje svoje vedomosti a zručnosti v rámci praktických ekonomických cvičení, ktoré mu slúžia ako náhrada reálnej hospodárskej praxe. Simulácia ako metóda poskytuje žiakovi možnosti rozvíjať a uskutočňovať alternatívy, dokázať predpovedať následky rôznych rozhodnutí, vedieť bez následkov riešiť rôzne situácie a naučiť sa spoznávať reakcie systémov pri zmene určitých situácií bez toho, aby pri chybách vznikla škoda. Učí sa riešiť komplexné hospodárske, obchodné a iné prípady. Osvojuje si elementárne zásady práce s jednotlivcami i menším kolektívom, zoznamuje sa s činiteľmi ovplyvňujúcimi úspešnosť manažérskej práce a samostatného podnikania.

5.2 Základné údaje

Kód a názov študijného odboru: 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	Denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	a. podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy b. zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	maturitné vysvedčenie a výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A

Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Organizovanie kultúrnych, športových a obchodných podujatí, zabezpečovanie finančných zdrojov na plnenie rozvoja CR v regióne, vypracovávanie programu CR z hľadiska verejného záujmu a záujmu súkromného sektoru, zabezpečovanie publicity a vytvárania pozitívneho imidžu regiónu.
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	možnosti ďalšieho vzdelávania v pomaturitnom štúdiu a na vysokej škole

Organizácia výučby

Organizácia školského roka sa riadi pedagogicko-organizačnými pokynmi vydanými pre príslušný školský rok. Prijímanie žiakov na štúdium je v súlade s vypracovanými kritériami pre prijímanie uchádzačov o štúdium. Kritéria schvaľuje vedenie školy. Delenie žiakov do skupín na teoretickom vyučovaní v predmetoch (náboženstvo, etická výchova, telesná výchova, informatika, cudzie jazyky), je v súlade s platnou legislatívou. Teoretické vyučovanie je uskutočňované podľa platného vnútorného poriadku školy. Formy a metódy na teoretickom a praktickom vyučovaní si volí vyučujúci sám podľa tematických celkov a sú uvedené vo vzdelávacích programoch jednotlivých predmetoch.

Teoretické vzdelávanie zahŕňa osem spoločných vzdelávacích štandardov, ktoré sú záväzné pre všetky študijné odbory tohto stupňa vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Sú to nasledovné vzdelávacie štandardy: svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, ekonomika a právo, manažment, marketing, účtovníctvo a dane, komunikácia. Ďalej je obsah teoretického vzdelávania rozdelený do piatich špecifických vzdelávacích štandardov podľa špecifikácie študijných odborov. Cieľom teoretického vzdelávania je poskytnúť žiakovi odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch, základoch makroekonómie a mikroekonómie, efektívnom a hospodárnom správaní sa, získanie kompetencií v oblasti riadenia súboru činností organizácie a činností pracovníkov podniku zaoberajúcich sa touto činnosťou, kompetencií v oblasti práce s trhom s dôrazom na uspokojovania potrieb zákazníka podmienených jeho kúpnu silou. Žiak získa vedomosti súvisiace s používaním správnych výpočtových postupov pri riešení jednoduchých aj zložitejších ekonomických úloh a s ekonomickou podstatou vypočítaných ukazovateľov, vedomosti a zručnosti na úspešné vykonávanie odborných administratívnych prác. Naučí sa komunikovať s ľuďmi a zodpovednému prístupu k zákazníkovi. Žiak si prehĺbuje dobrú vyjadrovaciu schopnosť, získava vedomosti z umenia rokovať so zákazníkmi, nadviazanie kontaktu a správnej komunikácie so zákazníkmi. Je vybavený kompetenciami, ktoré ho vedú k utváraniu právneho vedomia na úrovni potrebnej pre výkon povolania. Získava základné poznatky o právnych predpisoch a o ich praktickom uplatnení. Vzdelávanie mu poskytuje teoretickú prípravu na výkon kvalitných odborných, hygienicky bezchybných a bezpečných služieb vo svojom odbore. Zoznamuje ho s používaním správnych administratívnych, marketingových, manažérskych, technologických a podnikateľských postupov, nových pracovných techník, materiálov, surovín, tovarov a strojných zariadení. Žiak je vybavený vedomosťami a kompetenciami, ktoré mu pomôžu optimálne využiť svoje osobnostné a odborné predpoklady pre úspešné uplatnenie na trhu práce a pre budovanie profesijnej kariéry. Poznáva pravidlá riadenia osobných financií vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny vo svete financií. Stále sa vyvíjajúca legislatíva a vzťahy na ekonomickom trhu i na trhu práce vyžadujú, aby absolvent dokázal teoretické vedomosti aplikovať v praxi. Preto kladie táto vzdelávacia oblasť veľký dôraz na praktickú aplikáciu získaných zručností, ktoré

žiak získa riešením modelových situácií a prácou s autentickými materiálmi, s ktorými sa bežne stretne v médiách. To predpokladá schopnosť používať moderné informačné technológie, bez ktorých sa v súčasnom svete práce nezaobíde.

5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do študijného odboru 6324 M Manažment regionálneho cestovného ruchu sú prijatí iba tí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť potvrdí všeobecný lekár.

V prípade, že sa jedná o uchádzača so zdravotným znevýhodnením, pripojí sa k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať uvedený odbor.

6. PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6324 M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

6.1 Celková charakteristika absolventa

Cieľom školského vzdelávacieho programu študijného odboru manažment regionálneho rozvoja cestovného ruchu je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou. Absolventi získajú schopnosť komunikovať v dvoch cudzích jazykoch, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizujú. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci. Odborné vzdelávanie je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Absolvent študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu je stredoškolsky kvalifikovaný pracovník so všeobecným vzdelaním a širokým odborným profilom, schopný samostatne vykonávať manažérske činnosti strednej úrovne a ekonomicko-technologické činnosti v rôznych oblastiach cestovného ruchu doma i v zahraničí. Má schopnosť správne vytýčiť ciele, stanoviť strategické aj taktické prostriedky na ich dosiahnutie, organizovať činnosti smerujúce k cieľu a vyhodnotiť úspešnosť činností v cestovnom ruchu. Absolvent študijného odboru je schopný samostatne koordinovať činnosti v oblasti rozvoja cestovného ruchu v cieľovom meste, a to na úseku:

- vytvárania spoločného produktu regionálneho cestovného ruchu, vrátane komercializácie predaja produktu cieľového miesta,
- práce s verejnosťou, s médiami a starostlivosťi o novinárov s cieľom systematického informovania, zabezpečenia publicity a vytvárania pozitívneho imidžu regiónu,
- poskytovania informácií s ohľadom na program rozvoja, jeho sociálne a ekonomické účinky v regióne,
- organizovania kultúrnych, športových a obchodných podujatí oživujúcich ponuku,
- starostlivosťi o kvalitu služieb a životného prostredia,

- zabezpečovania finančných zdrojov na plnenie úloh rozvoja cestovného ruchu v regióne,
- uplatňovania kooperatívneho manažmentu pre zabezpečenie prosperity cieľového miesta cestovného ruchu, pri vypracúvaní programu rozvoja cestovného ruchu z hľadiska verejného záujmu a záujmov súkromného sektoru ako stratégie spolupráce, ktorá zabezpečí prosperitu cieľového miesta na trhu.

Absolvent študijného odboru je pripravený na vstup do praxe, dosiahnuté vzdelanie mu vytvára podmienky pre získanie oprávnenia v podnikateľskej činnosti a zároveň má predpoklady pokračovať v štúdiu na vysokej škole.

6.2 Kľúčové kompetencie

Absolvent študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu po absolvovaní programu disponuje týmito kompetenciami:

a.) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávaní, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať v dvoch cudzích jazykoch. Žiaci získaním týchto spôsobilostí sa naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samoriadené učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôsobovania učebného prostredia pre integráciu aj zo znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh

- a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b.) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, zapájať sa do medziludských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niest' zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niest' zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať

- návrhy druhých,
prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Tieto spôsobilosti umožňujú orientáciu na vlastné podnikanie, možnosť riadiť vlastné „životné portfóliá“ a pomáhajú vytvárať nové pracovné príležitosti. Sú to schopnosti prispôbiť sa zmenám na základe analýzy celospoločenských požiadaviek a budovať vlastnú profesijnú budúcnosť. Žiaci musia byť schopní využívať informačné toky, preberať zodpovednosť za prijaté rozhodnutia, rešpektovať podnikateľskú etiku.

Absolvent má:

pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania, orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie, samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania, viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,

- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávnych vzťahoch
- pracovať so základnými informáciami v dvoch cudzích jazykoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov

a motivovať ich

- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku, využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôsobovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania (E-learning) si kladie za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa formou on-line, výrazne prispieje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú seba poznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojim podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcitiť, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,

- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor a obhájiť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovaniu telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

6.3. Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- základné ekonomické pojmy a princípy, orientáciu v makroekonomických javoch, v podmienkach trhovej ekonomiky;
- pohyb kapitálu a majetku v činnostiach podnikateľských subjektov cestovného ruchu;
- ekonomické, organizačné a právne formy a legislatívne podmienky podnikania v cestovnom ruchu;
- prehľad o kategóriách podnikovej ekonomiky, o zdaňovaní, financovaní, analýze, platobnom styku a poistení majetku;

- schopnosť prijímať rozhodnutia a odhadnúť ich prínos pre úspech podnikania;
- základné princípy a osobitosti manažmentu podniku a možnosti ich využitia v podnikateľskej činnosti;
- podstatu práce s verejnosťou ako nástroja kooperatívneho manažmentu;
- organizačnú štruktúru služieb v cestovnom ruchu vrátane stravovacích, ubytovacích a dopravných služieb;
- zameranie a úlohy cestovných kancelárií, agentúr, turistických informačných centier, kúpeľných prevádzok, zmenární;
- prehľad o poistení v cestovnom ruchu a o pasových, vízových a colných službách;
- význam a metódy marketingu a public relations;
- účelné využívanie informačno-komunikačných technológií a internetu;
- poznatky z umeleckých slohov, z etnológie a súčasnej kultúry na Slovensku;
- poznatky z geografie cestovného ruchu, charakteristiky hlavných centier a oblastí cestovného ruchu u nás i vo svete;
- zásady spoločenského správania, spoločenský protokol, diplomatický protokol;
- metódy a formy komunikácie s klientmi v rôznych oblastiach činnosti výkonu práce;
- základné právne normy potrebné pre výkon svojho budúceho povolania;
- postupy jednoduchého a podvojného účtovania, kalkulácií a štatistiky v oblasti služieb cestovného ruchu;
- základnú terminológiu z oblasti administratívy a korešpondencie;
- aktuálne potreby rozvoja cestovného ruchu;
- podstatu a princípy organizovania podujatí v regióne, vrátane ich finančného zabezpečenia a hodnotenia ich efektívnosti;
- aktuálne spoločensko-politické dianie na Slovensku a vo svete;
- zásady organizovania animačných aktivít a poskytovania kongresových služieb;
- zásady hotelového manažmentu súvisiace s prevádzkou hotela;
- podstatu a osobitosti podnikania vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike;
- zásady vykonávania sprievodcovskej činnosti;
- základné vedomosti o dodržiavaní zásad bezpečnosti práce, hygieny a protipožiarnej ochrany;

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie :

- získavať, spracúvať, vyhodnocovať a využívať ekonomické a technologické informácie;
- posúdiť ekonomické javy, určovať ciele, prostriedky a postupy práce;
- posúdiť finančné, právne a ďalšie dôsledky podnikania;
- riadiť a vykonávať komplex ekonomicko - technologických činností v malom a stredne veľkom podnikateľskom subjekte;
- zostaviť podnikateľský plán v oblasti cestovného ruchu a manažovať jeho realizáciu;
- analyzovať trh cestovného ruchu a určovať marketingovú stratégiu v rámci podnikateľských plánov;
- aplikovať marketingové zručnosti pri tvorbe systému kvality a meraní spokojnosti zákazníkov v cestovnom ruchu;
- vypracovať programy zájazdov a pobytov u nás i do zahraničia vrátane ich kalkulácií;
- uplatňovať marketingové nástroje, orientované na cestovný ruch v podnikaní;
- obstarávať a poskytovať služby cestovného ruchu, kombinovať ich do súborov a kalkulovať ich ceny;
- organizačne, personálne a finančne zabezpečiť organizovanie podujatí v regióne, vrátane vyhodnotenia ich efektívnosti;
- spracovať a realizovať program práce s vnútornou a vonkajšou verejnosťou v cieľovom mieste, vrátane prezentácie na internete;

- prezentovať jednotlivé druhy služieb cestovného ruchu rôznymi prostriedkami;
- rozoznať umelecké slohy, historické pamiatky;
- pracovať s kartografickým materiálom;
- analyzovať ponuku územia z hľadiska regionálnej geografie a kultúry a posúdiť jej vhodnosť pre rozvoj cestovného ruchu;
- aplikovať pravidlá spoločenského správania v styku so zákazníkmi a obchodnými partnermi, orgánmi samosprávy a štátnej správy a verejnosťou;
- orientovať sa v základných právnych normách a uplatňovať ich v praxi;
- aktívne využívať v riadiacej a organizačnej práci a pri vedení agendy informačno-komunikačné technológie;
- vykonávať účtovné operácie cestovného ruchu a spracovať účtovnú agendu za pomoci IKT;
- uplatňovať znalosť bankovej sústavy, bankových a zmenárenských operácií;
- písať desaťprstovou hmatovou metódou a dodržiavať platnú normu pri vyhotovovaní písomností;
- vypracovať obchodné a úradné písomnosti v slovenskom aj v cudzom jazyku;
- uplatňovať zásady racionalizácie administratívy v podnikoch služieb cestovného ruchu;
- pracovať s originálmi tlačív, formulárov, právnych noriem a odbornou literatúrou;
- vnímať a hodnotiť spoločensko-politické dianie vo svete;
- pripraviť a realizovať animačný program;
- vytvoriť scenár zabezpečenia kongresu;
- komunikovať so zákazníkom a vykonávať základy sprievodcovskej činnosti;
- dodržiavať hygienické predpisy, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- schopnosťou prijímať nové poznatky vzhľadom na vývojové trendy a záujmom o celoživotné vzdelávanie;
- kreatívnosťou, flexibilitou a logickým myslením;
- schopnosťou pracovať samostatne aj v tíme s osobnou zodpovednosťou za výsledok práce,
- schopnosťou pracovať v multikultúrnom prostredí;
- sebadôverou, sociabilitou, integritou, sebareflexiou;
- cieľavedomým, rozvážnym a kultivovaným vystupovaním;
- schopnosťou zvládať záťažové situácie;
- schopnosťou podriaďovať osobné záujmy vyšším spoločenským a morálnym hodnotám;
- zodpovedným prístupom k informáciám a k ich využívaniu;
- zodpovedným prístupom k ochrane životného prostredia.

7. RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6324 M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza				
Názov ŠkVP	Obchod a služby				
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby				
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu				
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	Denná				
Druh školy	Štátna				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety c)	19	17	14	11	61
Jazyk a komunikácia					
slovenský jazyk a literatúra a)	3	3	3	3	12
prvý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	3/3	4/4	13
druhý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	2/2	2/2	10
Človek, hodnoty a spoločnosť					
etická výchova/náboženská výchova a), e)	1/1	1/1	-	-	2/2
dejepis	2	-	-	-	2
občianska náuka	1	1	1	-	3
Človek a príroda					
geografia	2	1	-	-	3
Matematika a práca s informáciami					
matematika	2	2	2	-	6
informatika a), d)	-	1	1	-	2
Zdravie a pohyb					
telesná a športová výchova a), f)	2	2	2	2	8
Odborné predmety	12	15	14	15	56
Teoretické vzdelávanie					
Ekonomika a) e) EKO	3	3	-	-	6
Aplikovaná informatika a) e) API	-	-	-	1	1
Dejiny kultúry DEK	-	2	-	-	2
Geografia cestovného ruchu a) e) GOR	2	1	-	-	3
Technológia služieb cestovného ruchu a) e) TSF	2	2	2	-	6
Sociálna komunikácia SLK	2	1	-	-	3

Účtovníctvo a) e)	UCT	-	2	3	3	8
Marketing a) e)	MKT	-	1	2	2	5
Administratíva a korešpondencia a) e)	ADK	3	2	2	2	9
Právna náuka	PRN	-	-	-	2	2
Ekonomika podniku CR a) e) EPR		-	-	3	3	6
Manažment a) e)	MNZ	-	1	2	2	5
Prax g)		-	-	-	-	-
Voliteľné predmety g), l), m)		2	2	5	8	17
Spolu		33	34	33	34	134
Účelové cvičenia						
Kurz na ochranu života a zdravia j)		+	+	+		
Kurz pohybových aktivít v prírode		+	+			
Maturitná skúška						

Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Voliteľné predmety	2	2	5	8	17
Animačné služby a) e) ANS			2		2
Cvičenia z matematiky	1	1			2
Aplikovaná ekonómia APE					0
Kongresové služby a) e) KGS				2	2
Konverzácia v CUJ a)	1	1	1	1	4
Podnikanie vo vidieckom CR a) e) QVC			1	1	2
Sprievodcovské služby a) e) SRQ			1	2	3
Základy podnikateľského myslenia – tvorby projektov MYT				2	2

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Zmena od 1.9. 2013

Učebný plán študijného odboru 6324 6 manažment regionálneho cestovného ruchu

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza				
Názov ŠkVP	Obchod a služby				
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby				
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu				
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	denná				
Druh školy	Štátna				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecno-vzdelávacie predmety c)	19	17	14	11	61
Jazyk a komunikácia					
slovenský jazyk a literatúra a) SJL	3	3	3	3	12
prvý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	3/3	4/4	13
druhý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	2/2	2/2	10
Človek, hodnoty a spoločnosť					
etická výchova/náboženská výchova a), e) ETV/NBV	1/1	1/1	-	-	2/2
dejepis DEJ	2	-	-	-	2
občianska náuka OBN	1	1	1	-	3
Človek a príroda					
geografia GEG	2	1	-	-	3
Matematika a práca s informáciami					
matematika MAT	2	2	2	-	6
informatika a), d) INF	-	1	1	-	2
Zdravie a pohyb					
telesná a športová výchova a) f)TSV	2	2	2	2	8
Odborné predmety	12	15	14	15	56
Teoretické vzdelávanie					
Ekonomika a) e) EKO	3	3	-	-	6
Aplikovaná informatika a) e) API	-	-	-	1	1
Dejiny kultúry DEK	-	2	-	-	2
Geografia cestovného ruchu a) e) GOR	2	1	-	-	3
Technológia služieb cestovného ruchu a) e) TSF	2	2	2	-	6
Sociálna komunikácia SLK	2	1	-	-	3

Účtovníctvo a) e)	UCT	-	2	3	3	8
Marketing a) e)	MKT	-	-	2	2	4
Administratíva a korešpondencia a) e)	ADK	3	2	2	2	9
Právna náuka	PRN	-	-	-	2	2
Ekonomika podniku CR a) e)	EPR	-	-	3	3	6
Manažment a) e)	MNZ	-	2	2	2	6
Prax g)		-	-	-	-	-
Voliteľné predmety g), l), m)		2	2	5	8	17
Spolu		33	34	33	34	134
Účelové cvičenia						
Kurz na ochranu života a zdravia j)		+	+	+		
Kurz pohybových aktivít v prírode		+	+			
Maturitná skúška						

Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Voliteľné predmety	2	2	5	8	17
Animačné služby a) e)	ANS	-	2	-	2
Cvičenia z matematiky	CVM	1	1	-	2
Aplikovaná ekonómia	APE	-	-	-	0
Kongresové služby a) e)	KGS	-	-	2	2
Konverzácia v CUJ a)		1	1	1	4
Podnikanie vo vidieckom CR a) e)	QVC	-	-	2	2
Sprievodcovské služby a) e)	SRQ	-	-	2	2
Základy podnikateľského myslenia – tvorby projektov	MYT	-	-	2	2

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasnej platnej legislatívy
- b) Žiaci si volia dva z cudzích jazykov : anglický, nemecký, francúzsky, ruský a španielsky. Riaditeľ školy môže na základe odporúčania predmetovej komisie povoliť aj vyučovanie iného cudzieho jazyka.
- c) Pri vyučovaní všeobecno-vzdelávacích predmetov sa používajú učebné osnovy platné pre študijné odbory stredných odborných škôl
- d) Predmet má charakter cvičení
- e) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov minimálne v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“
- f) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať 1 hodinu týždenne aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov
- g) Žiaci si môžu podľa záujmu a potrieb vybrať voliteľné predmety v rozsahu vymedzenom učebným plánom. Štúdium voliteľného predmetu možno po ukončení každého ročníka prerušiť. Na štúdium voliteľných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried alebo ročníkov pri dodržaní smerníc. Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré voliteľné predmety sa klasifikujú a ktoré sa neklasifikujú. Rozhodnutie urobí každoročne a zverejní ho do konca augusta kalendárneho roka.
- h) Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou
- i) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie
- j) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku priamo v teréne. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku a je súčasťou plánu práce školy
- k) V 1. a 2. ročníku je súčasťou vyučovania týždenný telovýchovno-výcvikový kurz. Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy v školskom roku. Plavecký výcvik sa realizuje 5 dní (7 hodín denne) v 1. ročníku. Lyžiarsko-výcvikový kurz sa organizuje v rozsahu 5 dní (7 hodín denne) v 2. ročníku
- l) Škola môže na základe požiadaviek praxe s prihliadnutím na možnosti uplatnenia absolventov zaviesť aj ďalšie voliteľné predmety po predchádzajúcom schválení MŠ SR. Za kvalitu vyučovania takto zavedených predmetov zodpovedá riaditeľ školy.
- m) Voliteľný predmet sa môže vyučovať len v prípade minimálneho počtu osem prihlásených žiakov
- n) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy

8. VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny odborov 63 a 64

Spoločné vzdelávacie štandardy (svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, výchova k podnikaniu) vymedzujú učivo pre všetky študijné odbory v danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôžu žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Jedným zo základných cieľov tohto vzdelávania je príprava takého absolventa, ktorý má nielen určitý odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže tiež úspešne presadiť na trhu práce i v živote.

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa,
- aplikovať poznatky z ekonomiky a riadenia podnikovej činnosti a základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- popísať spôsob zostavenia podnikateľského plánu a plánu rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky,
- vysvetliť, ako môže využiť ekonomické poznatky vo svojom súkromnom živote,
- charakterizovať základné črty právnych foriem podnikania,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore.

Obsahové štandardy

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahov. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu. Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom.

Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a karietového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí nájsť, vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného zabezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Učí sa o štátnych orgánoch a organizáciách, ktoré sa venujú ochrane spotrebiteľa. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

Výchova k podnikaniu

Veľmi úzko nadväzuje na obsahový štandard ekonomika avšak svojím charakterom je odlišný. Kým ekonomika vysvetľuje teoretické základy výrobnnej, obchodnej, odbytovej a spotrebiteľskej aktivity na trhu, obsahový štandard podnikanie je praktického zamerania. Zaoberá sa praktickými otázkami založenia a úspešného prevádzkovania súkromného podniku v podmienkach trhovej ekonomiky. Žiak sa oboznámi s formami súkromného podnikania, najefektívnejšou metódou vypracovania a oživovania strategického plánu pre úspešnú podnikateľskú činnosť, otázkami finančného zabezpečenia, metódami odhadnutia miery rizika, ako aj so základmi podnikateľskej etiky. Učivo je ďalej zamerané na uvedomenie si podstaty vytvorenia podnikateľského plánu. Žiak získa informácie o podstatných náležitostiach podnikateľského plánu. Žiak sa oboznámi s teoretickými základmi a obsahom úpravy obchodného práva v slovenskom právnom poriadku. Osvojí si podstatné metódy, postupy a legislatívne podmienky pri príprave, vzniku a rozvoji súkromného podnikania. Veľký dôraz sa kladie na systémovosť prístupu podnikateľa. Do popredia sa dostávajú všetky zákonom povinné náležitosti, ktoré je nutné pri zakladaní a uskutočňovaní podnikateľskej činnosti dodržiavať.

Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre odborné činnosti súvisiace s vykonávaním manažérskej činnosti strednej úrovne a ekonomicko-technologickými činnosťami v rôznych oblastiach cestovného ruchu doma i v zahraničí.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠVVaŠ SR.

Ďalšie organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových kurzov a cvičení sú súčasťou učebného plánu.

Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijný odbor Manažment regionálneho cestovného ruchu

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- ovládať ekonomické, organizačné a právne formy a legislatívne podmienky podnikania v cestovnom ruchu,
- popísať organizačnú štruktúru služieb v cestovnom ruchu vrátane stravovacích, ubytovacích a dopravných služieb,
- charakterizovať zameranie a úlohy cestovných kancelárií, agentúr, turistických informačných centier, kúpeľných prevádzok, zmenární,
- charakterizovať poistenie v cestovnom ruchu, pasové, vízové a colné služby,
- využívať informačno-komunikačné technológie a internet,
- aplikovať poznatky z umeleckých slohov, z etnológie a súčasnej kultúry na Slovensku,
- využívať poznatky z geografie cestovného ruchu, charakteristiky hlavných centier a oblastí cestovného ruchu u nás i vo svete,
- aplikovať metódy a formy komunikácie s klientmi v rôznych oblastiach činnosti výkonu práce,
- poznať základnú terminológiu z oblasti administratívy a korešpondencie,
- reagovať na aktuálne potreby rozvoja cestovného ruchu,
- vysvetliť podstatu a princípy organizovania podujatí v regióne, vrátane ich finančného zabezpečenia a hodnotenia ich efektívnosti,
- poznať aktuálne spoločensko-politické dianie na Slovensku a vo svete,
- aplikovať osobitosti podnikania vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike,
- popísať hlavné zásady bezpečnosti práce, hygieny a protipožiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Aplikovaná informatika

Úlohou obsahového štandardu aplikovaná informatika je umožniť žiakovi získať také vedomosti a zručnosti, ktoré zabezpečia aktívne používanie najrozšírenejších aplikácií na osobných počítačoch v rôznych oblastiach, predovšetkým v oblasti cestovného ruchu. Výstupným všeobecným cieľom je, aby žiak získal základné vedomosti o PC ako technickom prostriedku na spracovanie údajov, vedomosti o základnom i aplikačnom programovom vybavení PC a efektívne ich využívať pri spracovaní informácií. Výstupným špecifickým cieľom je, aby žiak mal osvojenú základnú terminológiu z informačného procesu, dokázal samostatne používať osobný počítač a jeho prídavné zariadenia, vedel spracovať textové dokumenty, používať tabuľkový procesor pri vyhotovovaní štatistických tabuliek a grafov, spracovávať grafické súbory, dokázal vytvoriť jednoduchú databázu, využívať pri práci intranet a internet, vedel pracovať s multimédiami, prakticky využíval počítače v oblasti oderných informačných technológií, zdokonalil sa v zručnostiach pri využívaní aplikačných programov v riešení úloh cestovného ruchu.

Dejiny kultúry

Cieľom obsahového štandardu dejiny kultúry je umožniť žiakovi získať také vedomosti, ktoré zabezpečia aktívne používanie vedomostí z dejín kultúry v rôznych oblastiach cestovného ruchu. Výstupným všeobecným cieľom je, aby žiak získal schopnosť vnímať, chápať analyzovať vedomosti z dejín kultúry v historickom kontexte svetových, národných dejín a regionálnych dejín. Výstupným špecifickým cieľom je, aby žiak získal vedomosť o základnej terminológii z dejín kultúry, o súvislostiach medzi spoločenskými podmienkami a rozvojom kultúry v jednotlivých historických obdobiach od najstarších až po súčasnosť.

Geografia cestovného ruchu

Cieľom obsahového štandardu geografia cestovného ruchu je, aby si žiak osvojil geografické

podmienky rozšírenia a rozvoja cestovného ruchu ako súčasť jeho produktu s dôrazom na Slovensko a jeho regióny, ako aj Európy a ostatných kontinentov a získal primerané zručnosti pri využívaní geografických podmienok ako konkurenčnej prednosti cieľových miest. Rozvíja najmä učivo o cieľových miestach a vzťah medzi primárnou ponukou a rozvojom infraštruktúry cestovného ruchu. Využíva pritom osvojené poznatky z biológie a ekológie v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu. Výstupným všeobecným cieľom je, aby sa žiak zaujímal o aktuálne dianie u nás i vo svete a získal vzťah k vlastnému mestu, regiónu, štátu.

Technológia služieb cestovného ruchu

Úlohou obsahového štandardu technológia služieb cestovného ruchu je umožniť žiakovi získať vedomosti a zručnosti v oblasti poskytovania služieb cestovného ruchu s dôrazom na ich komplexnosť. Výstupným všeobecným cieľom je rozvinúť v žiakovi organizačné schopnosti manažéra, hlavne schopnosť operatívneho riešenia nepredvídaných situácií, aby žiak získal poznatky o širokej palete služieb, ktoré sú súčasťou produktu cestovného ruchu. Výstupným špecifickým cieľom je, aby si žiak osvojil terminológiu z oblasti cestovného ruchu, naučil sa rozlišovať základné druhy a formy cestovného ruchu, osvojil si základné poznatky o jednotlivých druhoch služieb cestovného ruchu vo vzťahu k uspokojovaniu potrieb návštevníkov cestovného ruchu, technológiu poskytovania, obstarávania, resp. sprostredkovania a organizovania služieb cestovného ruchu s možnosťou ich využitia v praxi podnikov cestovného ruchu, získal zručnosti pri tvorbe komplexného produktu cestovného ruchu a dokázal vytvoriť projekt pobytu v regióne.

Administratíva a korešpondencia

Učivo je zamerané na písomný styk organizácií, normalizovanú úpravu písomností, tvorbu obchodných listov a písomnosti v obchodnom styku. Je ďalej zamerané na praktický nácvik aplikácie základných obchodno-podnikateľských aktivít vo výrobných a odbytových prevádzkach gastronomických zariadení a v ubytovacích službách. Žiak si osvojí zásady organizácie práce v gastronomických a ubytovacích prevádzkach. Žiak sa učí používať základné ekonomické a právne predpisy nevyhnutné pre výkon činnosti v prevádzke spoločného stravovania a ubytovacích služieb, učia sa dodržiavať predpisy o hmotnej zodpovednosti a o vedení evidencie tržieb a zásob. Obsahom učiva je aj zvládnuť príjem a vybavovanie objednávok surovín, materiálov a tovaru, objednávok hostí a nácvik vybavovania reklamácií. V prevádzkových podmienkach ovládajú prácu s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania, vedia vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie, komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky on-line a offline komunikácie.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- analyzovať ponuku územia z hľadiska regionálnej geografie a kultúry a posúdiť jej vhodnosť pre rozvoj cestovného ruchu,
- obstarávať služby cestovného ruchu, kombinovať ich do súborov,
- kalkulovať ceny služieb cestovného ruchu,
- správať sa profesionálne pri rôznych spoločenských príležitostiach, v styku so zákazníkmi a obchodnými partnermi, orgánmi samosprávy a štátnej správy a verejnosťou,
- riešiť bežné ekonomické problémy v oblasti majetku, pracovnej sily, nákladov, tržieb a výnosov, cien, financovania, platobného styku, hospodárnosti, ochrany majetku podniku,
- analyzovať finančnú situáciu podniku cestovného ruchu,
- získavať, využívať a spracovávať ekonomické informácie,
- zabezpečiť organizačne, personálne a finančne organizovanie podujatí v regióne, vrátane

vyhodnotenia jeho efektívnosti,

- spracovať a realizovať program práce s vnútornou a vonkajšou verejnosťou v cieľovom mieste,

vrátane prezentácie na internete,

- orientovať sa v základných právnych normách a uplatňovať ich v praxi,

- písať na stroji a počítači desaťprstovou hmatovou metódou,

- vypracovať a viesť agendu organizácie cestovného ruchu,

- dodržiavať hygienické predpisy, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygienické predpisy

Učivo sprostredkuje žiakovi základné povinnosti pracovníkov výrobných, obchodných, odbytových stredísk a stredísk služieb. Učí ich spôsobom ochrany zdravia pri práci a popisuje najčastejšie zdroje a príčiny pracovných úrazov. Žiak sa učí základom prvej pomoci pri úrazoch. Obsah učiva ďalej zahŕňa hygienické normy osobnej hygieny, hygieny na pracovisku, popis prevádzkovej jednotky, so zariadením výrobných, obchodných, odbytových stredísk a stredísk služieb a s personálom.

Organizácia a nadväznosť pracovných činností v organizáciách cestovného ruchu

Obsah učiva sa zameriava na charakterizovanie strediska, na organizačnú štruktúru a organizačnú kultúru, pracovníkov a ich pracovnú náplň. Zameriava sa na prípravu strediska pre začiatim prevádzky, na pracovné činnosti počas prevádzky strediska a pracovné činnosti po ukončení prevádzky. Učivo je zamerané na precvičovanie zostavovania plánu pracovných činností a evidencie na strediskách.

Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania

Obsah učiva sa zameriava na spoločenské pravidlá, správanie sa v spoločnosti, ďalej na psychologický rozhovor so zákazníkom, na správanie sa k zákazníkom, na uplatňovanie zásad kultúrnosti a odbornosti pri styku so zákazníkom.

Administratívne práce v prevádzke CR

Učivo sa zameriava na písomnosti, doklady, obeh dokladov, spracúvanie dokladov, ich evidenciu, uskladňovanie a archiváciu. Zameriava sa na praktický nácvik vybavovania bežnej korešpondencie, na evidenciu a inventarizáciu majetku, na objednávanie surovín, materiálu a tovaru a na nácvik vybavovania reklamácií. Žiak sa učí vedeniu evidencie tržieb a zásob za uplatňovania hmotnej zodpovednosti. Precvičuje ručné a počítačové spracúvanie dokladov.

Cvičná firma (ekonomické cvičenia)

Učivo pripravuje žiaka na získanie poznatkov a zručností pri vybavovaní objednávok, pri vedení účtovníctva, pri platobnom styku a pod. Vede žiaka k samostatnosti, pripravuje ho na ďalšie vzdelávanie, učí ho skupinovej práci. Žiak získava kompetencie pre riešenie komplexných obchodných prípadov, znášať zodpovednosť, ktorá vyplýva zo skupinovej práce. Učivo umožňuje žiakovi optimálnu prípravu na zamestnanie. Žiak si osvojuje odborné vedomosti a zručnosti praktickými skúsenosťami a to formou samostatne riadenej výučby. Celý vyučovací proces je založený na aktivite žiaka a na jeho samostatnej činnosti. Žiak si prakticky precvičuje – založenie, organizáciu, evidenciu a likvidáciu firmy.

9. Prílohy

UČEBNÉ OSNOVY

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza
Názov ŠkVP	Obchod a služby
Kód a názov ŠVP	63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky

Názov predmetu	Ekonomika
Časový rozsah výučby	prvý - 3 hodiny týždenne, spolu 96 hodín druhý - 3 hodiny týždenne, spolu 96 hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Ekonomika podniku cestovného ruchu
Časový rozsah výučby	tretí - 3 hodiny týždenne, spolu 93 hodín štvrtý - 3 hodiny týždenne, spolu 84 hodín
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ekonomika patrí k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi vytvára základ ekonomického vzdelania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov. Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom základné poznatky z makroekonomiky, podnikovej ekonomiky ako aj odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva. V 1. ročníku žiaci získajú prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. V 2. ročníku si žiaci osvoja problematiku národného hospodárstva a medzinárodných ekonomických vzťahov. V ďalších tematických celkoch žiaci nadobudnú vedomosti o podniku a právnych formách podnikania, vecnej a ekonomickej stránke činnosti podniku. V 3. ročníku si žiaci osvoja personálnu, odbytovú, riadiacu a kontrolnú činnosť a zároveň vzťahy podniku okoliu – k bankám, poisťovniam a rozpočtovej sústave. Do obsahu predmetu 4. ročníku je zahrnutá tvorba podnikateľského zámeru. Podnikateľský zámer vychádza zo zvláštností príslušného odboru – obchod, spoločné stravovanie, cestovný ruch a ostatné služby. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov.

Ťažiskom vyučovania nie je len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji.

Pri výklade učiva uvádza vyučujúci konkrétne príklady, využíva grafy, schémy, odbornú tlač a časopisy, ktoré znázorňujú a vysvetľujú určité hospodárske javy a procesy v podnikoch.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu ekonomika je sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Zároveň sú schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami procesmi a javmi, s ktorými sa už stretávajú v každodennom živote. Ekonomika má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov, ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem.

Predmet umožňuje žiakom:

- pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, na makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni,
- osvojiť si rôzne typy ekonomiky a výrobné faktory,
- získať vedomosti o základných formách podnikania a základných princípoch fungovania trhovej ekonomiky,
- ovládať ekonomické funkcie štátu,
- oboznámiť sa s úlohami peňazí v zmiešanej ekonomike a so vzťahmi národného hospodárstva a svetovej ekonomiky,
- dáva možnosti aplikovať poznatky na prax,
- využívať ich v každodennom živote
- hľadať ekonomické súvislosti v predmetoch navzájom
- oboznámiť sa s možnosťami podnikania, s jednotlivými formami podnikania
- s možnosťami vzniku obchodných spoločností
- vedieť otvoriť účet v banke, vyplniť doklady, ktoré sa používajú
- ovládať poznatky z bankovej sústavy v SR, vedieť úlohy Národnej banky Slovenska,
- využívať aktívne a pasívne bankové operácie komerčných bánk
- vedieť charakterizovať majetok podniku a vedieť ho aplikovať v praxi
- rozlíšiť možnosti poistenia v spoločnostiach, druhy poistenia
- využívať oblasť zásobovania v podniku, druhy zásob, členenie zásob, doklady s tým súvisiace
- rozlíšiť výrobné faktory a ich použitie
- vedieť uplatnenie a použitie nákladov, výnosov, príjmov, výdavkoch v praxi

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

1. **Environmentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová

metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie.

Vyučuje sa v tematickom celku: Vývoj ekonomického myslenia, Základné ekonomické pojmy, Národné hospodárstvo, Hospodárska politika štátu, Ekonomická stránka

2. **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Trh a trhový mechanizmus, Hospodársky cyklus, Daňová sústava

3. **Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Vývoj ekonomického myslenia, Hospodársky cyklus, Zásobovanie, Výroba, Odbyt, Medzinárodná ekonomická integrácia, Hospodárska politika, Medzinárodný obchod

4. **Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku- Finančné riadenie, Podnikateľský zámer, Platobný styk

5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie

v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku Obchodné banky, Banková sústava, Poistovníctvo, Podnikanie, Podnikateľský zámer, Platobný styk, Cena a cenová politika

- 6. Ochrana života a zdravia** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Majetok podniku, Zásobovanie

- 7. Ľudské práva a ich dodržiavanie** – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikateľ, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Trh, Hospodárska politika, Platobný styk, Podnikateľský zámer

- 8. Národný program finančnej gramotnosti**

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. V tematických celkoch:

Základné ekonomické pojmy – dodržiavanie a oznanie ochranných prvkov na bankovkách, pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky

Hospodársky cyklus – určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy, zohľadniť vplyv finančných kríz

Podnik a právne formy podnikania – človek vo sfére peňazí – životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia, vypracovanie komunikačnej stratégie

Vecná stránka činnosti podniku – ochrana majetku, dodržiavanie zásad správneho zaradenia majetku, správnosť vyplňania dokladov, vysvetlenej rozdielov medzi verejným a súkromným poistením, charakterizovať zdravotné a sociálne poistenie.

Ekonomická stránka činnosti podnikateľa – plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväziť darcovstvo a filantropiu, vysvetliť vplyv daní na hospodárenie, vyhnúť sa problémom pri zadĺžení.

Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Odbytová činnosť podniku - dodržiavanie cenového zákona, vysvetliť účel informácií o úverovej politike, identifikovať náklady a prínosy úverov.

Riadenie podnikov – riadenie rizika, vysvetliť základné metódy riadenia, vypracovať komunikačné stratégie pre riadenie, zhodnotenie tlačových informácií o firme.

Kontrola – oprávnenosť daňových sankcií za porušenie zákona, analyzovať hospodárske výsledky, zhodnotiť investičné alternatívy. Banková sústava – nájsť a vyhodnotiť finančné informácie bánk, posúdiť úverovú schopnosť žiadateľov o úver, mať informácie o jednotlivých druhov úverov, ovládať bankové pojmy.

Podnikateľský zámer – príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Daňová sústava – človek so sfére peňazí, posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- správne používal odbornú terminológiu- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami- odborne diskutoval k danej téme- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne- bol schopný predniesť vlastné riešenie- výborne aplikoval poznatky na prax
chválitebný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne- vedel analyzovať danú tému- aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval s pomocou- vedel odpovedať na pomocné otázky- s pomocou vedel analyzovať danú tému- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none">- odklonil sa od témy- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplnujúcich otázok

- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nedostatočný** - odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy

Ekonomika

1. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 96 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Vývoj ekonom. myslenia 6 h História ekonomického myslenia	Vývoj - starovek, stredovek Vývoj - klasická ekonómia Vývoj - marxizmus Vývoj - keynesovstvo Vývoj - monetarizmus	Vysvetliť vývoj ekonomického myslenia
2. Základné ekonom. pojmy 19 h	Základné ekonomické otázky	Definovať pojmy ekonómia a ekonomika
Potreby, spotreba	Základné a luxusné potreby Statky, druhy	Vysvetliť vzťahy medzi základnými a vyššími potrebami
Výroba, faktory	Výroba, druhy výroby Výrobné faktory	Pomenovať triádu ekonomických problémov Poznať základné typy ekonomík
3. Trhový mechanizmus a jeho fungovanie 16 h Trh, subjekty trhu	Subjekty a objekty trhu Vzájomné vzťahy	Definovať pojem trh Vysvetliť základné subjekty trhu
Ponuka, dopyt, konkurencia	Úloha ponuky Význam dopytu Dôležitosť konkurencie Cena	Vysvetliť pojmy ponuka a dopyt Pomenovať krivky ponuky a dopytu Vysvetliť rovnovážnu cenu
4. Národné hospodárstvo 11 h Štruktúra národného hospodárstva	Zložky národného hospodárstva Porovnanie susediacich krajín	Pochopiť podstatu národného hospodárstva
Štátny rozpočet	Štátny rozpočet, tvorba a schválenie Príjmy, zdroje príjmov Výdavky zo štátneho rozpočtu	Ovládať položky štátneho rozpočtu, príjmy a výdavky Pochopiť aktívne a pasívne bankové operácie

	Banková sústava Poistovníctvo, význam a úlohy	Definovať poistenie, životné
5. Hospodársky cyklus, inflácia nezamestnanosť 18 h Reprodukčný proces	Fázy reprodukčného procesu Druhy reprodukcie Fázy ekonomického cyklu	Vysvetliť jednotlivé fázy procesu
Inflácia	Inflácia Miera inflácie Druhy inflácie Príčiny inflácie	Vedieť vysvetliť infláciu, príčiny a mieru inflácie
Nezamestnanosť	Nezamestnanosť Miera nezamestnanosti Druhy nezamestnanosti	Charakterizovať nezamestnanosť Porovnať nezamestnanosť v SR
6. Ekonomický rast 3 h	Ekonomický rast Tendencie ekonomického rastu Zdroje ekonomického rastu	Vysvetliť význam ekonomického rastu
7. Hospodárska politika štátu 23 h Subjekty hospodárskej politiky	Ciele hospodárskej politiky Monetárna politika Nástroje monetárnej politiky	Vysvetliť význam hospodárskej politiky
Fiškálna politika	Štátny rozpočet, tvorba Štátny rozpočet, príjmy Štátny rozpočet, výdavky	Vysvetliť zdroje príjmov Poznať možnosti výdavkov

PRAX 1 týždeň

Učebné osnovy Ekonomika

2. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 96 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Majetok podniku 30 h Majetok podniku	Majetok, jeho úloha v podniku Zdroje získania majetku Obstarávanie majetku	Definovať pojem majetok podniku Uviest' zložky majetku Pomenovať možnosti obstarania majetku
Dlhodobý, krátkodobý majetok	Finančná hodnota majetku Spotreba majetku Opatrebenie majetku	Vedieť začleniť majetok Vysvetliť spôsoby odpisovania majetku

		Vedieť vypočítať odpisový plán
Inventarizácia	Hodnota majetku a šetrenie s majetkom Viazanie finančných prostriedkov	Uviest' rozdiely medzi inventúrou a inventarizáciou Vyčísliť inventarizačné rozdiely Vedieť vyplniť zoznamy
2. Platobný styk 7 h Platobný styk	Formy platobného styku Hotovostný platobný styk Bezhotovostný platobný styk	Ovládať prácu s peniazmi, s bankovým účtom Vedieť vyplňať tlačivá
3. Obchodné podniky 20 h Význam obchodu	Maloobchod a jeho úlohy Predajňa, zariadenie Formy predaja Distribučné kanály	Pochopiť význam spotrebiteľov Vedieť význam ochrany spotrebiteľov
Služby	Služby v maloobchode Kúpna zmluva Veľkoobchod	Uviest' faktory vplývajúce na služby a činnosť
4. Banková sústava 14 h Centrálna banka Obchodné banky	Úlohy centrálnej banky Obchodné banky Bankové operácie Vkladové operácie Úverové operácie Bankové riziká	Poznať systém bankových operácií Ovládať aktívne a pasívne bankové operácie
5. Poisťovníctvo 7 h Význam a úloha poisťovníctva	Druhy poistenia Poistenie a zaistenie Životné poistenie Neživotné poistenie	Pochopiť význam životného a neživotného poistenia
6. Daňová sústava 18 h Štátny rozpočet	Príjmy štátneho rozpočtu Výdavky štátneho rozpočtu Priame dane Nepriame dane	Vedieť význam a prínos ŠR Ovládať zdroje jednotlivých daní Posúdiť vplyv daní na ŠR
PRAX 1 týždeň		

Učebné osnovy Ekonomika podniku cestovného ruchu

3. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 93 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podnikanie 30 h Podnikanie	Právne formy podľa živnosten. zákona Podnik jednotlivca a osvedčenie Osobné spoločnosti Obchodné spoločnosti Družstvá	Vysvetliť pojem podnik Uviest' spôsob založenia podniku Vedieť definovať druhy živností
2. Podnik - majetok podniku 10 h Majetok podniku	Majetok, jeho úloha v podniku Obstarávanie majetku Oceňovanie majetku Opatrebovanie majetku Odpisovanie majetku	Uviest' zložky majetku Pomenovať možnosti obstarania majetku
3. Zásobovanie 15 h Zásoby	Nákupná politika Obstarávanie zásob Normy zásob Skladovanie zásob	Vymenovať členenie zásob Vedieť spôsoby obstarávania zásob
Druhy skladov	Druhy skladov Doklady Inventarizácia majetku	Charakterizovať základnú funkciu skladov
4. Výroba 10 h Výrobná činnosť	Výrobok Výrobný program Výrobná kapacita	Uviest' druhy výrobných faktorov
5. Odbyt 9 h Odbytová činnosť	Marketing, pojem, význam Marketingový mix - nástroje Výrobok, životný cyklus Ceny, tvorba cien Distribúcia, distribučné kanály Výpočet cien výrobkov	Definovať pojem marketing Vysvetliť životný cyklus výrobku Vedieť pomenovať marketingový mix Vysvetliť rozdiel medzi reklamou a propagáciou
6. Podnikateľský zámer 19 h Podnikateľský zámer	Účel a funkcia podnik. zámeru	Zhmotniť tvorivé myslenie

	Štruktúra podnikateľského zámeru	do súbornej práce
	Opis firmy	Správne analyzovať firmu
	Opis výrobku	Popísať časový harmonogram realizácie
	Analýza trhu	
	Konkurencia	Uviesť možnosti konkurencie
	Marketing	Správne analyzovať trh
	Manažment	Popísať organizačnú štruktúru
	Finančný plán	Uviesť správnosť financií
PRAX 2 týždne		

Učebné osnovy **Ekonomika podniku cestovného ruchu**

4. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 84 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Ekonomická stránka, náklady, výnosy 21 h Náklady, kalkulačný vzorec	Zdroje financovania podniku Náklady, členenie nákladov Možnosti znižovania nákladov Tvorba kalkulačného vzorca	Definovať pojem náklady Vysvetliť rozdiel medzi variabilnými a fixnými nákladmi Ovládať položky kalkulačného vzorca
Výnosy, hospodársky výsledok	Výnosy, členenie výnosov Možnosti zvyšovania výnosov Zisťovanie hospodárskeho výsledku Tvorba cien	Vedieť vysvetliť výnosy Uviesť členenie výnosov Vedieť zistiť hospodársky výsledok Vedieť tvorbu cien, zloženie ceny
2. Finančné riadenie, analýza 36 h Finančná analýza	Finančná analýza Finančné zdroje Finančný plán Metódy finančnej analýzy Kontrola plnenia plánu	Vedieť určiť zdroje finančnej analýzy Vedieť vyhotoviť a okomentovať finančný plán
3. Cena, cenová politika 15 h Cena	Cena, tvorba cien Cenová politika Cenové úpravy	Vedieť použiť cenotvorbu Uviesť význam regulácie cien
4. Medzinárodný obchod 5 h Medzinárodný obchod	Medzinárodné organizácie Medzinárodná preprava	Uviesť možnosti spolupráce
5. Európska únia, medzinárodná ek. integrácia 7 h	Európska únia	Popísať význam EÚ
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Účtovníctvo
Časový rozsah výučby	Druhý – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín tretí - 3 hodiny týždenne, spolu 93 hodín štvrtý -3 hodiny týždenne, spolu 84 hodín
Ročník	Druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet účtovníctvo patrí k základným odborným predmetom. Spolu s ekonomikou tvorí základ, na ktorý nadväzujú ostatné povinné i voliteľné odborné predmety. Je základom ekonomického povedomia a rozvíja intelektuálne schopnosti a logické myslenie žiakov číselným zobrazením ekonomických javov. Prispieva k upevneniu etických vlastností žiaka, z hľadiska podpory zmyslu pre presnosť, pravidelnosť a zodpovednosť. Obsahuje základné teoretické a praktické poznatky, pojmy a vzťahy, ktoré si majú žiaci osvojiť. Umožňuje získať vedomosti a schopnosti praktickej aplikácie pri vykonávaní účtovných prác v drobnom podnikaní a pri riešení úloh v procese získavania a spracovania ekonomických informácií v rámci účtovnej dokumentácie. Poskytuje základnú orientáciu pre získavanie a spracovanie podkladov pre výpočty a kontrolu v rámci daňového systému. Pozostáva z najdôležitejších tematických celkov z predmetu, vyučovaných na stredných školách, prispôbených konkrétnemu študijnému zameraniu, pričom koncepcia zostáva zachovaná. Samotný obsah učiva priebežne aktualizujeme v súlade s platnými všeobecnými právnymi predpismi (zákon o účtovníctve, daňové zákony, opatrenia Ministerstva financií SR ohľadom rámcovej účtovnej osnovy a postupov účtovania, účtovných závierok).

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu účtovníctvo je objasniť žiakom podstatu sústavy podvojného účtovníctva, funkciu účtovníctva pri podnikaní, metodiku a postupy účtovania, vysvetliť základné pojmy, čo je podstatou jednoduchého účtovníctva, naučiť ich viesť jednoduché účtovníctvo a oboznámiť ich s vedením podvojného účtovníctva.

Výstupnými špecifickými cieľmi sú základy podvojného účtovníctva, účtovanie rozličných účtovných prípadov v podnikateľských účtovných jednotkách, logické zdôvodnenie zvoleného postupu. Naučiť podstatu, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi jednotlivými zložkami účtovného informačného systému. Dôraz kladieme pri výučbe na problematiku účtovnej dokumentácie, účtovných záznamov, účtovných zápisov v účtovných knihách. Dôležitým cieľom je analýza finančnej situácie podniku na základe podkladov z bežného účtovníctva a účtovnej závierky. Riešenie čiastkových a súvislých príkladov tak pomôže žiakom otestovať si platnosť teoretického učiva a súčasne získať zručnosti v oblasti vedenia účtovnej evidencie, výpočtov a tvorby podkladov pre ďalšie spracovanie účtovných informácií. Pri výučbe predmetu rešpektujeme všetky didaktické zásady. Z vyučovacích metód uplatňujeme aj aktivizujúce vyučovacie metódy, najmä však problémové a skupinové vyučovanie. Vedenie účtovníctva sa realizuje na personálnych počítačoch.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

- 1. Environmentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Základné ekonomické pojmy, Dokumentácia účtovných prípadov, Zúčtovacie vzťahy
- 2. Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Zúčtovacie vzťahy, Majetok podniku,
- 3. Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Majetok podniku, Súvislý príklad, Jednoduché účtovníctvo, Podvojné účtovníctvo, Finančné účty
- 4. Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií

a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Podvojný účtovníctvo, Jednoduché účtovníctvo, Súvislý príklad, Finančné účty, Zúčtovacie vzťahy.

5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetickému mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Súvislý príklad
6. **Ochrana života a zdravia** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Súvislý príklad
7. **Ľudské práva a ich dodržiavanie** – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikáť, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Dokumentácia účtovných prípadov, Zúčtovacie vzťahy
8. **Národný program finančnej gramotnosti**
Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií.

Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Majetok a zdroje krytia majetku, Základy jednoduchého účtovníctva, Finančné účty, Dlhodobý majetok, Zásoby, Náklady, Výnosy, Výsledok hospodárenia.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

STUPEŇ KRITÉRIÁ

výborný

- žiak porozumel danej téme
- žiak zvládol učivo v plnom rozsahu
- používal odbornú terminológiu
- odborne diskutoval k danej téme
- ústny prejav mal plynulý, bolo mu rozumieť
- spolupracoval pri riešení problémov
- vyjadroval sa celými vetami , aplikoval učivo na prax

chváľitebný

- žiak porozumel téme
- žiak zvládol učivo s drobnými nedostatkami
- používal odbornú terminológiu
- odborne diskutoval k danej téme
- ústny prejav bol plynulý, bolo mu rozumieť
- vyjadroval sa celými vetami, niekedy ťažšie hľadal slová

dobrý

- žiak porozumel danej téme
- žiak zvládol učivo s menšími nedostatkami
- málo používal odbornú terminológiu
- jeho ústny prejav bol málo presvedčivý
- vyskytli sa chyby v skladbe viet, prejav nebol plynulý
- nie vždy mu bolo dobre rozumieť
- málo sa zapájal do diskusií
- vedel aplikovať na prax na základe pomocných otázok

dostatočný

- žiak sa odklonil od témy
- žiak zvládol učivo s veľkými nedostatkami
- nepoužíval odbornú terminológiu
- mal slabú slovnú zásobu
- nevyjadroval sa celými vetami
- nezapájal sa do diskusií
- ústny prejav nebol presvedčivý
- nevedel použiť učebné pomôcky
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky

nedostatočný

- žiak sa odklonil od témy
- žiak nezvládol predpísané učivo
- nevedel reagovať ani na pomocné otázky
- nepoužíval odbornú terminológiu
- neodpovedal celými vetami
- nevedel použiť učebné pomôcky
- nevedel aplikovať poznatky na prax

Učebné osnovy Účtovníctvo

2. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Základné pojmy a vzťahy 2 h Základné pojmy	Základné pojmy Ekonomické informácie	Pochopiť základné pojmy
2. Postavenie, funkcie, základná štruktúra účtovníctva 2 h Vznik účtovníctva	Vznik účtovníctva Funkcie účtovníctva Rozvoj účtovníctva	Vysvetliť význam a úlohy účtovníctva
3. Dokumentácia účtovných prípadov 7 h Účtovné doklady	Funkcie účtovných dokladov Náležitosti účtovných dokladov Spracovanie účtovných dokladov	Uviesť formy spracovania účtovných dokladov
Hlavná kniha	Časové zápisy Syntetická a analytická evidencia	Vedieť zásady evidovania účt. zápisov
4. Majetok a jeho zdroje 7 h Formy a zloženie majetku	Dlhodobý majetok Krátkodobý majetok Aktíva a pasíva Kolobeh majetku	Charakterizovať majetok a jeho zdroje Vysvetliť základné pojmy
5. Jednoduché účtovníctvo 10 h Jednoduché účtovníctvo	Podstata jednoduchého účtovníctva	Posúdiť význam jednoduchého účtovníctva
Peňažný denník	Obsah peňažného denníka Zápis do peňažného denníka	Opísať spôsob evidencie v peňažnom denníku
Výpočet miezd	Výpočet miezd	Vedieť vypočítať mzdu
6. Súvislý príklad z jednoduchého účtovníctva 20 h Súvislý príklad	Príprava a triedenie podkladov Evidencia pokladničných dokladov Evidencia záväzkov Evidencia pohľadávok Evidencia výpisov z účtov Výpočet miezd Výpočet dane z príjmu Evidencia DPH Účtovná závierka Tlač a archivácia dokladov	Vedieť samostatne spracovať súvislý príklad Vysvetliť spôsob evidencie záväzkov a pohľadávok Opísať spôsob výpočtu miezd Vedieť uskutočniť kontrolu dokladov a evidencie Vyhotoviť doklady k účtovnej závierke

7. Základy podvojného účtovníctva 16 h		
Súvaha	Súvaha, obsah, forma Súvaha v pohybe	Pochopiť význam súvahy
Účet	Účet a jeho podstata Vznik účtovníctva Účty aktív a pasív Účty nákladov a výnosov	Pochopiť význam a vznik účtov Vedieť zásady účtovania na účtoch
Hospodársky výsledok	Hospodársky výsledok Zistenie hospodárskeho výsledku	Poznať nákladové druhy
Prax 1 týždeň		

Učebné osnovy Účtovníctvo

3. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 93 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podvojný účtovníctvo - príklad 22 h Súvaha	Súvaha, obsah a forma Druhy súvah	Vedieť správne zaradiť majetok
Praktický príklad	Zadanie príkladu Vznik účtov Obraty a zostatky na účtoch Účtovanie nákladov a výnosov Zisťovanie hospodárskeho výsledku	Vedieť otvoriť hlavnú knihu Ovládať zaúčtovať jednotlivé účtovné operácie Zistiť hospodársky výsledok Zaevidovať do počítača
2. Finančné účty 10 h Finančné účty	Peňažné prostriedky v hotovosti Peňažné prostriedky na účte Finančné výpomoci	Vedieť používať účtovú osnovu Poznať čísla a položky na účtoch
3. Zúčtovacie vzťahy 11 h Zúčtovacie vzťahy	Zúčtovacie vzťahy Zmenky na inkaso, úhradu	Pochopiť zúčtovacie vzťahy Pochopiť význam zmeniek
Mzdy	Výpočet miezd Zdravotné poistenie Sociálne poistenie Priame a nepriame dane	Vedieť vypočítať mzdy a s tým súvisiace odvody
4. Zásoby 12 h Zásoby	Charakteristika zásob Obstarávanie zásob	Definovať zásoby Vysvetliť spôsoby obstarávania

		Oceňovanie zásob Skladovanie zásob Materiál a tovar na ceste Inventarizácia zásob	zásob Pochopiť spôsob skladovania zásob Vyčísliť inventarizačné rozdiely
5. Kapitálové účty	4 h		
Základné imanie		Základné imanie Ostatné kapitálové účty Sociálny fond Ostatné fondy	Oboznámiť sa tvorbou základného imania, vlastnými zdrojmi krytia
6. Náklady, výnosy, hospodársky výsledok	8 h		
Náklady		Náklady, pojem Osobné náklady Finančné náklady Mimoriadne náklady	Charakterizovať náklady Poznať jednotlivé druhy nákladov
Výnosy		Výnosy, pojem Prevádzkové výnosy Finančné výnosy Mimoriadne výnosy	Charakterizovať výnosy Pochopiť členenie výnosov
Hospodársky výsledok		Hospodársky výsledok Výpočet hospodárskeho výsledku Rozdelenie hospodárskeho výsledku	Ovládať výpočet hospodárskeho výsledku
7. Vnútroorganizačné účetníctvo	9 h		
Vnútroorganizačné účetníctvo		Evidencia nákladov stredísk Evidencia výnosov stredísk Zisťovanie hospodárskeho výsledku	Pochopiť evidenciu nákladov a výnosov stredísk
8. Súvislý príklad	17 h		
Súvislý príklad		Pokladničné doklady Výpisy z účtov Pohľadávky Závazky Mzdy Skladové karty Majetok podniku Hospodársky výsledok Účetná závierka	Pochopiť podstatu účtovania Zaevidovať správne jednotlivé druhy dokladov Vypočítať mzdy a odvody Uskutočniť evidenciu majetku Zistiť hospodársky výsledok

Učebné osnovy Účtovníctvo**4. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 84 hodín**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Mzdová evidencia 39 h Mzdy	Základné pojmy Evidencia zamestnancov Mzdový list Výpočet miezd	Definovať základné pojmy Vedieť zaevidovať údaje o zamestnancov Vypočítať mzdy
2. Súvislý príklad 39 h Súvislý príklad	Pokladničné doklady Výpisy z účtov Pohľadávky Záväzky Mzdy Skladové karty Majetok podniku Hospodársky výsledok Účtovná závierka	Pochopiť podstatu účtovania Zaevidovať správne jednotlivé druhy dokladov Vypočítať mzdy a odvody Uskutočniť evidenciu majetku Zistiť hospodársky výsledok
3. Daňové priznania 6 h Daňové priznania	Daňové priznania	Vedieť vyhotoviť a skontrolovať daňové priznania
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Technológia služieb cestovného ruchu
Časový rozsah výučby	Prvý - 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín Druhý- 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín Tretí – 2 hodiny týždenne, spolu 62 hodín
Ročník	prvý, druhý, tretí
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Patrí medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére

Cestovný ruch má interdisciplinárny charakter a vystupuje ako sociálny, hospodársky, geografický, zdravotnícky a pedagogický jav. K jeho štúdiu pristupuje veľa disciplín vrátane ekonómie, podnikovej ekonomiky, histórie, geografie, sociológie, sociálnej psychológie, medicíny, andragogiky a iných. Každá z disciplín používa pri jeho skúmaní svoj metodologický aparát. Predmetom skúmania je činnosť človeka ako účastníka cestovného ruchu. Poznatky jednej vednej disciplíny využívajú iné disciplíny a obohacujú tým svoje poznanie. Učebný predmet služby cestovného ruchu poskytuje žiakom v ucelenej podobe výklad zameraný na vývoj cestovného ruchu, jeho súčasné postavenie v našom národnom hospodárstve a tiež na jeho právnu, organizačnú a riadiacu štruktúru. Súčasťou výkladu je tiež stručná charakteristika jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu. Jeho integrujúcou súčasťou môže byť predmet technika cestovného ruchu.

Predmet technológia služieb cestovného ruchu patrí medzi povinné odborné predmety. Jeho úlohou je umožniť žiakom získať vedomosti a zručnosti v oblasti poskytovania služieb cestovného ruchu s dôrazom na ich komplexnosť. Úlohou predmetu je viesť žiakov k samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a logickému mysleniu, osvojeniu si kultivovaného a príjemného vystupovania, aby si dôkladne osvojili jednotlivé techniky cestovného ruchu a vytvorili potrebné zručnosti. Preto by mal učiteľ na hodinách pri voľbe postupov výučby využívať najmä formu cvičení a riešenia praktických príkladov. Súčasťou výučby je práca s konkrétnymi dokladmi, práca s web stránkami, návštevy výstav, veľtrhov, prednášok s odborným zameraním, práca s tlačou a odbornou literatúrou. Základom výučby je oboznámenie žiakov s jednotlivými službami cestovného ruchu. Cieľom je, aby si žiaci dôkladne osvojili teóriu služieb v cestovnom ruchu, ako základ pre ich praktické precvičovanie na výučbe v predmete technológia služieb cestovného ruchu, ktorý je jeho integrujúcou súčasťou. Učivo predmetu je zamerané tak, aby študenti pochopili vzájomnú náväznosť poskytovaných služieb. Oboznámili sa do základnou terminológiou. Súčasťou výučby sú aj kritériá kvality poskytovaných služieb. Táto časť dáva študentom priestor na vyjadrenie samostatného názoru. Cestovný ruch je jeden z najdynamickejšie sa rozvíjajúcich odborov ľudskej činnosti a je sprevádzaný neustálymi technologickými, organizačnými a právnymi zmenami, a preto je nutné, aby učiteľ sledoval aktuálny vývoj a bol v priebežnom kontakte s praxou. S ohľadom na to je tiež vhodné, aby učiteľ pre svoju potrebu, ale ja pre potreby edukácie na hodinách služieb cestovného ruchu využíval aktuálne informačné zdroje vrátane zahraničných. Poradie tematických celkov, ako ja počty hodín nie sú pre vyučujúceho záväzné, sú len orientačné. Môžu sa presúvať v rámci ročníkov, ale tak, aby sa nenaručila nadväznosť obsahu. Po absolvovaní je možnosť urobiť si kurz sprievodcov v cestovnom ruchu.

CIELE PREDMETU

- Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:
- vedeli rozvinúť organizačné schopnosti manažéra, hlavne schopnosť operatívneho riešenia nepredvídaných situácií,
 - získať poznatky o širokej palete služieb, ktoré sú súčasťou produktu cestovného ruchu,
 - osvojiť si terminológiu z oblasti cestovného ruchu,
 - naučiť sa rozlišovať základné druhy a formy cestovného ruchu,
 - osvojiť si základné poznatky o jednotlivých druhoch služieb cestovného ruchu vo vzťahu k uspokojovaniu potrieb návštevníkov cestovného ruchu,
 - osvojiť si technológiu poskytovania, obstarávania, resp. sprostredkovania a organizovania služieb cestovného ruchu s možnosťou ich využitia v praxi podnikov cestovného ruchu,
 - získať zručnosti pri tvorbe komplexného produktu cestovného ruchu,
 - dokázať vytvoriť projekt pobytu v regióne,
 - osvojili si znalosť vývoja a členenie cestovného ruchu, jeho základných druhov a foriem,
 - vedeli aplikovať marketingové zručnosti na problematiku služieb cestovného ruchu,
 - poznali jednotlivé služby cestovného ruchu a spôsoby ich zabezpečovania,
 - poznali zásady ubytovacích a stravovacích činností, podmienky ich realizácie,
 - ovládali zásady zabezpečovania služieb poskytovaných cestovnou kanceláriou,
 - vedeli využívať informačné technológie v cestovnom ruchu,
 - charakterizovať podniky cestovného ruchu a inštitúcie,
 - posúdiť ich výkony – služby z hľadiska druhovej štruktúry, kvality a tvorby produktu,
 - určiť vplyvy globalizácie na rozvoj cestovného ruchu
 - venovať pozornosť hotelierstvu na Slovensku a vo svete, trendy ich vývoja,
 - zvládnuť zásobu odborných termínov
 - získať schopnosť aplikovať teoretické poznatky v praxi
 - mať možnosť spolupracovať s cestovných kanceláriami a cestovnými agentúrami
 - aplikovať pomocou cvičení teoretické poznatky,
 - v tímovej práci rozvíjať tvorivé myslenie, zdôvodňovanie riešenia problémov,
 - využívať možnosti internetu v prístupe informácií,
 - prehĺbovať poznatky o vybraných službách cestovného ruchu,
 - využívať odborné exkurzie, trasovanie zájazdov,
 - oboznámiť sa so zákonmi v oblasti cestovného ruchu,
 - poznať stravovacie zvyklosti domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu,
 - vedieť propagovať cestovný ruch, využívať k tomu oficiálny portál www.slovakiatravel.sk
 - vedieť uzatvoriť poisťovnú zmluvu
 - vybaviť reklamáciu v rámci cestovného ruchu,
 - vedieť rozlíšiť potrebné platné doklady, víza, pre cestovanie,
 - charakterizovať spôsoby platenia v cestovnom ruchu
 - vyznať sa v mapách
 - orientovať sa v cestovných poriadkoch
 - vedieť vybaviť objednávky,
 - poznať rezervačné systémy, vedieť sa v nich orientovať.

HODNOTENIE VZDELAVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	- porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme

- správne používal odbornú terminológiu
 - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
 - odborne diskutoval k danej téme
 - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
 - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
 - bol schopný predniesť vlastné riešenie
 - výborne aplikoval poznatky na prax
- chváľitebný**
- porozumel téme
 - vedel samostatne rozprávať k danej téme
 - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
 - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
 - vedel analyzovať danú tému
 - aplikoval poznatky na prax
- dobrý**
- porozumel téme
 - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
 - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval s pomocou
 - vedel odpovedať na pomocné otázky
 - s pomocou vedel analyzovať danú tému
 - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
- dostatočný**
- odklonil sa od témy
 - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
 - nepoužíval odbornú terminológiu
 - nevedel využiť ponúkané pomôcky
 - odpovedal nesamostatne, nekomplexne
 - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nedostatočný**
- odklonil sa od témy, nepochopil tému
 - nevedel rozprávať k danej téme
 - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - nevedel prezentovať danú tému
 - nereagoval ani na pomocné otázky

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

1. **Environmentálna výchova (ENV)** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra,

modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Charakteristika cestovného ruchu, Služby cestovných kancelárií a cestovných agentúr

2. **Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa tematickom celku: Trh cestovného ruchu, Služby cestovných kancelárií a agentúr, Služby cestovného ruchu, Poistenie v cestovnom ruchu.
3. **Multikultúrna výchova (MKV)** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Charakteristika cestovného ruchu, Služby cestovných kancelárií a agentúr, Ubytovacie služby, Stravovacie služby, Ostatné služby.
4. **Mediálna výchova (MEV)** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku - Informačné služby, Stravovacie služby, poistenie v cestovnom ruchu, Ostatné služby
5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPZ)** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetickému mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Ubytovacie služby, Stravovacie služby, Služby cestovných kancelárií a agentúr.

- 6. Ochrana života a zdravia (OŽZ)** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Trh cestovného ruchu, Poistenie v cestovnom ruchu, Kúpeľné služby
- 7. Ľudské práva a ich dodržiavanie ĽUP** Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Služby cestovného ruchu, Ubytovacie služby, Dopravné služby, Informačné služby, Poistenie v cestovnom ruchu, Ostatné služby
- 8. Národný program finančnej gramotnosti (FIG)**
Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Služby cestovného ruchu, Ubytovacie služby, Stravovacie služby, Dopravné služby, Trh cestovného ruchu, Informačné služby,

HODNOTENIE VZDELAVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- správne používal odbornú terminológiu- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami- odborne diskutoval k danej téme- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne- bol schopný predniesť vlastné riešenie- výborne aplikoval poznatky na prax
chválitebný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne- vedel analyzovať danú tému- aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval s pomocou- vedel odpovedať na pomocné otázky- s pomocou vedel analyzovať danú tému- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none">- odklonil sa od témy- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok- nepoužíval odbornú terminológiu- nevedel využiť ponúkané pomôcky- odpovedal nesamostatne, nekomplexne- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none">- odklonil sa od témy, nepochopil tému- nevedel rozprávať k danej téme- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky- nevedel prezentovať danú tému- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy **Technológia služieb cestovného ruchu**

1. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Charakteristika cestovného ruchu 19 h Systém cestovného ruchu	Systém cestovného ruchu Podstata cestovného ruchu	Osvojiť podstatu cestovného ruchu Porozumieť systému CR
Subjekt cestovného ruchu	Objekt - stály obyvateľ, návštevník Turista ako objekt	Charakterizovať štruktúru cestujúcich
Objekt cestovného ruchu	Cieľové miesto Mestské strediská cest.ruchu Kúpeľné miesta Rekreačné strediská Rekreačné obce Chatoviská	Posúdiť štruktúru objektov CR
Prostredie cestovného ruchu	Ekonomické prostredie Politické prostredie Kultúrne prostredie Sociálne prostredie Technické prostredie Ekologické prostredie	Vedieť jednotlivé vplyvy prostredí, vzájomné pôsobenie Porovnávať vonkajšie prostredie
Druhy cestovného ruchu	Rekreačný cestovný ruch Kultúrny cestovný ruch Náboženský cestovný ruch Kúpeľný cestovný ruch Kongresový cestovný ruch	Vedieť správne rozlišovať druhy cestovného ruchu Uviesť podstatu druhov CR Uviesť príklady z okolia
Formy cestovného ruchu	Geografické hľadisko Počet návštevníkov, vek Spôsob organizovania Dĺžka účasti na cestov. ruchu Miesto pobytu Ročné obdobie Dopravný prostriedok Dynamika Sociologické hľadisko	Charakterizovať jednotlivé formy cestovného ruchu, z rôznych hľadísk Vedieť uviesť príklady na formy
Účinky cestovného ruchu	Hospodárske účinky cest.ruchu Sociálne účinky cest. ruchu Kultúrne účinky cest. ruchu	Osvojiť si hospodárske, sociálne a kultúrne účinky cestovného ruchu Vypočítať funkcie a ich účinky
2. Trh cestovného ruchu 16 h Dopyt po cestovnom ruchu	Charakteristické znaky dopytu	Osvojiť si poznatky o trhu CR

	Činitele ovplyvňujúce dopyt	Porozumieť dopytu po CR a činiteľoch, ktoré ho ovplyvňujú
Pyramída potrieb cest. ruchu	Potreba Sen, zážitok, deficit Potreba stravovania Potreba ubytovania Potreba zmeniť miesto pobytu	Vedieť charakterizovať potreby Uviesť motívy, ktoré vedú k uspokojovaniu potrieb
Ponuka cestovného ruchu	Charakteristické znaky ponuky Primárna ponuka Sekundárna ponuka	Uviesť faktory, ktoré ovplyvňujú ponuku v cestovnom ruchu Vedieť prírodné podmienky Určiť kultúrno-historické podmienky primárnej ponuky Určiť prostriedok na dosiahnutie cieľa Ovládať infra a supraštruktúru
Podniky cestovného ruchu	Producenti služieb Sprostredkovatelia služieb Vlastné podniky Ostatné podniky	Určiť znaky a právomoci jednotlivých podnikov CR Posúdiť pôsobenie odvetvových zväzov
3. Služby cestovného ruchu 16 h		
Služby cestovného ruchu	Podstata služieb cestovného ruchu Znaky služieb Všeobecné a špeciálne znaky služieb	Charakterizovať služby CR Porozumieť službám CR Charakterizovať znaky služieb
Produkt cestovného ruchu	Produkt ako súčasť cest.ruchu Štruktúra produktu cest.ruchu Voľné statky Verejné statky Tovar Služby	Charakterizovať produkt CR Charakterizovať, uviesť príklady
Kvalita služieb cestovného ruchu	Kvalita služieb Znaky kvality služieb Znaky z hľadiska dopytu Znaky z hľadiska ponuky	Charakterizovať kvalitu Uviesť merateľnosť kvality služieb Vyhodnotiť znaky kvality
Právna úprava služieb	Právna úprava služieb Zákon o živnostenskom podnikaní Obchodný zákonník Občiansky zákonník Zákon o ochrane spotrebiteľa Zákon o zájazdoch, CK a CA	Ovládať jednotlivé ustanovenia zo zákonov týkajúce sa služieb a cestovného ruchu
4. Informačné služby 13 h		

Zdroje informácií v cest. ruchu	Zdroje informácií Informačné služby	Zdôvodniť význam poskytovania informačných služieb
Turistické informačné centrá	Turistické informačné centrá Plány miest Mapy - turistické, cyklistické, auto Poradenská činnosť	Osvojiť si náplň turistických informačných centier Získať základné poznatky o činnosti informačných centier
Informačné systémy	Informačné systémy Rezervovacie systémy	Získať poznatky o rezervačných systémoch Vedieť charakterizovať distribučné systémy na svete
Internet v cestovnom ruchu	Internet, komunikačný systém WWW Elektronická pošta	Osvojiť si význam internetu ako zdroja informácií o cestovnom ruchu a pre návštevníkov v cestovnom ruchu
PRAX 1 týždeň		

Učebné osnovy **Technológia služieb cestovného ruchu**

2. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Dopravné služby 16 h Dopravné služby	Význam dopravných služieb Materiálne podmienky dopravy Osobná doprava Železničná doprava Letecká doprava Vodná doprava Lanová doprava, vleky	Uviesť význam dopravy v CR Určiť potrebu materiálnych predpokladov pre dopravu Uviesť služby jednotlivej dopravy Klasifikovať použitie prepravy
Komplexné cestovné poistenie	Komplexné cestovné poistenie Poistná udalosť	Uviesť možnosti poistenie v CR Určiť možnosti poistných udalostí
Cestovné poriadky	Cestovné poriadky Dopravné ceniny Tarify Zľavy	Vedieť sa orientovať Vedieť vyhľadať trasu a spojenie Vedieť vystaviť lístok elektronicky
Reklamácie	Reklamácie Reklamačné konanie	Uviesť nárok na vrátenie cestovného
2. Ubytovacie služby 22 h Ubytovacie služby	Klasifikácia ubytovacích zariadení Materiálne podmienky ubytovania	Špecifikovať materiálne podmienky poskytovania ubytovacích služieb
Ubytovacia jednotka	Izba, druh, vybavenie	Uviesť charakteristické znaky
Klasifikácia ubytovacích zariadení	Kategorizácia ubytovacích zariadení Triedy ubytovacích zariadení	Uviesť a charakterizovať znaky ubytovacích zariadení

	Hotel, druhy Botel Penzión Apartmánový dom Turistická ubytovňa Chatová osada Kemping Táborisko Ubytovanie v súkromí	Určiť príklady z okolia
Starostlivosť o hosťa	Rezervačné systémy Príchod hosťa Pobyt hosťa Odchod hosťa Zvýšená starostlivosť o hostí Ubytovací poriadok	Zistiť status hosťa Zistiť požiadavky na ubytovanie Pomôcť hosťovi registrovať sa Ovládať ustanovenia poriadku
Recepcia	Práca vrátnika Práca recepcie Zamestnanci ubytovacieho zariadenia	Ovládať pracovnú náplň
Služby ubytovacieho zariadenia	Služby prechodného ubytovania Služby stravovacie Doplnkové služby Platené služby Neplatené služby	Prehĺbiť poznatky o ubytovacích službách Vedieť identifikovať jednotlivé služby
Hotelové spoločnosti	Hotelové spoločnosti, reťazce Kooperácia ubytovacích zariadení	Ovládať základné princípy hotelový spoločností Vedieť uviesť jednotlivé siete
3. Stravovacie služby 26 h		
Stravovacie služby	Stravovacie služby Materiálne podmienky Klasifikácia pohostinských stredísk	Špecifikovať materiálne podmienky poskytovania stravovacích služieb Oboznámiť sa s klasifikáciou
Pohostinské zariadenia	Zariadenia základného stravovania Reštaurácia Motorest Pohostinstvo	Vedieť základné znaky zariadení Uviesť poskytované služby Uviesť jedlá a nápoje
Pohostinské zariadenia	Zariadenia doplnkového stravovania Denný bar Pizzéria Hostinec Bistro	Vedieť základné znaky zariadení Uviesť poskytované služby Uviesť jedlá a nápoje

	Bufet Občerstvenie, kiosk	
Pohostinské zariadenia	Zariadenia zábavných služieb Kaviareň, Espresso, Libresso Vináreň, Viecha, Pivnica Piváreň Nočný bar Variété, Diskoklub	Vedieť základné znaky zariadení Uviesť poskytované služby Uviesť jedlá a nápoje
Ponuka produktu pohost.stredísk	Jedálny lístok Gastronomické poradie jedál Jedálny lístok stredísk Druhy jedálnych lístkov Nápojový lístok Poradie nápojov v nápojovom lístku Druhy nápojových lístkov	Osvojiť si poznatky o ponuke a odbyte produktu pohostinských zariadeniach Ohodnotiť jedálne lístky Osvojiť si poznatky o ponuke v nápojových lístkoch
Odbyt produktu pohost.stredísk	Individuálna obsluha Systémy obsluhy Samoobsluha Kombinované systémy Predaj pomocou automatov Obsluha pri spoločnom stolovaní	Oboznámiť sa s jednotlivými formami obsluhy v pohostinských odbytových strediskách Uviesť výhody a nevýhody systémov obsluhy
Formy rýchleho občerstvenia	Fast food Gril Kebab, gyros Barbecue	Uviesť výhody a nevýhody rýchleho občerstvenia Posúdiť jedálny a nápojový lístok
Slovenská gastronómia	Národné jedlá, suroviny	Uviesť národné jedlá a nápoje
Medzinárodná gastronómia	Európa Ázia Amerika Afrika	Charakterizovať jednotlivé kuchyne Uviesť vplyv na našu kuchyňu
PRAX 1 týždeň		

Učebné osnovy Technológia služieb cestovného ruchu

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 62 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Služby cestovných kancelárií a agentúr 32 h Funkcie cest. kancelárií a agentúr	Predmet činnosti CK a CA Funkcie CK a CA	Pochopiť význam a funkcie cestovných kancelárií a agentúr
Klasifikácia CK a CA	Klasifikácia CK a CA Predmet činnosti	Osvojiť si klasifikáciu CK a CA podľa všeobecných používaných

	Podnikateľské subjekty Pôsobnosť Doba prevádzky Veľkosť subjektu Forma vlastníctva Systém predaja zájazdov	kritérií
Vznik CK a CA	Legislatívne podmienky vzniku Poistenie pre prípad úpadku CK Materiálne zabezpečenie činnosti Personálna zabezpečenie činnosti Ekonomické zabezpečenie činnosti Spolupráca CK a CA	Vedieť podmienky vzniku CK a CA Vedieť vybaviť osvedčenie Uviesť podmienky pre vznik CK,CA
Organizačná štruktúra	Organizačná štruktúra CK Organizačná štruktúra CA Zahraničné zastúpenia Expozitúry Delegatúry	Vedieť určiť vzťahy v CK a CA Oboznámiť sa s činnosťou
Produkt cestovnej kancelárie	Produkt cestovnej kancelárie Poskytovanie informácií Organizovanie balíkov služieb Sprostredkovanie služieb Platené služby Neplatené služby	Vedieť vytvoriť a charakterizovať produkt cestovnej kancelárie
Klasifikácia zájazdov CK	Zájazdy a ich označovanie Hľadiská klasifikácie	Získať základné poznatky o zájazdoch a ich klasifikácii
Ponuka produktu CK a CA	Katalóg zájazdov Elektronický katalóg Prospekt Plagát Masmédiá Výkladná skriňa Akvizičný list Osobná akvizícia	Vedieť sa orientovať v príprave ponuky produktu Charakterizovať jednotlivé formy ponuky Určiť najvýhodnejšiu formu ponuky Vedieť ju ekonomicky vyhodnotiť
2. Poistenie v cest.ruchu 12 h Poistenie v cestovnom ruchu Druhy poistenia	Základné pojmy Zmluvy pre poistenie v cest. ruchu Druhy poistenia v cest.ruchu Poistné riziko Rozsah poistenia Poistenie liečebných nákladov Úrazové poistenie Poistenie batožiny Poistenie zodpovednosti za škodu Poistenie storna zájazdu	Oboznámiť sa so základnými pojmami v poisťovníctve Identifikovať a definovať poistné druhy poistenia Charakterizovať jednotlivé druhy poistenia Charakterizovať jednotlivé druhy poistenia Určiť krytie poistenia
Asistenčné služby	Asistenčné služby Postup služieb	Určiť rozsah asistenčných služieb

Poistné udalosti	Poistné udalosti Nároky z poistného plnenia	Riešiť vzniknuté poistné udalosti
3. Ostatné služby 12 h Zmenárenské služby	Zmenárenské služby Devízové hodnoty Cestovný šek Valuty, devízy Kurzové lístky	Osvojiť si základné poznatky o zmenárenskej činnosti
Bankové služby	Bankový šek Platobná karta Druhy platobných kariet	Oboznámiť sa s formou platenia v zahraničnom cestovnom ruchu
Pasové a colné služby	Cestovné doklady Hraničné priechody Colný dohľad Bezcolná zóna Dovoz a vývoz	Rozšíriť informačný obzor o pasových a colných službách
Vízová agenda	Vízová agenda Zastupiteľské úrady Prihlasovacia povinnosť	Získať informácie o vízovej agende
4. Kúpeľné služby 6 h Kúpeľné služby	Kúpeľné služby Indikačné zameranie	Získať prehľad o indikačnom zameraní prírodných liečebných kúpeľoch
Kúpeľná starostlivosť	Podmienky poskytovania kúpeľných služieb Klasifikácia kúpeľných služieb Zdravotnícke služby Ubytovacie služby Stravovacie služby Kultúrno-spoločenské služby Doplňkové služby	Ovládať podmienky poskytovania kúpeľných služieb Charakterizovať jednotlivé druhy služieb v kúpeľnej starostlivosti
Zdravotný cestovný ruch	Wellness	Oboznámiť sa s wellness službami
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Marketing
Časový rozsah výučby	Tretí – 2 hodiny týždenne, spolu 62 hodín Štvrtý - 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín
Ročník	druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet marketing s ostatnými odbornými predmetmi vytvára základ ekonomického vzdelania žiakov. Predmet marketing patrí medzi povinné odborné predmety. Jeho cieľom je oboznámiť žiakov s dôležitosťou marketingu v podmienkach trhovej ekonomiky, poskytnúť im základné poznatky z oblasti marketingu – vysvetlenie kľúčových kategórií marketingu – potreby, želania, dopyt, produkty, výmena, transakcia a trhy, oboznámiť žiakov s prostredím marketingovej činnosti podniku ako aj poskytnúť žiakom odborné marketingové vedomosti, ktoré súvisia s marketingovými strategickými rozhodnutiami, s nástrojmi marketingu a s rozvojom marketingovej koncepcie. Žiaci získajú vedomosti o marketingovej komunikácii, o jej zložkách, o organizačnom a finančnom zabezpečení podujatí v cestovnom ruchu. Zoznámia sa s kategóriou „makromarketing“, nadobudnú odborné vedomosti z oblasti merania spokojnosti zákazníka v cestovnom ruchu a oboznámia sa aj s marketingom produktov presahujúci národné hranice, t. j. s medzinárodným marketingom. Predmet vytvára predpoklady pre úspešné zapojenie sa absolventov do praxe, ako aj základy pre štúdium marketingu cestovného ruchu na vysokej škole. Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi manažment, ekonomika, technika cestovného ruchu, služby cestovného ruchu. Metódy, formy a prostriedky vyučovania marketingu majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru. Využívať sa budú odborné časopisy Trend, Ekonomická revue cestovného ruchu a časopis Cestovateľ. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie a tvorivo riešiť problémy a podnikateľské spôsobilosti. Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede. Žiaci absolvujú exkurziu zameranú na činnosť turisticko – informačnej kancelárie a klientskeho centra v regióne. Vhodne využijú prostriedky informačno-komunikačných technológií.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu marketing je sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní marketingového systému spoločnosti. Zároveň budú schopní narábať so základnými marketingovými kategóriami, pojmami, procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote.

Marketing má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie marketingových poznatkov, ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú

marketingového života spoločnosti, každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním marketingových ukazovateľov a právnych noriem.

Predmet umožňuje žiakom:

- poznať základnú terminológiu z marketingu a marketingových činností,
- osvojiť si základné princípy marketingu,
- získať poznatky o komplexe vzájomne prepojených prvkov obchodnej aktivity pri
- uspokojovaní potrieb zákazníkov,
- vedieť vyhľadávať príležitosti na trhu vzhľadom na možnosti podniku, oboznámiť sa s podnikom cestovného ruchu,
- klasifikovať a charakterizovať marketingový mix podniku cestovného ruchu,
- stanoviť kritéria segmentácie trhu cestovného ruchu,
- analyzovať silné a slabé stránky podniku cestovného ruchu a konkurencie,
- uskutočniť prieskum trhu cestovného ruchu,
- pochopiť a charakterizovať nákupné správanie spotrebiteľov cestovného ruchu a ich psychológiu,
- vedieť vysvetliť výber najvhodnejšieho sprostredkovateľa a výrobcu produktu cestovného ruchu,
- vedieť vymenovať a charakterizovať kritériá na voľbu odbytových ciest,
- vedieť definovať cenu a faktory rozhodovania o cenách,
- vybrať a aplikovať správnu a vhodnú cenovú stratégiu daného produktu cestovného ruchu,
- osvojiť si zásady marketingovej koncepcie podniku cestovného ruchu,
- získať vedomosti o marketingovej komunikácii a jej mixe,
- rozlišovať kategóriu marketingový mix a komunikačný mix,
- oboznámiť sa s plánovaním, tvorbou, organizovaním a finančným zabezpečením podujatí cestovného ruchu,
- vyhotoviť projekt – podujatie ako atraktivita, dynamický objekt cestovného ruchu a súčasť zážitkového marketingu,
- pochopiť kategóriu „makromarketing“ cestovného ruchu,
- osvojiť si poznatky o kvalite služieb v cestovnom ruchu, spokojnosti zákazníkov, zabezpečení odbytu,
- získať zručnosti pri používaní metód výskumu, pri tvorbe systému kvality a meraní spokojnosti zákazníkov v cestovnom ruchu,
- oboznámiť sa so základnými poznatkami z oblasti medzinárodného marketingu,
- vedieť zostaviť SWOT analýzu podniku cestovného ruchu,
- vedieť zostaviť jednoduchý marketingový plán.

PREREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

- 1. Environmentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom

živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Podstata marketingu, Trh a jeho podmienky

2. **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Trh a trhový mechanizmus, Hospodársky cyklus,
3. **Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Podmienky marketingu, Správanie kupujúcich, Cena a cenová politika
4. **Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Marketingový informačný systém
5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Správanie sa kupujúcich, distribúcia

6. Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Distribúcia.

7. Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Podmienky marketingu.

8. Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu.

Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Správanie kupujúcich, cena a cenová politika, Marketingový informačný systém.

HODNOTENIE VZDELAVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- správne používal odbornú terminológiu- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami- odborne diskutoval k danej téme- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne- bol schopný predniesť vlastné riešenie- výborne aplikoval poznatky na prax
chváľitebný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne- vedel analyzovať danú tému- aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval s pomocou- vedel odpovedať na pomocné otázky- s pomocou vedel analyzovať danú tému- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none">- odklonil sa od témy- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok- nepoužíval odbornú terminológiu- nevedel využiť ponúkané pomôcky- odpovedal nesamostatne, nekomplexne- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none">- odklonil sa od témy, nepochopil tému- nevedel rozprávať k danej téme- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky- nevedel prezentovať danú tému- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Marketing

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 62 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podstata marketingu 5 h Podstata marketingu	História, vývoj marketingu Typy marketingu Marketingové myslenie	Definovať marketing, trh Vedieť pochopiť význam marketingu
2. Podnik cestovného ruchu 7 h Marketingové riadenie	Marketingové riadenie Marketingová filozofia Produkt Miesto Propagácia Cena	Charakterizovať marketingovú filozofiu Popísať zložky marketingového mixu Určiť výpočet cien
3. Marketingová analýza 8 h Analýza trhu	Podstata, pojem druhy trhu Segmentácia trhu Silné a slabé stránky Analýza	Popísať analýzu trhu Vysvetliť dôležitosť segmentácie Vysvetliť dôležitosť prieskumu trhu
4. Politika distribúcie 5 h Distribúcia	Distribúcia, podstata Distribučné kanály	Definovať distribúciu Popísať distribučné kanály
5. Cenová politika 4 h Cena	Cena ako nástroj Cenová politika	Charakterizovať cenu, cenové nástroje
6. Reklama 9 h Reklama	Komunikačný mix Reklama Druhy reklamy Reklamné agentúry	Určiť prostriedky reklamy Správne načasovať reklamu Určiť výhody a nevýhody reklamy
7. Podpora predaja 8 h Podpora predaja	Ciele podpory predaja Nástroje podpory predaja Zásady organizovania akcií	Pochopiť význam podpory predaja Popísať marketing. Prostredie
Publica relations	Public relations Hlavné prostriedky	Určiť hlavné prostriedky podpory predaja
8. Osobný predaj, priamy marketing 6 h Osobný predaj	Osobný predaj	Analyzovať trh

	Cieľové skupiny Výber obchodného personálu	Definovať cieľové skupiny Rozbor silných stránok
9. Podujatia v cestovnom ruchu 5 h Podujatia	Zážitkový marketing Atraktivita Segmentácia účastníkov	Definovať zážitkový marketing Určiť vhodnú atraktivitu
Ciele podujatia	Ciele podujatia Plán podujatia Organizačné zabezpečenie Spätná väzba podujatia	Vedieť naplánovať podujatie, Stanoviť plán podujatia Pripraviť dotazník na vyhodnotenie podujatia
10. Produkt organizovaného podujatia 4 h Produkt podujatia	Štruktúra produktu Účastníci produktu Financovanie produktu	Sústrediť sa na propagáciu Vedieť naplánovať podujatie,

PRAX 2 týždne

Učebné osnovy Marketing

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Propagačné akcie 17 h Propagačné akcie	Propagačné akcie, príprava	Vedieť pripraviť podujatie
2. Reklamný plán 11 h Reklamný plán	Reklamný plán Tvorba reklamného plánu Finančný plán	Určiť časti reklamného plánu Vytvoriť reklamný plán Zistiť finančné možnosti
3. Makromarketing 7 h Makromarketing	Makromarketing	Charakterizovať makromarketing
4. Meranie spokojnosti 13 h Meranie spokojnosti	Meranie spokojnosti zákazníkov	Určiť kritériá spokojnosti
5. Medzinárodný marketing 8 h Medzinárodný marketing	Medzinárodný marketing	Vyvíjať spoluprácu
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	prvý – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín druhý – 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Geografia je jednou zo základných vedných disciplín, ktorou sa má žiak daného odboru podrobne zaoberať a poznatky z nej aplikovať vo viacerých predmetoch (Sprievodcovská činnosť, Ekonomika cestovného ruchu,..) Oboznámenie sa s politickými, prírodnými a kultúrnymi danosťami najdôležitejších oblastí sveta, rozvoja a rozmiestnenia obchodu sveta, je ťažiskom vyučovania. Orientácia a prehľad o významných strediskách domáceho i zahraničného obchodu, základné i prehĺbené znalosti o jednotlivých svetadieloch, ich špecifikách a atraktivitách sú dôležitou a požadovanou súčasťou štúdia. Predmet vedie k vytváraniu schopností využívať osvojené vedomosti pri poskytovaní kvalitných služieb v oblasti obchodu a podnikania.

CIELE PREDMETU

- schopnosť chápať zákonitosti stavu a vývoja priestorovej organizácie a priestorovej diferenciacie socio-ekonomickej sféry v celosvetovom aj regionálnom priestore
- ovládať základné geografické pojmy a podstatu hospodárskych vzťahov a vedieť ich aplikovať v praxi,
- mať osvojené všeobecné a špeciálne geografické poznatky, skúsenosti, zručnosti a schopnosti komplexne chápať a hodnotiť hospodárske procesy vo svete,
- vedieť analyzovať kultúrno-spoločenské oblasti a z toho vyvodzovať ich význam pre človeka a hospodárstvo,
- dokázať vyvodiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou,
- vedieť samostatne analyzovať a posudzovať otázky hospodárskej geografie, záujmy regionálnych a globálnych konfliktov,
- vedieť analyzovať zásahy do priestoru na zabezpečovanie životných podmienok a funkčného hospodárstva,
- dokázať samostatne interpretovať hospodársko - geografický informačný materiál, vedieť analyzovať problémy ohrozenia životného prostredia človekom.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

1. **Environmentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov,

ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Fyziogeografická sféra, Regionálna geografia

2. **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Humánna a geografická sféra, Regionálna geografia,
3. **Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Regionálna geografia, Európa, Ázia, Afrika, Amerika, Polárne oblasti
4. **Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Regionálna geografia, Európa
5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kritiky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom

vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku - Regionálna geografia, Európa, Ázia, Amerika

6. Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Humánna a geografická sféra, Regionálna geografia.

7. Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Regionálna geografia, Európa.

8. Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu.

Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Humánna a geografická sféra, Regionálna geografia sveta, Európa, Ázia, Amerika, Austrália, Oceánia.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - správne používal odbornú terminológiu - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami - odborne diskutoval k danej téme - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne - bol schopný predniesť vlastné riešenie - výborne aplikoval poznatky na prax
chválitebný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne - vedel analyzovať danú tému - aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval s pomocou - vedel odpovedať na pomocné otázky - s pomocou vedel analyzovať danú tému - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok - nepoužíval odbornú terminológiu - nevedel využiť ponúkané pomôcky - odpovedal nesamostatne, nekomplexne - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy, nepochopil tému - nevedel rozprávať k danej téme - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky - nevedel prezentovať danú tému - nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Geografia

1. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Geografia ako veda 3 h	Objekt a význam geografie	Popísať dôležité medzníky vo vývoji geografie
Mapa	Mierka a obsah mapy	Definovať krajinnú sféru. Vysvetliť mierku mapy
	Určovanie geografickej polohy	Používať tematické mapy Vysvetliť určovanie polohy bodu na Zemi

		Určiť polohu bodu na mape pomocou súradníc
2. Planéta Zem 3 h Pohyby Zeme	Zem ako planéta Slnecnej sústavy Obeh Zeme okolo Slnka Rotácia Zeme	Popísať Slnecnú sústavu Popísať tvar a rozmery Zeme Vysvetliť obeh Zeme okolo Slnka Zhodnotiť dôsledky pohybu na ľubovoľné miesto na Zemi Demonštrovať pohyby Zeme na nákresoch a uviesť dôsledky jej pohybov. Orientovať sa v časových pásmach.
3. Fyzickogeografická sféra 16 h Atmosféra	Zloženie atmosféry, počasie, podnebie Všeobecná cirkulácia atmosféry Klimatické pásma Vplyv činnosti človeka na atmosféru	Popísať zloženie atmosféry Zdôvodniť rozdiely v počasí a klíme Popísať všeobecnú cirkuláciu atmosféry a jej príčiny Porovnať klimatické pásma Interpretovať tematické mapy a klimatické diagramy Diskutovať o možnostiach eliminovania dopadov globálneho otepľovania na prírodu a človeka
Hydrosféra	Svetový oceán Vodstvo na súši	Popísať vlastnosti, dynamiku pohybov oceánskej a morskej vody a význam oceánu pre človeka Definovať povrchovú a podpovrchovú vodu
Litosféra	Stavba a zloženie Zeme Vnútorne geologické procesy Vonkajšie geologické procesy	Pomenovať časti Zeme Popísať prejavy pohybu litosferických dosiek - horotvornú činnosť, sopečnú činnosť a zemetrasenia Načrtnúť pôsobenie vonkajších geologických procesov na zemský povrch
Pedosféra	Vznik, zloženie a vlastnosti pôdy Zákonitosti rozšírenia pôd	Vysvetliť zloženie pôdy, jej vlastnosti, pôdne typy a druhy Popísať zákonitosti rozšírenie pôd. Zhodnotiť vplyv ľudskej činnosti na pedosféru
Biosféra	Bioklimatické pásma Vertikálne členenie biosféry Vplyv človeka na biosféru	Charakterizovať bioklimatické pásma Vysvetliť príčiny vertikálnej zonálnosti biosféry Popísať dôsledky ľudských aktivít na rastlinstvo a živočíšstvo

<p>4. Humánnogeografická sféra</p> <p>Obyvateľstvo a sídla</p> <p style="text-align: right;">10 h</p>	<p>Počet a rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Pohyb obyvateľstva</p> <p>Štruktúra obyvateľstva</p> <p>Sídla</p>	<p>Určiť oblasti s vysokou koncentráciou obyvateľstva, vysvetliť dôvody jeho nerovnomerného rozmiestnenia</p> <p>Popísať prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva</p> <p>Porovnať vekovú, pohlavnú, jazykovú, religióznu štruktúru obyvateľstva jednotlivých regiónov sveta</p> <p>Definovať základné pojmy geografie sídiel</p> <p>Diskutovať o problémoch urbanizácie</p>
<p>Hospodárstvo sveta</p>	<p>Štruktúra hospodárstva</p> <p>Sektory hospodárstva</p>	<p>Popísať veľkostnú o odvetvovú štruktúru hospodárstva</p> <p>Porovnať postavenie vybraných štátov v hospodárstve sveta</p> <p>Vymedziť a popísať jednotlivé sektory hospodárstva</p>
<p>5. Regionálna geografia Slovenska</p> <p>Vývoj a poloha štátneho územia</p> <p style="text-align: right;">31 h</p>	<p>Geografický vývoj územia Slovenska</p> <p>Poloha, rozloha, hranice</p>	<p>Vymedziť významné etapy vývoja územia dnešnej SR</p> <p>Určiť polohu Slovenska podľa geografických kritérií</p>
<p>Prírodné podmienky Slovenska</p>	<p>Geologická stavba a nerastné suroviny</p> <p>Reliéf</p> <p>Geomorfologické členenie</p> <p>Podnebie a počasie</p> <p>Vodstvo</p> <p>Pôdy</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo</p>	<p>Získať poznatky o vplyve endogénnych a exogénnych procesov na georeliéf Slovenska</p> <p>Aplikovať poznatky o jednotlivých zložkách fyzickogeografickej sféry a ich priestorovej diferenciacii na územie Slovenska</p> <p>Vysvetliť zákonitosti procesov prebiehajúcich v prírodnom prostredí</p>
<p>Obyvateľstvo a sídla</p>	<p>Počet a rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Pohyb obyvateľstva</p> <p>Štruktúra obyvateľstva</p>	<p>Vysvetliť vplyv lokalizačných činiteľov na rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Zhodnotiť dynamiku a štruktúru obyvateľstva Slovenska</p>

	Sídla	Popísať mestské a vidiecke sídla
Hospodárstvo	Vývoj a štruktúra hospodárstva Odvetvia priemyselnej výroby Poľnohospodárstvo Lesné a vodné hospodárstvo Doprava Cestovný ruch Zahraničný obchod	Vysvetliť vývoj hospodárstva Popísať priemyselné odvetvia Zhodnotiť príčiny nerovnomerného rozmiestnenia priemyselnej výroby Načrtnúť súčasný stav rastlinnej a živočíšnej výroby na Slovensku Vysvetliť význam lesného a vodného hospodárstva Popísať hlavné druhy dopravy Určiť turisticky významné oblasti, pamiatky zapísané v zozname UNESCO Poznať najväčších obchodných partnerov a skladbu zahraničného obchodu
Miestna krajina		Popísať komplexnú geografickú charakteristiku miestnej krajiny

Prax 1 týždeň

Učebné osnovy Geografia

2. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Európa 17 h	Prírodné pomery Spoločnosť Česko Poľsko Rakúsko, Maďarsko, Slovinsko Nemecko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko Štáty Beneluxu Francúzsko Britské ostrovy Škandinávia, Dánsko, Island, Pobaltie Pyrenejský polostrov Apeninský polostrov Grécko, Malta, Cyprus Rumunsko, Bulharsko	Popísať prírodné pomery - poloha, členitosť, podnebie, vodstvo, pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo Popísať obyvateľstvo - jeho štruktúru, pohyb, stupeň urbanizácie Charakterizovať hospodárstvo štátov, prípadne skupín štátov v rámci regiónu Porovnať politicko-ekonomické postavenie vybraných krajín v rámci svetového hospodárskeho systému Zhodnotiť negatívne zásahy ľudskej spoločnosti na životné prostredie jednotlivých krajín

		Západný Balkán Východná Európa Rusko	
2. Ázia	6 h	Príroda a spoločnosť Turecko, Zakaukazsko Blízky východ a Stredná Ázia Južná a juhovýchodná Ázia Čína, Taiwan, Mongolsko Japonsko, Kórejský polostrov	Charakterizovať regióny Ázie Poukázať na globálne problémy ľudstva Vymedziť oblasti atraktívne z hľadiska cestovného ruchu
3. Afrika	3 h	Príroda a spoločnosť Severná Afrika Rovníková a južná Afrika	Charakterizovať regióny Afriky Poukázať na problémy Afriky Vymedziť oblasti atraktívne z hľadiska cestovného ruchu
4. Amerika	4 h	Príroda a spoločnosť Severná Amerika Stredná Amerika Južná Amerika	Charakterizovať regióny Ameriky Poukázať na rozdielnosť regiónov Severnej a Latinskej Ameriky Lokalizovať na mape prírodné a kultúrne zvláštnosti
5. Austrália, Oceánia	1 h	Príroda, spoločnosť Regióny a štáty	Vymedziť osobitosti podnebia, rastlínstva a živočíšstva Lokalizovať na mape najpriemyselnejšie oblasti, kultúrne a prírodné zaujímavosti
6. Polárne oblasti a svetový oceán	1 h	Antarktída, Arktída, Svetový oceán	Lokalizovať oceány na mape Charakterizovať ich vlastnosti Zhodnotiť hospodársky význam oceánov Uviesť príklad využitia polárnych oblastí

Prax 1 týždeň

Názov predmetu	Geografia cestovného ruchu
Časový rozsah výučby	prvý – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín druhý – 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Geografia cestovného ruchu je jednou zo základných vedných disciplín, ktorou sa má žiak daného odboru podrobne zaoberať a poznatky z nej aplikovať vo viacerých predmetoch (Sprievodcovská činnosť, Ekonomika cestovného ruchu,..) Oboznámenie sa s politickými, prírodnými a kultúrnymi danosťami najdôležitejších oblastí sveta, rozvoja a rozmiestnenia obchodu sveta, je ťažiskom vyučovania. Orientácia a prehľad o významných strediskách domáceho i zahraničného obchodu, základné i prehĺbené znalosti o jednotlivých svetadieloch, ich špecifikách a atraktivitách sú dôležitou a požadovanou súčasťou štúdia. Predmet vedie k vytváraniu schopností využívať osvojené vedomosti pri poskytovaní kvalitných služieb v oblasti obchodu a podnikania.

CIELE PREDMETU

- schopnosť chápať zákonitosti stavu a vývoja priestorovej organizácie a priestorovej diferenciacie socio-ekonomickej sféry v celosvetovom aj regionálnom priestore
- ovládať základné geografické pojmy a podstatu hospodárskych vzťahov a vedieť ich aplikovať v praxi,
- mať osvojené všeobecné a špeciálne geografické poznatky, skúsenosti, zručnosti a schopnosti komplexne chápať a hodnotiť hospodárske procesy vo svete,
- vedieť analyzovať kultúrno-spoločenské oblasti a z toho vyvodzovať ich význam pre človeka a hospodárstvo,
- dokázať vyvodit' funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou,
- vedieť samostatne analyzovať a posudzovať otázky hospodárskej geografie, záujmy regionálnych a globálnych konfliktov,
- vedieť analyzovať zásahy do priestoru na zabezpečovanie životných podmienok a funkčného hospodárstva,
- dokázať samostatne interpretovať hospodársko - geografický informačný materiál, vedieť analyzovať problémy ohrozenia životného prostredia človekom.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

1. **Environmentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok,

ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Predpoklady rozvoja cestovného ruchu, Geografia a cestovný ruch Európy.

2. **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Predpoklady rozvoja cestovného ruchu, Cestovný ruch v Slovenskej republike
3. **Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Geografia a cestovný ruch Európy, Geografia a cestovný ruch Ázie, Afriky, Ameriky, Austrálie a Oceánie
4. **Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Cestovný ruch v Slovenskej republike, Regionálna geografia cestovného ruchu
5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie

v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku - Cestovný ruch v Slovenskej republike, Regionálna geografia cestovného ruchu

6. Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Predpoklady rozvoja cestového ruchu, Geografia a cestovný ruch Európy, Ázie, Afriky, Ameriky, Austrálie a Oceánie.

7. Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií Vyučuje sa v tematickom celku – Predpoklady rozvoja cestového ruchu, Geografia a cestovný ruch Európy, Ázie, Afriky, Ameriky, Austrálie a Oceánie.

8. Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zvážiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika.

Vyučuje sa v tematickom celku – Predpoklady rozvoja cestového ruchu, Geografia a cestovný ruch Európy, Ázie, Afriky, Ameriky, Austrálie a Oceánie

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- správne používal odbornú terminológiu- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami- odborne diskutoval k danej téme- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne- bol schopný predniesť vlastné riešenie- výborne aplikoval poznatky na prax
chváľitebný	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel samostatne rozprávať k danej téme- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne- vedel analyzovať danú tému- aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none">- porozumel téme- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky- danú tému prezentoval s pomocou- vedel odpovedať na pomocné otázky- s pomocou vedel analyzovať danú tému- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none">- odklonil sa od témy- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok- nepoužíval odbornú terminológiu- nevedel využiť ponúkané pomôcky- odpovedal nesamostatne, nekomplexne- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none">- odklonil sa od témy, nepochopil tému- nevedel rozprávať k danej téme- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky- nevedel prezentovať danú tému- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Geografia cestovného ruchu

1. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Úvod do geografie cestovného ruchu 2 h	Predmet geografie cestovného ruchu Postavenie cestovného ruchu	Definovať predmet geografie cestovného ruchu Vysvetliť postavenie cestovného ruchu
2. Predpoklady rozvoja cestovného ruchu (CR) 6 h Predpoklady CR	Členenie predpokladov CR Lokalizačné predpoklady CR Selektívne predpoklady CR Realizačné predpoklady CR Vplyv CR na životné prostredie	Popísať členenie predpokladov CR Určiť prírodné a kultúrosprávne predpoklady lokalizácie CR Vysvetliť selektívne predpoklady CR Vysvetliť realizačné predpoklady CR Uviesť príklady vplyvu CR na životné prostredie
3. Cestovný ruch Slovenskej republiky 36 h Predpoklady CR	Členenie predpokladov CR Reliéf ako lokalizačný predpoklad Klíma ako lokalizačný predpoklad Vodstvo ako lokalizačný predpoklad Fauna a flóra ako lokalizačné predpoklady Chránené územia ako lokalizačné predpoklady Kultúrosprávne predpoklady	Aplikovať predpoklady CR na podmienky Slovenska Diskutovať o prírodných predpokladoch CR Popísať chránené územia ako lokalizačný predpoklad rozvoja CR Vymedziť kultúrosprávne predpoklady CR
Kategorizácia regiónov cestovného ruchu	Kategorizácia regiónov cestovného ruchu Regióny medzinárodného a národného významu Regióny nadregionálneho a regionálneho významu	Popísať kritériá vymedzenia regiónov CR Slovenskej republiky Charakterizovať typy regiónov podľa významu
Regióny CR	Bratislavský región Podunajský región Záhorský región Dolnopovažský región Strednopovažský región Nitriansky región	Uviesť príklady rozvoja CR vo všetkých 21 regiónoch SR Porovnať odlišnosti prírodných a kultúrosprávnych predpokladov Popísať významné lokality a útvary CR

	<p>Hornonitriansky región</p> <p>Severopovažský región</p> <p>Turčiansky región</p> <p>Oravský región</p> <p>Liptovský región</p> <p>Ipeľský región</p> <p>Gemerský región</p> <p>Horehronský</p> <p>Pohronský región</p> <p>Tatranský región</p> <p>Spišský región</p> <p>Košický región</p> <p>Šarišský región</p> <p>Hornozemplínsky región</p> <p>Dolnozemplínsky región</p>	<p>Načrtnúť perspektívy rozvoja CR</p> <p>Vytvoriť prezentácie regiónov CR</p>
Trasovanie na Slovensku	Trasovanie na Slovensku - obsah Trasovanie na Slovensku - program	Ovládať trasovanie zájazdov Zostaviť itinerár
Gastronomické zvláštnosti regiónov	Gastronomické zvláštnosti regiónov - západ Gastronomické zvláštnosti regiónov - východ	Poznať gastronomické zvláštnosti jednotlivých regiónov, oblastí
4. Regionálna geografia cestovného ruchu h Región, v ktorom žijem	11 Prírodné predpoklady CR Kultúrnospprávne predpoklady CR Kultúrne pamiatky v Prievidzi Zlatá prievidzská cesta (ZPC) Kultúrne pamiatky okolia Prievidze Folklór v Prievidzi Umelecké remeslá v Prievidzi Konceptcia rozvoja CR v regióne	 Popísať prírodné predpoklady CR v regióne Popísať kultúrnospprávne predpoklady CR v regióne Pomenovať najvýznamnejšie kultúrne pamiatky Prievidze Charakterizovať najvýznamnejšie objekty ZPC Pomenovať najvýznamnejšie kultúrne pamiatky okolia Prievidze Charakterizovať folklór a remeslá regiónu Načrtnúť koncepciu rozvoja CR
5. Cestovný ruch strednej Európy h Postavenie strednej Európy v CR	9 Česká republika – predpoklady CR	 Popísať cestovný ruch v strednej Európe

	Česká republika – CR	Poznať daný región a opísať jeho jednotlivé atraktivity Porovnať jednotlivé regióny z hľadiska najvýznamnejších stredísk CR
	Poľsko – CR	
	Maďarsko – CR	
	Rakúsko - CR	
	Nemecko - CR	
	Švajčiarsko - CR	
	Lichtenštajnsko - CR	

Prax 1 týždeň

Učebné osnovy Geografia cestovného ruchu

2. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Geografia a cestovný ruch Európy 12 h		
Predpoklady cestovného ruchu (CR) v Európe	Predpoklady CR	Popísať prírodné a kultúrnosprávne predpoklady CR
Južná Európa	Portugalsko, Španielsko Taliano, Grécko	Popísať predpoklady CR jednotlivých štátov
Západná Európa	Francúzsko, Benelux Spojené kráľovstvo, Írsko	Orientovať sa na mape a ukázať konkrétne strediská CR na mape
Severná Európa	Škandinávia Dánsko, Island, Pobaltie	Uviesť zvláštností daného regiónu
Juhovýchodná Európa	Bulharsko, Rumunsko Západný Balkán	Porovnať jednotlivé regióny z hľadiska CR
Východná Európa	Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko	
Prezentácia projektov	Rusko Itineráre zájazdov do štátov Európy	Vypracovať prezentáciu na propagáciu CR v danom regióne Vypracovať itinerár zájazdu pre konkrétny región
2. Geografia a cestovný ruch Ázie 7 h		
Oblasti Ázie	Juhozápadná Ázia - Turecko, Zakaukazsko Juhozápadná Ázia - Blízky východ, Arabský polostrov Južná Ázia Juhovýchodná Ázia	Posúdiť lokalizačné a kultúrnosprávne predpoklady CR jednotlivých oblastí Ázie Orientovať sa na mape a ukázať

Prezentácie projektov	Východná Ázia - Čína Východná Ázia - Japonsko, Kórejský polostrov Itineráre zájazdov do štátov Ázie	konkrétne strediská CR na mape Porovnať jednotlivé regióny z hľadiska CR Vypracovať itinerár zájazdu Vypracovať prezentáciu na propagáciu CR
3. Geografia a cestovný ruch Afriky 3 h Oblasti Afriky	Severná Afrika Západná a východná Afrika Južná Afrika	Popísať predpoklady CR Afriky Orientovať sa na mape a ukázať konkrétne strediská CR na mape
4. Geografia a cestovný ruch Ameriky 7 h Oblasti Ameriky Prezentácie projektov	Severná Amerika - Kanada Severná Amerika - USA Stredná Amerika - Mexiko Stredná Amerika - Karibská oblasť Južná Amerika - Brazília Južná Amerika - Laplatská, Andská oblasť Itinerári zájazdov v Amerike	Popísať prírodné a kultúrosprávne predpoklady CR jednotlivých oblastí Ameriky Orientovať sa na mape a ukázať konkrétne strediská CR na mape Porovnať jednotlivé regióny z hľadiska CR Vypracovať itinerár zájazdu Vypracovať prezentáciu na propagáciu CR
5. Geografia a cestovný ruch Austrálie a Oceánie 3 h	Austrália Nový Zéland Oceánia	Popísať prírodné a kultúrosprávne predpoklady CR CR jednotlivých oblastí Popísať strediská cestovného ruchu v Austrálii a Oceánii a lokalizovať ich na mape

Prax 1 týždeň

Názov predmetu	Právna náuka
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov so základnými pojmami súvisiacimi s podnikateľskou činnosťou, jednotlivými právnymi úkonmi a typmi právnych obchodných spoločností. Odborný predmet rozširuje a dopĺňa učivo ekonomiky o ďalšie poznatky z oblasti právnych vzťahov jednotlivých typov podnikania v rámci Slovenskej republiky. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Predmet žiaka vedie k tomu, aby si rozšíril prehľad pojmov z oblasti práva a právnych vzťahov a celkovej problematiky organizácie podnikania. Jednotlivé tematické celky postupne nadväzujú na celú šírku problematiky právnych vzťahov, v úrovniach jednotlivých typov podnikania. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov s organizáciou podnikania, jednotlivými typmi a formami spoločností v rámci SR, osvojiť si pojem živnosť a druhy živností, obchodný zákonník a obchodno-právne vzťahy. Nasledujúce učivo začlenené do tematického celku prevod vlastníctva a práva hospodárenia žiaka upevní v oblasti pojmov kúpna zmluva, reklamačné konanie, zmluva o prevode majetku, leasingová zmluva. Nadväzujúce učivo začlenené do tematického celku pracovného práva žiaka bližšie oboznámi so vznikom, zmenou i skončením pracovného pomeru. Pojmy súvisiace s témou v oblasti pracovného práva žiaka zorientujú v jednotlivých náležitostiach tejto problematiky. Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu právna náuka majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich samostatnosť, cieľavedomosť a zdravý úsudok. Žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má mať možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ má viesť žiaka k čo najlepším výkonom a správne ho motivovať, podporovať jeho aktivity všeobecne. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami, doplnené o odborné časopisy a články. Učivo predmetu právna náuka začleňuje aj oblasť nových právnych noriem v oblasti obchodného, živnostenského, rodinného a pracovného práva. Žiak si na jednotlivých príkladoch osvojí špecifiká jednotlivých typov obchodného a pracovného práva. Učiteľ vedie žiaka problematikou právnych vzťahov postupne od typov spoločností až po oblasť pracovného práva zamestnanca. Žiak by mal byť vedený k uvedomenému chápaniu právnych vzťahov i právnej politiky.

Predmet právnej náuky je medzipredmetovo previazaný s predmetmi ekonomika, účtovníctvo, občianska náuka, administratíva a korešpondencia..

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu poskytnúť žiakom súbor vedomostí, poznatkov a informácií z oblasti práva, právnych vzťahov podnikania, živnostenského zákona obchodného zákonníka. Žiaci nadobudnú vedomosti z okruhu práv hospodárenia, prevodu vlastníctva, pracovného práva, platobných, úverových a vkladových vzťahov. Nadväzujúce učivo z oblasti ochrany spotrebiteľa poskytne žiakom ucelený obraz

podmienok a pravidiel predaja a ochrany spotrebiteľa. Záverečné hodiny predmetu obsahujú špecifické učivo zahrňujúce nové právne normy v oblasti obchodného a pracovného práva.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Základné pojmy teórie práva, Ústavné právo

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Občianske právo

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Občianske právo, Obchodné právo, Ústavné právo, Pracovné právo

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide

o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Pracovné právo, Ústavné právo, Obchodné právo.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kritiky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Občianske právo, Obchodné právo, Rodinné právo.

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Občianske právo, Pracovné právo.

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia.

Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Základné pojmy teórie práva, Ústavné právo, Pracovné právo, Občianske právo, Obchodné právo, Rodinné právo.

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť.

Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť

si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Základné pojmy teórie práva, Ústavné právo, Pracovné právo, Občianske právo, Obchodné právo, Rodinné právo

Učebné osnovy Právna náuka

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Základné pojmy teórie práva 5 h Pramene práva	Právny štát Pramene práva Funkcie práva Formy práva	Poznať základnú charakteristiku práva Vedieť základné funkcie práva Určiť právne vzťahy
2. Ústavné právo 5 h Ústava Slovenskej republiky	Ústava Slovenskej republiky História a štruktúra Ústavy SR Štátna moc Súdnictvo SR	Poznať základné princípy a ustanovenia Oboznámiť sa s históriou a štruktúrou Ústavy SR
3. Pracovné právo 12 h Zákonník práce	Zákonník práce Účastníci pracovných vzťahov Pracovný pomer	Oboznámiť sa s ustanoveniami Zákonníka práce
Pracovná zmluva	Náležitosti Pracovný čas Mzdové náležitosti Dovolenka na zotavenie Skončenie pracovného pomeru	Poznať náležitosti pracovnej zmluvy Ovládať svoje práva Vedieť uplatniť svoje práva
4. Občianske právo 10 h Predmet, pramene	Občiansky zákonník Zastúpenie Vlastnícke právo	Poznať svoje práva a povinnosti Informovať o možnostiach zastúpenia
Dedičské právo	Dedenie zo zákona Dedenie zo záveru	Poznať možnosti dedenia
Záväzkové právo	Zmluvy Zodpovednosť za vady	Poznať ustanovenia zmlúv
5. Obchodné právo 13 h Obchodný zákonník	Podnikateľská činnosť Podnikateľské subjekty	Ovládať základné formy podnikania

	Živnosti Koncesná listina	Poznať náležitosti povolení
Zmluvy v obchodnom práve	Kúpna zmluva Zmluva o diele Mandátna zmluva Nájomná zmluva Poistná zmluva	Ovládať základné ustanovenia jednotlivých zmlúv Vedieť vyhotoviť zmluvu
6. Rodinné právo 11 h Manželstvo	Manželstvo, vznik Manželstvo, vzťahy v rodine Manželstvo, zánik	Oboznámiť sa s pojmami v rodinnom práve
Rodičovstvo	Rodičovstvo Vzťahy rodičov a detí Určenie otcovstva Náhradné rodinné vzťahy	Vedieť o vzájomných vzťahoch Pomôcť pri náhradných rodinných vzťahoch
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Manažment
Časový rozsah výučby	Druhý - 1 hodina týždenne, spolu 32 vyučovacích hodín Tretí – 2 hodiny týždenne, spolu 62 vyučovacích hodín Štvrtý – 2 hodiny týždenne, spolu 56 vyučovacích hodín
Ročník	druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet manažment patrí medzi povinné odborné predmety. Jeho cieľom je vysvetliť obsah pojmov a vzťahov v oblasti manažmentu, osvojiť si základné funkcie manažmentu podniku vrátane vytvárania organizačných štruktúr, plánovania, financovania, sprostredkovať reálny a praktický pohľad na proces riadenia. Žiaci sa pripravujú na úlohu manažéra regionálneho cestovného ruchu získaním vedomostí a zručností pri tvorbe realizácií koncepcie rozvoja cestovného ruchu v cieľovom mieste, osvoja si poznatky o kvalite služieb v cestovnom ruchu, o meraní kvality a o jej zavedení do praxe cestovného ruchu. Predmet vytvára predpoklady pre úspešné zapojenie sa absolventov do praxe, ako aj základy pre štúdium manažmentu na vysokej škole. Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi marketing, technológia služieb cestovného ruchu, ekonomika. Metódy, formy a prostriedky vyučovania technológie služieb cestovného ruchu majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru. Využívať sa budú odborné časopisy: Trend, Ekonomická revue cestovného ruchu a časopis Cestovateľ. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie tvorivo riešiť problémy a podnikateľské spôsobilosti. Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

CIELE PREDMETU

Ciele vyučovacieho predmetu vychádzajú z obsahu učiva a majú sa dosiahnuť pri vyučovaní. Všeobecným výstupným cieľom je

- schopnosť pohotovo reagovať na meniace sa podmienky v spoločnosti, uplatňovať princíp celoživotného vzdelávania ako jedného zo základných predpokladov úspešného zapojenia sa do praxe,
- schopnosť komunikovať, uplatňovať zásadu vzájomnej spolupráce a konsenzu,
- schopnosť orientovať sa v informáciách, rozumieť im a vedieť ich využívať v praxi,
- schopnosť racionálneho riešenia problémových situácií,
- schopnosť rozhodovať v očakávaných i nepredvídaných situáciách a niest zodpovednosť za svoje rozhodnutie i konanie,
- schopnosť spájať teoretické vedomosti s požiadavkami praxe.

Výstupným špecifickým cieľom je

- oboznámiť sa z vývojom manažmentu, jeho funkciami a úlohami
- osvojiť si a porozumieť ekonomickým pojmom, kategóriám a vzťahom medzi nimi v oblasti manažmentu, pochopiť podstatu a význam manažmentu pre úspešné fungovanie podniku cestovného ruchu v podmienkach trhového hospodárstva v rámci národnej ekonomiky i medzinárodných vzťahov
- získať poznatky o koncepcii rozvoja cestovného ruchu v cieľovom mieste a kvalite služieb v cestovnom ruchu, dokázať vytvoriť podnikateľský plán
- vedieť používať jednotlivé štýly riadenia ľudí a motivačné metódy pri vedení ľudí
- pochopiť manažment ako nepretržitý proces, v ktorom sa prelínajú jeho jednotlivé funkcie
- formovať pracovné návyky a kladné charakterové vlastnosti žiakov.

Žiaci sa oboznámia s históriou manažmentu pochopia podstatu štyroch základných funkcií (plánovania, organizovania, vedenia, kontroly). Pochopia podstatu motiváciu zamestnancov nadobudnú vedomosti s osvojenia taktiky a stratégie. Do obsahu učiva je zahrnuté aj manažérstvo kvality cestovného ruchu a meranie kvality cestovného ruchu. Osvoja si poznatky plánovania cestovného ruchu, z organizovania cestovného ruchu. Pochopia podstatu turisticko – informačnej kancelárie.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Úvod do štúdia manažmentu,

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Manažment ľudských zdrojov, Stratégia a taktika v manažmente.

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových

situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Stratégia a taktika v manažmente, Cestovný ruch v regionálnom rozvoji

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Manažérstvo kvality, Plánovanie, Organizovanie, Vedenie.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Meranie kvality v cestovnom ruchu, Manažérstvo kvality, Organizácia cestovného ruchu.

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Informačný systém.

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Manažment ľudských zdrojov, Informačný systém.

1. Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zvážiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Cestovný ruch, Manažment ľudských zdrojov, Plánovanie, Organizovanie, Kontrola.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný - porozumel téme

- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný - porozumel téme

- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý - porozumel téme

- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný - odklonil sa od témy

- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný - odklonil sa od témy, nepochopil tému

- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Manažment

2. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podstata manažmentu 10 h Ciele manažmentu	Ciele manažmentu Vývoj a teórie Manažérske funkcie	Definovať pojem manažment Popísať vývoj manažmentu
2. Plánovanie 5 h Plánovanie	Plánovanie Druhy plánov	Vysvetliť podstatu plánovania
3. Organizovanie 8 h Organizovanie	Organizovanie Organizačné štruktúry	Popísať organizačné štruktúry
4. Vedenie 6 h Vedenie	Osobnosť manažéra Štýly vedenia ľudí	Popísať podstatu vedenia ľudí v zamestnaní
5. Kontrola 3 h Kontrola	Podstata a význam kontroly	Charakterizovať kontrolu
Prax 1 týždeň		

Učebné osnovy Manažment

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 62 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Rozhodovanie 10 h Podstata rozhodovania	Druhy rozhodovacieho procesu Fázy rozhodovacieho procesu Metódy rozhodovania Informácie	Pochopiť podstatu rozhodovania Uviesť fázy rozhodovania Popísať metódy rozhodovania Uviesť podstatu informácie
2. Manažment ľudských zdrojov 10 h Manažment ľudských zdrojov	Manažment ľudských zdrojov Vyhľadávanie zamestnancov Analýza pracovného miesta Kvalifikácia zamestnancov	Osvojiť si metódy vyhľadávania zamestnancov Pochopiť nutnosť kvalifikácie
3. Motivácia 7 h Motivácia	Potreby, stimuly, motívy Finančná a morálna motivácia	Osvojiť si pojmy potrieb a motivácie
4. Stratégia a taktika		

v manažmente 7 h Stratégia	Stratégia Skúmanie prostredia SWOT analýza	Vedieť popísať stratégiu a taktiku Pochopiť SWOT analýzu
5. Manažérstvo kvality v cestovnom ruchu 8 h Služby	Kvalita služieb Štruktúra služieb	Definovať službu a kvalitu Vedieť štruktúru služieb
6. Meranie kvality v cestovnom ruchu 7 h Znaky kvality	Znaky kvality Metódy merania kvality služieb	Uviesť znaky kvality
7. Tvorba systému kvality 5 h Systém kvality	Systém kvality Zodpovednosť za kvalitu	Charakterizovať systém kvality
8. Cvičenia 8 h Cvičenia	Cvičenia Motivačné cvičenia Prijímanie zamestnancov	Posúdiť možnosti prijímania zamestnancov
Prax 2 týždne		

Učebné osnovy Manažment

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Globálny manažment 6 h Globálny manažment	Globálny manažment	Charakterizovať globálny man.
2. Poslanie miestnej samosprávy 5 h Orgány miestnej samosprávy	Orgány miestnej samosprávy Ekonomické postavenie obcí	Popísať orgány miestnej samospráva
3. Poslanie regionálnej samosprávy 5 h Regionálna samospráva	Regionálna samospráva Právne postavenie region.samosp. Zabezpečenie finančných zdrojov	Uviesť orgány regionálnej samosprávy Získať informácie o zdrojoch
4. Cestovný ruch v regionálnom rozvoji 8 h		

Kooperatívny manažment	Verejný sektor Súkromný sektor	Charakterizovať verejný a súkromný sektor
5. Plán rozvoja cestovného ruchu 8 h Situácia analýza Tvorba plánu cestovného ruchu	Situácia analýza Cieľové miesto Tvorba plánu cestovného ruchu Manažovanie realizácie plánu	Uviesť situáciu analýzu Určiť cieľové miesto Zhotoviť plán a realizovať ho
6. Organizácia cestovného ruchu v cieľovom mieste 8 h Organizačné usporiadanie	Organizačné usporiadanie Organizačná štruktúra	Vyhotoviť organizačné usporiadanie
7. Turistická informačná kancelária 10 h Turistická informačná kancelária	Turistická informačná kancelária Úlohy, poslanie, zameranie Informačné centrá Sprievodcovská činnosť	Charakterizovať turistickú informačnú kanceláriu Zistiť úlohy informačných centier
8. Informačný systém 6 h Informačný systém	Informačný systém Zdroje informácií Rezervačný systém	Uviesť zdroje informácií Ovládať rezervačný systém
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Animačné služby
Časový rozsah výučby	tretí – 2 hodiny týždenne, spolu 62 hodín
Ročník	tretí
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Animácia, presnejšie animačné služby, sú súčasťou produktu cestovného ruchu. Ich úlohou je poskytnúť dovolenkárovi čo najkomplexnejší zážitok, ktorý ho v budúcnosti bude lákať navštíviť opäť miesta, ktoré splnili jeho požiadavky a očakávania súvisiace s hlavným motívom jeho účasti na cestovnom ruchu. Animácia počas dovolenky by mal rešpektovať hlavné dovolenkové motívy ponukou vhodných aktivít. Základom všetkých animačných aktivít je hra. Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Patrí medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére. Vysvetľovanie pojmu hra a jej podstaty nie je jednoduché. Snaží sa o to psychológia, sociológia. Problém spočíva v tom, že hra nie je vlastná len človeku, ale aj zvieratám. Z historického hľadiska je preto hra staršia ako človek, je staršia ako kultúra. Pojem kultúry predpokladá ľudskú spoločnosť a zvieratá nečakali, až ich ľudia naučia, ako sa majú hrať. Súčasťou cestovného ruchu sú aj animačné služby, ktoré sú veľmi žiadané jednotlivých destináciách v zahraničí ale aj na Slovensku. Úlohou predmetu je viesť žiakov samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a logickému mysleniu, osvojeniu si kultivovaného a príjemného vystupovania, aby si dôkladne osvojili jednotlivé techniky cestovného ruchu a vytvorili potrebné zručnosti. Preto by mal učiteľ na hodinách pri voľbe postupov výučby využívať najmä formu cvičení a riešenia praktických príkladov. Úlohou animačných služieb je umožniť žiakom základné vedomosti o podstate animácie, obsahu, cieľoch a formách animácie. Nácvik animačných zručností a návykov sa realizuje v cvičeniach. Je vhodné animačné aktivity precvičovať aj v cudzom jazyku.

CIELE PREDMETU

- Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:
- osvojili si znalosť vývoja a členenie cestovného ruchu, jeho základných druhov a foriem,
 - vedeli aplikovať marketingové zručnosti na problematiku služieb cestovného ruchu,
 - poznali jednotlivé služby cestovného ruchu a spôsoby ich zabezpečovania,
 - poznali zásady ubytovacích a stravovacích činností, podmienky ich realizácie,
 - pochopiť význam animácie pre cestovný ruch,
 - získať vedomosti o animačných aktivitách.
 - vedieť spracovať animačný program pre jednotlivé animačné činnosti,
 - vedieť organizačne, materiálne aj technicky zabezpečiť animačnú aktivitu,
 - osvojiť si prácu animátora v ubytovacom zariadení, v cieľovom mieste,
 - osvojiť si prácu s ľuďmi, kontakt, komunikáciu,
 - osvojiť si základné znaky hry.
 - ovládali zásady zabezpečovania služieb poskytovaných cestovnou kanceláriou,
 - vedeli využívať informačné technológie v cestovnom ruchu,

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

- 1. Environmentálna výchova (ENV)** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Animácia a potreby návštevníkov, Zabezpečenie poskytovania služieb animácie, Animačné aktivity v cestovom ruchu.
- 2. Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Animácia a potreby návštevníkov, Voľný čas ako faktor animácie, Zabezpečenie poskytovania služieb animácie, Animačné aktivity v cestovom ruchu,
- 3. Multikultúrna výchova (MKV)** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.
Vyučuje sa v tematickom celku: Animácia v cestovnom ruchu, Voľný čas ako faktor animácie, Zabezpečenie poskytovania služieb animácie, Animačné aktivity v cestovom ruchu.
- 4. Mediálna výchova (MEV)** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich

vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Animácia v cestovnom ruchu, Zabezpečenie poskytovania služieb animácie, Animačné aktivity v cestovnom ruchu

- 5. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPZ)** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kritiky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Animácia v cestovnom ruchu, Zabezpečenie poskytovania služieb animácie, Animačné aktivity v cestovnom ruchu
- 6. Ochrana života a zdravia (OŽZ)** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktoro **Zabezpečenie poskytovania služieb animácie** m sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Zabezpečenie poskytovania služieb animácie- Animačné aktivity v cestovnom ruchu.
- 7. Ľudské práva a ich dodržiavanie ĽUP** Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Animácia a potreby návštevníkov Zabezpečenie poskytovania služieb animácie, Animačné aktivity v cestovnom ruchu.
- 8. Národný program finančnej gramotnosti (FIG)**
Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti

a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväziť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Animácia v cestovnom ruchu, Zabezpečenie poskytovania služieb animácie, Animačné aktivity v cestovnom ruchu

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - správne používal odbornú terminológiu - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami - odborne diskutoval k danej téme - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne - bol schopný predniesť vlastné riešenie - výborne aplikoval poznatky na prax
chváľitebný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne - vedel analyzovať danú tému - aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval s pomocou - vedel odpovedať na pomocné otázky - s pomocou vedel analyzovať danú tému - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok - nepoužíval odbornú terminológiu - nevedel využiť ponúkané pomôcky - odpovedal nesamostatne, nekomplexne - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy, nepochopil tému - nevedel rozprávať k danej téme - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky

- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Animačné služby

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 62 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Animácia v cestovnom ruchu 11 h Animácia ako služba	Animácia Ciele a účinky Genéza animácie	Osvojiť si obsah pojmu animácia Zistiť možnosti a účinky animácie
Animačný klubový cestovný ruch	História klubového cest.ruchu Klubová dedina Animačný tím	Oboznámiť sa s doterajšími skúsenosťami s animáciou s dôrazom na klubový cest.ruch
2. Animácia a potreby návštevníkov 10 h Potreby návštevníkov	Všeobecné potreby Potreby v cestovnom ruchu	Vedieť získať informácie o klasifikácii potrieb účastníkov a potrieb cestovného ruchu
Motívy a motivácia v cest.ruchu	Motivácia Motívy, členenie Dotazník Interview	Osvojiť si terminológiu Zistiť motívy účasti na cestovnom ruchu
Typológia návštevníkov	Typológia návštevníkov Typológia dovolenkárov Spokojnosť návštevníka Prínos produktu, služby	Vedieť rozlíšiť návštevníkov a dovolenkárov podľa typov, nálad
3. Voľný čas ako faktor animácie 4 h	Voľný čas Aktivity voľného času	Vedieť o využívaní voľného času jednotlivých účastníkov
4. Zabezpečenie poskytovania služieb animácie 13 h Organizačné zabezpečenie	Organizačné podmienky Personálne podmienky Materiálne podmienky Ekonomické podmienky	Špecifikovať podmienky organizovania animácií
Animačné tímy	Členenie animátorov Výber a príprava animátorov	Zistiť správnosť výberu
5. Animačné aktivity v cestovnom ruchu 24 h		

Animačné aktivity	Pohyb a šport Zábava a družnosť Tvorivosť Vzdelávanie, poznávanie Dobrodružstvo Meditácia, odpočinok Animácia detí Animácie ubytovacích zariadení	Vedieť pripraviť animačné aktivity Podieľať sa na animačných aktivitách
-------------------	--	--

PRAX 2 týždne

Názov predmetu	Kongresové služby
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 56 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ľudskú spoločnosť ako sociálnu komunitu od začiatku jej vzniku do súčasnosti charakterizuje stretávanie sa skupín osôb, ktoré chcú spolu hovoriť, riešiť problémy a vymieňať si nové poznatky. Potreba komunikácie a informácií sa v súčasnosti uspokojujú aj účasťou na kongresovom cestovnom ruchu. V odbornej literatúre sa za prehistóriu kongresového cestovného ruchu pokladá už cestovanie pútnikov v stredoveku, ktoré bolo spojené s ich účasťou na určitých stretnutiach religiózneho charakteru. Organizovanie výročných trhov, predchodcov dnešných veľtrhov a výstav sa datuje už do 13. storočia. Potreba komunikovať a informovať výrazne zosilnela v dôsledku technického pokroku. Kongresový cestovný ruch je druh cestovného ruchu, ktorého návštevníci sú motivovaní záujmom stretnúť sa s odborníkmi z teórie alebo praxe za účelom výmeny vedeckých a odborných poznatkov. Predmet kongresové služby patrí medzi voliteľné predmety. Jeho úlohou je umožniť žiakom získať vedomosti o organizovaní kongresov, zabezpečení účasti na veľtrhoch a výstavách. Úlohou predmetu je zdôrazniť význam kongresového cestovného ruchu doma a vo svete, podstatu a rozvoj kongresového cestovného ruchu, získať vedomosti o efektívnosti kongresových podujatí. V predmete žiaci získajú aj základné zručnosti v zabezpečovaní kongresových služieb. Je nutné dôraz klásť na praktické a produkčné metódy podporujúce samostatnosť a tvorivosť.

CIELE PREDMETU

Výstupné všeobecné ciele predmetu:

- pochopiť význam kongresového cestovného ruchu doma a vo svete,
- pochopiť podstatu a rozvoj kongresového cestovného ruchu.

Výstupné špecifické ciele predmetu:

- poznať základné kongresové služby a typológiu kongresových zariadení,
- získať základné zručnosti v zabezpečení kongresových služieb,
- získať zručnosti v tvorbe scenára zabezpečenia kongresu,
- získať schopnosť hodnotiť efektívnosť kongresových podujatí,
- zdokonaľiť sa v používaní IKT.
- rozšíriť poznatky o materiálnom zabezpečení poskytovania kongresových služieb

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

- 1. Environmentálna výchova (ENV)** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Kongresové podujatia, Materiálne podmienky poskytovania kongresových služieb, Organizovanie kongresových podujatí.
- 2. Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)** v základoch vzdelávania kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Kongresové podujatia, Materiálne podmienky poskytovania kongresových služieb, Organizovanie kongresových podujatí.
- 3. Multikultúrna výchova (MKV)** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Kongresové služby, Organizovanie kongresových podujatí.
- 4. Mediálna výchova (MEV)** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Kongresové služby, Organizovanie kongresových podujatí.

- 5. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPZ)** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Kongresové služby, Organizovanie kongresových podujatí.
- 6. Ochrana života a zdravia (OŽZ)** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktoro **Zabezpečenie poskytovania služieb animácie** m sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Organizovanie kongresových podujatí.
- 7. Ľudské práva a ich dodržiavanie EUP** Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikáť, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Kongresové podujatia, Organizovanie kongresových podujatí, Organizačné zabezpečenie kongresového podujatia.
- 8. Národný program finančnej gramotnosti (FIG)**
Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej

mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Kongresové služby, *Kongresové podujatia*, Materiálne podmienky poskytovania kongresových služieb, Organizovanie kongresových podujatí, Organizačné zabezpečenie kongresového podujatia, Efektívnosť kongresového cestovného ruchu.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - správne používal odbornú terminológiu - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami - odborne diskutoval k danej téme - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne - bol schopný predniesť vlastné riešenie - výborne aplikoval poznatky na prax
chválitebný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne - vedel analyzovať danú tému - aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval s pomocou - vedel odpovedať na pomocné otázky - s pomocou vedel analyzovať danú tému - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok - nepoužíval odbornú terminológiu - nevedel využiť ponúkané pomôcky - odpovedal nesamostatne, nekomplexne - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy, nepochopil tému - nevedel rozprávať k danej téme - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky - nevedel prezentovať danú tému - nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Kongresové služby

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1.Kongresový cestovný ruch 9 h Podstata a funkcie kongres.CR	Podstata kongres.cest.ruchu Funkcie kongres.cest.ruchu Trh kongres.cest.ruchu Medzinárodný trh Medzinárodné organizácie	Osvojiť si podstatu a funkcie Oboznámiť sa so základnými charakteristikami kongres.CR Porozumieť poslianiu medzinár. organizácii kongres.CR
2. Kongresové podujatia 15 h Kongresové podujatia Kongresové podujatia	Klasifikácia kongres.podujatí Tradičné kongres. Podujatia Kongres Konferencia Sympóziu	Osvojiť si funkcie kongresového cestovného ruchu Určiť význam kongresových podujatí
Výstavné a veľtrhové podujatia	Výstava Veľtrh	Pochopiť dôležitosť organizovania podujatí
3.Materiálne podmienky 6 h Kongresové zariadenia	Kongresové hotely Rokovacie priestory Zázemie rokovacích priestorov	Oboznámiť sa s charakteristikou kongresových zariadení
4. Organizovanie kongresových podujatí 16 h Organizačné zabezpečenie;	Organizačné zabezpečenie Personálne zabezpečenie	Pochopiť význam a dôležitosť prípravy a plánovanie každého kongresového podujatia
Príprava kongres. podujatia	Odborný program Časový plán podujatia Miesto rokovania Preprava návštevníkov Ubytovanie návštevníkov Stravovanie návštevníkov	Osvojiť si poznatky o organiz. kongresových podujatí Vedieť uplatňovať získané poznatky v praxi
Rozpočet podujatia	Rozpočet podujatia Súhrnná kalkulácia	Vedieť správne pripraviť rozpočet
Tlač materiálov	Príprava a tlač materiálov Propagácia kongres. podujatia	Vedieť uplatňovať získané poznatky v praxi
Realizácia kongres. podujatia	Realizácia kongres.podujatia Kontrola prípravy Realizácia Záver kongres.podujatia	Vedieť uplatňovať získané poznatky v praxi
5.Organizačné zabezpečenie		Zopakovať a osvojiť si

kongresového podujatia 7 h Činnosť, opatrenia	Spracovanie podkladov	postupnosť aktivít organizačného zabezpečenia kongresového podujatia Riešenie príkladov
6.Efektívnosť kongresového cestovného ruchu 3 h Efekt	Efekt kongres.cest.ruchu Kritériá hodnotenie efektívnosti	Porozumieť efektu kongres.CR Určiť a vyhodnotiť kritériá
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Podnikanie vo vidieckom cestovnom ruchu
Časový rozsah výučby	Tretí - 1 hodina týždenne, spolu 31 vyučovacích hodín Štvrtý – 1 hodina týždenne, spolu 28 vyučovacích hodín
Ročník	 tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ekonomika patrí k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi vytvára základ ekonomického vzdelania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov. Cieľom vyučovacieho predmetu je oboznámenie žiakov so všeobecnými otázkami vidieckeho cestovného ruchu, s jeho špecifikami a poskytnúť im špeciálnu prípravu na podnikateľské aktivity v oblasti vidieckej turistiky. Predmet poskytuje žiakom poznatky, vedomosti a skúsenosti jednotlivých činností vo vidieckej turistike. Obsah predmetu je orientovaný na základné pojmy vidieckej turistiky, ochranu prírody, podnikateľské aktivity, tvorbu projektov, marketing vidieckeho turizmu a ďalšie oblasti poznatkov, ktoré sú zamerané na obnovu dediny a využitie prírodných zdrojov jednotlivých lokalít Slovenska. Je voliteľným predmetom, ktorý pripravuje žiakov na vstup do vidieckej turistiky a umožní jej ďalšie rozvíjanie. Zároveň by mal žiakov pripraviť na tvorbu podnikateľských plánov s cieľom rozvoja jednotlivých regiónov Slovenska s využitím finančných prostriedkov Európskej únie. Predmet nadväzuje na učivo z ekonomiky, geografie cestovného ruchu, dejín kultúry, účtovníctva, manažmentu a marketingu, ktoré rozširuje a dopĺňa o podnikanie v špecifických podmienkach vidieka. Z didaktických metód vyučovania a učenia je nevyhnutné okrem monologických a dialogických metód uplatňovať názorno-demonštračné, praktické a produkčné metódy podporujúce samostatnosť a tvorivosť. Získané poznatky dopĺňa formou exkurzií. Do obsahu predmetu je zahrnutá tvorba podnikateľského zámeru. Podnikateľský zámer vychádza zo zvláštností príslušného odboru z oblasti cestovného ruchu. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov. Ťažiskom vyučovania nebude len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu podnikanie vo vidieckom cestovnom ruchu kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji. Vyučujúci dôsledne uplatňuje medzipredmetové vzťahy, čo je podmienkou na pochopenie nielen ekonomických javov a procesov, ale aj praktickej použiteľnosti ekonomických vedomostí ako základného motivačného faktoru učenia žiakov.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu je sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Zároveň budú schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote. Pri podnikaní vo vidieckom cestovnom ruchu cieľom je získať základné vedomosti o osobitostiach podnikania na vidieku a agroturistike. Osvojiť si vedomosti z právnej úpravy podnikania.

Špecifickým cieľom je osvojiť si základné pojmy vidieckej turistiky, zamerané na obnovu dediny, využitie prírodných zdrojov jednotlivých lokalít Slovenska. Cieľom predmetu je, aby žiaci dokázali spracovať projekt – podnikateľský plán vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike. V záujme spolupráce v rámci Európskej únie je potrebné pripraviť projekt na využívanie finančných prostriedkov z Európskej únie a iných rozvojových fondov. má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov, ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem.

- Predmet umožňuje žiakom pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, na makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni,
- dáva možnosti aplikovať poznatky na prax,
 - využívať ich v každodennom živote
 - hľadať ekonomické súvislosti v predmetoch navzájom
 - oboznámiť sa s možnosťami podnikania, s jednotlivými formami podnikania
 - s možnosťami vzniku obchodných spoločností
 - vedieť otvoriť účet v banke, vyplniť doklady, ktoré sa používajú
 - využívať aktívne a pasívne bankové operácie komerčných bánk
 - vedieť charakterizovať majetok podniku cestovného ruchu a vedieť ho aplikovať v praxi
 - rozlíšiť možnosti poistenia v spoločnostiach, druhy poistenia
 - vedieť uplatnenie a použitie nákladov, výnosov, príjmov, výdavkoch v praxi

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

- 1. Environmentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Vidiecky cestovný ruch a príroda, Ponuka vidieka v cestovnom ruchu.
- 2. Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom

hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Ponuka vidieka v cestovnom ruchu, Podnikanie v cestovnom ruchu, Komunikácia a vzťahy k verejnosti, Ekonomika cestovného ruchu, Marketing cestovného ruchu, Služby cestovného ruchu.

- 3. Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Podnikanie v cestovnom ruchu, Komunikácia a vzťahy k verejnosti, Založenie a vedenie podniku vo vidieckom cestovnom ruchu: služieb cestovného ruchu.
- 4. Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Komunikácia a vzťahy k verejnosti, Marketingová stratégia.
- 5. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Vidiecky cestovný ruch a príroda.
- 6. Ochrana života a zdravia** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom

cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Podnikanie v cestovnom ruchu

7. Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikať, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Podnikanie v cestovnom ruchu, Vidiecky cestovný ruch

8. Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväziť darčovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Podnikanie v cestovnom ruchu, Vidiecky cestovný ruch

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia

Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme

- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
 - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
 - vedel analyzovať danú tému
 - aplikoval poznatky na prax
- dobrý**
- porozumel téme
 - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
 - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval s pomocou
 - vedel odpovedať na pomocné otázky
 - s pomocou vedel analyzovať danú tému
 - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
- dostatočný**
- odklonil sa od témy
 - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
 - nepoužíval odbornú terminológiu
 - nevedel využiť ponúkané pomôcky
 - odpovedal nesamostatne, nekomplexne
 - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nedostatočný**
- odklonil sa od témy, nepochopil tému
 - nevedel rozprávať k danej téme
 - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - nevedel prezentovať danú tému
 - nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Podnikanie vo vidieckom cestovnom ruchu

3. ročník – 1 hodiny týždenne, spolu 31 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podstata vidieckeho cestovného ruchu 6 h Podstata vidieckeho cest. ruchu	Význam služieb vidiec.cest.ruchu Charakteristika služieb	Charakterizovať služby vidiec. cest.ruchu
Služby	Ubytovacie služby Stravovacie služby Dopravné služby Doplňkové služby	Oboznámiť sa s možnosťami poskytovaných služieb na vidieku
2. Ponuka vidieka v cestovnom ruchu 8 h Vidiecke sídla	Vidiecke sídla Adaptácia	Popísať vidiecke sídla ponúkané na využitie v cest.ruchu
Zväzy, združenia	Slov.zväz vidieckej turistiky	Oboznámiť sa s činnosťou
3. Vidiecky turizmus a príroda 6 h Ochrana prírody	Ochrana prírody Chránené krajinné oblasti Národné parky	Zaoberať sa ochranou prírody Určiť chránené krajinné oblasti
Vidiecka turistika a príroda	Vplyv návštevníka na prírodu Regulácia vidieckej turistiky	Venovať pozornosť pohybu v prírode

4. Tvorba projektov vo vidieckom cestovnom ruchu 11 h Vidiecka turistika a príroda	Program obnovy dediny Cieľ rozvoja vidieckej turistiky Podmienky rozvoja cest. ruchu Kritériá vhodnosti územia Kvalita vidieckej turistiky	Oboznámiť sa s obsahom a zameraním projektov vidieckej turistiky
--	--	--

Prax 2 týždne

Učebné osnovy Podnikanie vo vidieckom cestovnom ruchu

4. ročník – 1 hodiny týždenne, spolu 28 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Schopnosti na vedenie malého podniku služieb 4 h Komunikácia	Komunikácia s hosťom Vystupovanie Vyjednávanie	Ovládať schopnosti komunikácie s hosťom
2. Marketingová stratégia 12 h Marketingové nástroje	Marketingové nástroje Prieskum trhu	Popísať marketingové nástroje Uskutočniť prieskum trhu
3. Založenie a vedenie podniku vo vidieckom cest.ruchu 12 h Trendy vidieckej turistiky	Lokalita Ekonomické aspekty Prevádzkovanie Podnikateľský zámer	Vedieť založiť malý podnik Dokázať ekonomicky vypočítať potrebu finančných zdrojov Vypracovať podnik.zámer
Prax 2 týždne		

Názov predmetu	Sprievodcovské služby
Časový rozsah výučby	Tretí – 1 hodina týždenne, spolu 31 Štvrtý – 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín
Ročník	Tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Sprievodcovské služby patria medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére. Cestovný ruch má interdisciplinárny charakter a vystupuje ako sociálny, hospodársky, geografický, zdravotnícky a pedagogický jav. K jeho štúdiu pristupuje veľa disciplín vrátane ekonómie, podnikovej ekonomiky, histórie, geografie, sociológie, sociálnej psychológie, medicíny, andragogiky a iných. Každá z disciplín používa pri jeho skúmaní svoj metodologický aparát. Predmetom skúmania je činnosť človeka ako účastníka cestovného ruchu. Poznatky jednej vednej disciplíny využívajú iné disciplíny a obohacujú tým svoje poznanie. Učebný predmet služby cestovného ruchu poskytuje žiakom v ucelenej podobe výklad zameraný na vývoj cestovného ruchu, jeho súčasné postavenie v našom národnom hospodárstve a tiež na jeho právnu, organizačnú a riadiacu štruktúru. Súčasťou výkladu je tiež stručná charakteristika jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu. Jeho integrujúcou súčasťou môže byť predmet technika cestovného ruchu. Predmet sprievodcovské služby je voliteľným predmetom. Cieľom predmetu je získať teoretické vedomosti o podstate sprievodcovskej činnosti, o jej formách a význame, o jej riadení a organizácií, rozvoj organizačných schopností, schopností operatívne riešiť nepredvídané situácie, schopnosti komunikovať s účastníkmi organizovaného cestovného ruchu, s obchodnými partnermi (pracovníkmi cestovných kancelárií, dodávateľmi služieb a pod.) a v neposlednej miere schopnosti odborného výkladu, čomu napomôžu poznatky z ďalších predmetov daného štúdia (geografia cestovného ruchu, dejiny kultúry a pod.). Nadobudnuté vedomosti žiaci precvičujú formou inscenačných metód. Nácvik sprievodcovskej činnosti sa realizuje formou praktických cvičení - cvičných sprievodcovských akcií v teréne, ktoré sú spravidla prvým aktívnym kontaktom žiakov so sprievodcovskou činnosťou. Je vhodné tieto činnosti nacvičovať aj v cudzom jazyku. Súčasťou sprievodcovskej činnosti sú aj animačné služby, ktoré sú veľmi žiadané v jednotlivých destináciách v zahraničí ale aj na Slovensku. Úlohou predmetu je viesť žiakov k samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a logickému mysleniu, osvojeniu si kultivovaného a príjemného vystupovania, aby si dôkladne osvojili jednotlivé techniky cestovného ruchu a vytvorili potrebné zručnosti. Preto by mal učiteľ na hodinách pri voľbe postupov výučby využívať najmä formu cvičení a riešenia praktických príkladov. Súčasťou výučby je práca s konkrétnymi dokladmi, práca s web stránkami, návštevy výstav, veľtrhov, prednášok s odborným zameraním, práca s tlačou a odbornou literatúrou.

CIELE PREDMETU

Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:

- osvojili si znalosť vývoja a členenie cestovného ruchu, jeho základných druhov a foriem,
- vedeli aplikovať marketingové zručnosti na problematiku služieb cestovného ruchu,
- poznali jednotlivé služby cestovného ruchu a spôsoby ich zabezpečovania,
- poznali zásady ubytovacích a stravovacích činností, podmienky ich realizácie,
- pochopiť význam animácie pre cestovný ruch,
- získať vedomosti o animačných aktivitách.
- vedieť spracovať animačný program pre jednotlivé animačné činnosti,
- vedieť organizačne, materiálne aj technicky zabezpečiť animačnú aktivitu,
- osvojiť si prácu animátora v ubytovacom zariadení, v cieľovom mieste,
- osvojiť si prácu s ľuďmi, kontakt, komunikáciu,
- osvojiť si základné znaky hry.
- pochopiť podstatu a význam sprievodcovskej činnosti v cestovnom ruchu doma i v zahraničí,
- pochopiť význam aktívneho angažovania,
- poznať spoločenský protokol sprievodcu, vedieť správne reagovať pri práci s rôznymi skupinami účastníkov v cestovnom ruchu.
- poznať kategorizáciu sprievodcov,
- osvojiť si vedomosti zo spracovania informačného minima, v topografickej, psychologickej a chronologickej príprave sprievodcovskej činnosti,
- osvojiť si vedomosti z itineráru – trasovanie zájazdu,
- vedieť spracovať itinerár,
- vedieť prakticky využiť teoretické poznatky v pracovnej činnosti sprievodcu počas zájazdu,
- získať zručnosť v riešení modelových situácií pri vzniku mimoriadnych situácií.
- ovládali zásady zabezpečovania služieb poskytovaných cestovnou kanceláriou,
- vedeli využívať informačné technológie v cestovnom ruchu,
- charakterizovať podniky cestovného ruchu a inštitúcie,
- posúdiť ich výkony – služby z hľadiska druhej štruktúry, kvality a tvorby produktu,
- určiť vplyvy globalizácie na rozvoj cestovného ruchu
- venovať pozornosť hotelierstvu na Slovensku a vo svete, trendy ich vývoja,
- zvládnuť zásobu odborných termínov
- získať schopnosť aplikovať teoretické poznatky v praxi
- mať možnosť spolupracovať s cestovnými kancelárkami a cestovnými agentúrami
- aplikovať pomocou cvičení teoretické poznatky,
- v tímovej práci rozvíjať tvorivé myslenie, zdôvodňovanie riešenia problémov,
- využívať možnosti internetu v prístupe informácií,
- prehľbovať poznatky o vybraných službách cestovného ruchu,
- využívať odborné exkurzie, trasovanie zájazdov,
- oboznámiť sa so zákonmi v oblasti cestovného ruchu,
- poznať stravovacie zvyklosti domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu,
- vedieť propagovať cestovný ruch, využívať k tomu oficiálny portál www.slovakiatravel.sk
- vedieť uzatvoriť poisťovnú zmluvu
- vybaviť reklamáciu v rámci cestovného ruchu,
- vedieť rozlíšiť potrebné platné doklady, víza, pre cestovanie,
- charakterizovať spôsoby platenia v cestovnom ruchu
- vyznať sa v mapách, orientovať sa v cestovných poriadkoch
- vedieť vybaviť objednávky,
- poznať rezervačné systémy, vedieť sa v nich orientovať.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

- 1. Environmentálna výchova ENV** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Spolupráca sprievodcu a cestovnej kancelárie.
- 2. Osobnostný a sociálny rozvoj OSR** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Osobnosť sprievodcu cestovného ruchu, Sprievodcovská činnosť, Služby sprievodcov.
- 3. Multikultúrna výchova MKV** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Služby sprievodcov v cestovnom ruchu, Príprava sprievodcu cestovného ruchu na zájazd, pobyt.
- 4. Mediálna výchova MEV** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi

a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Spolupráca sprievodcu a cestovnej kancelárie, Pracovná činnosť sprievodcu po skončení zájazdu,

- 5. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** TPZ rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kritiky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku - Príprava sprievodcu cestovného ruchu, Pracovná agenda sprievodcu počas zájazdu, pobytu.
- 6. Ochrana života a zdravia** OŽZ sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Spolupráca sprievodcu a cestovnej kancelárie.
- 7. Ľudské práva a ich dodržiavanie – ĽUP** Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Príprava sprievodcu na zájazd.
- 8. Národný program finančnej gramotnosti FIG**
Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna

činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Osobnosť sprievodcu cestovného ruchu, Služby sprievodcov v cestovnom ruchu, Sprievodcovská činnosť, Pracovná agenda sprievodcu počas zájazdu, pobytu.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - správne používal odbornú terminológiu - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami - odborne diskutoval k danej téme - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne - bol schopný predniesť vlastné riešenie - výborne aplikoval poznatky na prax
chválitebný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne - vedel analyzovať danú tému - aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval s pomocou - vedel odpovedať na pomocné otázky - s pomocou vedel analyzovať danú tému - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok - nepoužíval odbornú terminológiu - nevedel využiť ponúkané pomôcky - odpovedal nesamostatne, nekomplexne - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy, nepochopil tému - nevedel rozprávať k danej téme - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky - nevedel prezentovať danú tému - nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Sprievodcovské služby

3. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 31 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Osobnosť sprievodcu CR 14 h Sprievodcovské služby	Terminológia Sprievodcovské služby	Osvojiť si klasifikáciu sprievodcovských služieb
Sprievodca cestovného ruchu	Sprievodca cestovného ruchu Viazaná živnosť Druhy sprievodcov cestovného ruchu Miestny sprievodca Poľovnícky sprievodca Sprievodca garantovanej trasy Ekosprievodca Geosprievodca	Určiť požiadavky na profesionálnu činnosť Poznať činnosť jednotlivých sprievodcov
Horský sprievodca	Horský sprievodca, horský vodca Združenia horských vodcov	Získať vedomosti o možnostiach sprevádzať ľudí
Sprievodca po kultúrnej pamiatke	Sprievodca po kultúrnej pamiatke Historické pamiatky	Sprostredkovať informácie o kultúrno-historických pamiatkach
Sprievodca po sprístupnenej jaskyni	Sprievodca v jaskyni Sprístupnené jaskyne Výber sprievodcov	Špecifikovať prácu sprievodcu po jaskyni
Profil osobnosti sprievodcu	Profil osobnosti sprievodcu Základné vlastnosti a schopnosti Správanie sa sprievodcu Odborný profil	Získať základné informácie o profile a schopnostiach sprievodcov
2. Sprievodcovská činnosť 5 h Medzinárodná spolupráca	Organizácie a združenia	Poznať činnosť združení
3. Spolupráca sprievodcu a cestovnej kancelárie 12 h Spolupráca sprievodcu	Štýl práce sprievodcu Skupiny návštevníkov Hodnotenie návštevníkov Typológia návštevníkov Spolupráca CK a CA	Vedieť posúdiť správanie návštevníkov Vedieť vytvárať správnu tímovú prácu
Príprava sprievodcu	Informačné minimum Typografická príprava Psychologická príprava Chronologická príprava Sprievodcovský výklad	Oboznámiť sa s činnosťou sprievodcu pri príprave na zájazd
Pracovná agenda	Pracovná agenda pred zájazdom	Vedieť činnosti súvisiace

	Pracovná agenda počas zájazdu Pracovná agenda po zájazde	so sprievodcovskou prácou
--	---	---------------------------

Prax 2 týždne

Učebné osnovy Sprievodcovské služby

4. ročník – 1 hodiny týždenne, spolu 56 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Služby sprievodcu v cestovnom ruchu 5 h Sprievodca	Funkcia sprievodcov.činnosti Oprávnenie činnosti Vzdelávanie sprievodcov	Poznať možnosti a podmienky vykonávanie sprievodcovskej činnosti
2. Príprava sprievodcu na zájazd, pobyt 15 h Pridelenie zájazdu	Pridelenie zájazdu	Získať informácie o zájazde
Príprava sprievodcu	Príprava pred zájazdom Informačné minimum Topografická príprava Psychologická príprava Chronologická príprava Slovný prejav	Ovládať celú prípravu pred zájazdom, spracovanie itineráru Vyjadrovať sa odborne a spisovne
Príprava počas zájazdu	Spreádzanie účastníkov	Poznať možnosti ubytovania stravovanie, trasy
3. Pracovná agenda sprievodcu počas zájazdu 10 h Prevzatie zájazdu	Prevzatie zájazdu Cestovné poistenie Manipulácia s dokladmi Poznávací pobyt Pobytový zájazd Dopravný prostriedok Mimoriadne udalosti	Zistiť všetky informácie súvisiace so zájazdom
4. Pracovná činnosť sprievodcu po skončení zájazdu 10 h Finančný plán	Plán príjmov a výdavkov Výdavky za ubytovanie Výdavky za stravovanie Výdavky za dopravu	Ovládať finančnú agendu Poznať náležitosti finančných dokladov Správna manipulácia s cenami

	Výdavky za doplnkové služby	
Organizačný plán	Spracovanie správu o priebehu Riešenie situácií Fotodokumentácia	Ovládať tlačivá pri riešení situácií Poznať základy práce na PC
5. Riešenie modelových situácií 16 h		
Spoločenský protokol sprievodcu	Spoločenský protokol sprievodcu Spoločenské správania Úprava sprievodcu	Ovládať zásady spoločenského správania, stravovanie
Modelové situácie	Modelové situácie zájazdu	Vedieť improvizovať pri modelových situáciách
PRAX 2 týždne		

Názov predmetu	Základy podnikateľského myslenia – tvorba projektov
Časový rozsah výučby	štvrtý – 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín
Ročník	štvrtý-
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V súčasnosti sa projektovanie stalo významným spoločenským nástrojom uplatňovania teoretickým nápadov, myšlienok a vízií do reálneho života. Napriek faktu, že základom ľudskej spoločnosti a jej ekonomických činností je uspokojovanie ľudských potrieb, prvým krokom k naplneniu je ich príprava – projekt. V súlade s potrebami praxe vstupuje preto projektovanie, ako pomôcka podporujúca rozvoj cieľavedomosti, tvorivej činnosti a manažérskych praktík, aj do procesu vzdelávania. Predmet Základy podnikateľského myslenia – tvorba projektov je voliteľným predmetom určeným pre všetky skupiny študijných odborov stredných odborných škôl a stredných odborných učilíšť. Úlohou predmetu je vysvetliť obsah pojmov a vzťahov v oblasti tvorby a riadenia projektov, podať teoretický aj praktický pohľad na tento proces. Predmet sa zameriava predovšetkým na vysvetlenie a osvojenie si procesu projektovania a základov riadenia procesov, ktoré sa zaoberajú riešením problémov regiónov, zhodnocovaním dostupného potenciálu a príležitostí. Predmet zjednocuje teoretické poznatky zo všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov a v rámci praktických cvičení sa stáva nástrojom ako aplikovať myšlienky, vízie, nápady v reálnom živote jednotlivých regiónov. Predmet obsahuje aj ekonomické pojmy, kategórie, javy, procesy a vzťahy medzi nimi, ktorých osvojenie vedie k rozšíreniu ekonomického a podnikateľského myslenia, vytvára predpoklady pre úspešné zapojenie sa absolventov do praxe a zvyšuje ich adaptabilitu na podmienky súčasného trhu práce. Úlohou predmetu je viesť žiakov k samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a logickému mysleniu, osvojeniu si kultivovaného a príjemného vystupovania, aby si dôkladne osvojili jednotlivé techniky cestovného ruchu a vytvorili potrebné zručnosti. Preto by mal učiteľ na hodinách pri voľbe postupov výučby využívať najmä formu cvičení a riešenia praktických príkladov. Súčasťou výučby je práca s konkrétnymi dokladmi, práca s www stránkami, návštevy výstav, veľtrhov, prednášok s odborným zameraním, práca s tlačou a odbornou literatúrou.

Ciele predmetu

Výstupným všeobecným cieľom predmetu je

- schopnosť pohotovo reagovať na potreby spoločnosti
- schopnosť komunikovať, uplatňovať zásadu interaktívnej spolupráce a konsenzu
- schopnosť orientovať sa v informáciách, rozumieť im a vedieť ich využívať v praxi
- schopnosť racionálneho riešenia problémových situácií
- schopnosť rozhodovať v očakávaných i nepredvídaných situáciách a niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutie i konanie
- schopnosť spájať teoretické vedomosti s požiadavkami praxe

- uplatňovať princíp celoživotného vzdelávania ako jedného zo základných predpokladov úspešného zapojenia sa do praxe
- špecifickým cieľom predmetu je pochopiť podstatu a význam projektov, ako procesu riešenia problémov a zhodnocovania potenciálu a príležitostí
- porozumieť procesu projektovania ako významnému spoločenskému nástroju uplatňovania myšlienok a vízií v podmienkach života regiónov v rámci národnej ekonomiky i medzinárodných vzťahov
- osvojiť si a porozumieť ekonomickým pojmom, kategóriám a vzťahom medzi nimi v oblasti základov riadenia projektov
- osvojiť si základné praktické zručnosti pri riešení konkrétnych etáp projektovej činnosti
- formovať pracovné návyky a kladné charakterové vlastnosti žiakov

Pri vyučovaní predmetu Základy podnikateľského myslenia – tvorba projektov je nevyhnutné dodržiavať zásadu primeranosti. Žiak si má osvojiť pojmy, kategórie, javy a procesy, ako aj vzťahy medzi nimi, uvedené ako štandardné pojmy. Tieto získané vedomosti, ich pochopenie a vzťahy medzi nimi si utvrdia praktickými cvičeniami, ktoré tvoria významnú súčasť predmetu. Ďalšie poznatky by mali tvoriť doplnkové učivo a o jeho zavedení by mal rozhodnúť učiteľ vzhľadom na konkrétne podmienky daného regiónu, v ktorom sa nachádza škola. Pri vyučovaní treba využívať aktivizujúce vyučovacie metódy, ktoré vedú žiakov k praktickému ekonomickému mysleniu, pričom treba dbať na dodržiavanie základných pedagogických zásad a postupov.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

- 1. Enviromentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Definícia projektu a jeho cieľov, Projektové riešenia.
- 2. Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom

hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Identifikácia a riadenie zdrojov, Financovanie projektu, Plán projektu.

- 3. Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Grantový návrh, Plán projektu.
- 4. Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Partneri projektu.
- 5. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Financovanie projektu, Plán projektu, Hodnotenie projektu.
- 6. Ochrana života a zdravia** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Hodnotenie projektu.
- 7. Ľudské práva a ich dodržiavanie** – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové

tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Partneri v projekte, Financovanie projektu, príprava rozpočtu.

8. Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Identifikácia a riadenie zdrojov, Financovanie projektu, príprava rozpočtu, Grantový návrh, Plán projektu.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Stupeň

hodnotenia

Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme

- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
 - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval s pomocou
 - vedel odpovedať na pomocné otázky
 - s pomocou vedel analyzovať danú tému
 - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
- dostatočný**
- odklonil sa od témy
 - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
 - nepoužíval odbornú terminológiu
 - nevedel využiť ponúkané pomôcky
 - odpovedal nesamostatne, nekomplexne
 - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nedostatočný**
- odklonil sa od témy, nepochopil tému
 - nevedel rozprávať k danej téme
 - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - nevedel prezentovať danú tému
 - nereagoval ani na pomocné otázky

Učebná osnova Základy podnikateľského myslenia - tvorba projektov

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 56 hodín

MRCR

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Definícia projektu a jeho cieľov 2 h Plán projektu	Plán projektu	Definovať ciele projektu
2. Hlavné charakteristiky projektu 5 h Problém	Súčasná situácia Východiskový stav Pevný začiatok a koniec	Zistiť hlavný problém Určiť východiskový stav Stanoviť začiatok a koniec
Ciele projektu	Ciele projektu Priority Spôsob realizácie Monitoring projektu	Určiť ciele projektu Stanoviť priority Vedieť spôsob realizácie
Projektové prostriedky	Projektové prostriedky Rozpočet projektu	Vytvoriť rozpočet
3. Cyklus projektového riadenia 3 h Projektové riadenie	Projektové riadenie	Poznať spôsoby riadenia
4. Programovanie a príprava projektu 3 h Programovanie	Programovanie Príprava projektu	Poznať príslušné tlačivá
5. Identifikácia a riadenie zdrojov 8 h Základné pojmy	Personálne zdroje Organizovanie projektového tímu	Identifikovať základné zdroje

	Cieľové skupiny Kľúčové osoby Materiálové zdroje Finančné zdroje Technologické zdroje Informačné zdroje Individuálne zdroje	Určiť cieľové skupiny Vytvoriť kľúčové osoby Možnosti získania zdrojov Získať financie Určiť postup Spropagovať informácie
6. Partneri v projekte 2 h Partneri	Získavanie partnerov	Vedieť o spolupráci na projekte
7. Angažovanie miestnych komunit do projektu 1 h Komunita	Miestna komunita	Prejaviť aktivitu
8. Financovanie projektu, príprava rozpočtu 7 h Zdroje	Interné zdroje Externé zdroje Verejné obstarávanie	Vypočítať interné a externé požiadavky na zdroje Poznať verejné obstarávanie
9. Grantový návrh 2 h Grant	Grantový návrh	Zistiť možnosti zapojenia sa
10. Plán projektu 22 h Plán projektu	Ciele projektu SWOT analýza Stanovenie ukazovateľov Plán aktivít Manažment projektu Monitoring projektu	Stanoviť plán projektu Vytvoriť SWOT analýzu Stanoviť ukazovatele pre projekt Určiť postupný plán aktivít Určiť spôsoby riadenia
11. Hodnotenie projektu prezentácia 2 h Hodnotenie	Hodnotenie projektu	Oboznámiť sa so závermi projektu
Prax 2 týždne		

Názov predmetu	Prax
Časový rozsah výučby	Prvý – 5 dní, spolu 30 hodín Druhý- 5 dní, spolu 30 hodín Tretí – 10 dní, spolu 60 hodín Štvrtý – 10 dní, spolu 60 hodín
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Charakteristickou črtou predmetu je cieľavedomé usmerňovanie žiakov k uplatňovaniu teoretických vedomostí v praxi, k používaniu správnych technologických postupov, hygienických, bezpečnostných a ekonomických zásad, k premyslenej a plánovitej organizácii svojej práce i práce svojich spolupracovníkov. Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Patrí medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére. Prax v študijnom odbore sa realizuje podľa Zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a podľa Zákona č. 184/2009 Z.z. o odbornom vzdelávaní. Prax je povinným vyučovacím predmetom s integrujúcou funkciou. Jeho úlohou je pripraviť žiakov tak, aby po ukončení štúdia vedeli prakticky využiť osvojené poznatky na svojich pracoviskách. Žiaci by mali vedieť samostatne pristupovať a riešiť primerané úlohy v cestovnom ruchu.

Zameraním je rozšírenie teoretických vedomostí z predmetov:

Ekonomika, Technológia služieb cestovného ruchu, Geografia cestovného ruchu, Administratíva a korešpondencia, vo vyšších ročníkoch Dediny kultúry, Marketing, Manažment, Právna náuka, Účtovníctvo, Ekonomika podniku cestovného

Prax sa uskutočňuje 6 hodín denne, hodina je 60 minút. Cestovný ruch má interdisciplinárny charakter a vystupuje ako sociálny, hospodársky, geografický, zdravotnícky a pedagogický jav. K jeho štúdiu pristupuje veľa disciplín vrátane ekonómie, podnikovej ekonomiky, histórie, geografie, sociológie, sociálnej psychológie, medicíny, andragogiky a iných. Každá z disciplín používa pri jeho skúmaní svoj metodologický aparát. Predmetom skúmania je činnosť človeka ako účastníka cestovného ruchu. Poznatky jednej vednej disciplíny využívajú iné disciplíny a obohacujú tým svoje poznanie. Učebný predmet služby cestovného ruchu poskytuje žiakom v ucelenej podobe výklad zameraný na vývoj cestovného ruchu, jeho súčasné postavenie v našom národnom hospodárstve a tiež na jeho právnu, organizačnú a riadiacu štruktúru. Súčasťou výkladu je tiež stručná charakteristika jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu. Predmet prax využíva, dopĺňa, prehľbuje a upevňuje vedomosti žiakov získané v odborných predmetoch a vytvára u žiakov potrebné zručnosti a pracovné návyky. Predmet je určený na spájanie čiastkových teoretických vedomostí, na poznanie širších súvislostí medzi odbornými predmetmi a dotvára široký základ odborného vzdelania.

Predmet prax vedie žiakov k samostatnej tvorivej práci. Rozvíja iniciatívu, organizačné schopnosti, vytvárajú sa sociálne kontakty a rozvíja sa schopnosť jednan s ľuďmi. Pri plnení zverených úloh sa žiaci učia rozhodovať a niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia a za výsledky vlastnej práce. Žiaci sa zaradia do skupín tak, aby splnili všetky výstupné štandardy zručností z oblasti manažmentu regionálneho cestovného ruchu. Učivo je rozvrhnuté s prihliadnutím na požiadavku primeranosti a vzťahov medzi všeobecným a teoretickým

i praktickým odborným vzdelaním. Predmet sa významne podieľa na príprave žiakov na aktívny život v multikultúrnej spoločnosti, vedie žiakov k osvojovaniu si vedomostí a zručností ako nástroja dorozumievania sa v osobnom i pracovnom živote. Prispieva k formovaniu osobnosti žiaka, učí ho byť vnímavým ku spoločnosti. Učivo predmetu je zamerané tak, aby študenti pochopili vzájomnú návaznosť poskytovaných služieb. Oboznámili sa do základnou terminológiou. Súčasťou výučby sú aj kritériá kvality poskytovaných služieb. Táto časť dáva študentom priestor na vyjadrenie samostatného názoru. Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu Prax majú stimulovať rozvoj zručností žiakov, podporovať ich samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých má žiak možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi ekonomikou, technológiou cestovného ruchu, geografiou, vidieckym turizmom, účtovníctvom. Výchové a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti* t. j. vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory, navrhovať návody k činnostiam, *intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti* ako rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reprodukívne myslenie a *schopnosť tvorivo riešiť problémy*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehĺbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

CIELE PREDMETU

Základným cieľom predmetu je doplniť a upevniť odborné teoretické vedomosti o praktické zručnosti v prostredí a podmienkach, v ktorých budú absolventi študijného odboru pracovať a vytvoriť u žiakov potrebné zručnosti a pracovné návyky. Zabezpečuje prepojenie odbornej výchovy a teoretického vzdelávania so spoločenskou a podnikateľskou praxou, prehĺbenie vedomostí z odborných predmetov, získaných v predchádzajúcich ročníkoch, osvojenie si praktických zručností a návykov v hotelových a gastronomických zariadeniach. Prax vedie žiakov k samostatnej tvorivej práci. Rozvíja iniciatívu, organizačné schopnosti, vytvárajú sa sociálne kontakty a rozvíja sa schopnosť jednat s ľuďmi. Pri plnení zverených úloh sa žiaci učia rozhodovať a niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia a za výsledky vlastnej práce. Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:

- vedeli rozvinúť organizačné schopnosti manažéra, hlavne schopnosť operatívneho riešenia nepredvídaných situácií,
- získať poznatky o širokej palete služieb, ktoré sú súčasťou produktu cestovného ruchu,
- osvojiť si terminológiu z oblasti cestovného ruchu,
- naučiť sa rozlišovať základné druhy a formy cestovného ruchu,
- osvojiť si základné poznatky o jednotlivých druhoch služieb cestovného ruchu vo vzťahu k uspokojovaniu potrieb návštevníkov cestovného ruchu,
- osvojiť si technológiu poskytovania, obstarávania, resp. sprostredkovania a organizovania služieb cestovného ruchu s možnosťou ich využitia v praxi podnikov cestovného ruchu,

- získať zručnosti pri tvorbe komplexného produktu cestovného ruchu,
- dokázať vytvoriť projekt pobytu v regióne,
- získať schopnosť aplikovať teoretické poznatky v praxi
- mať možnosť spolupracovať s cestovných kanceláriami a cestovnými agentúrami
- aplikovať pomocou cvičení teoretické poznatky,
- v tímovej práci rozvíjať tvorivé myslenie, zdôvodňovanie riešenia problémov,
- využívať možnosti internetu v prístupe informácií,
- prehľbovať poznatky o vybraných službách cestovného ruchu,
- využívať odborné exkurzie, trasovanie zájazdov,
- oboznámiť sa so zákonmi v oblasti cestovného ruchu,
- poznať stravovacie zvyklosti domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu,
- vedieť propagovať cestovný ruch, využívať k tomu oficiálny portál www.slovakiatravel.sk
- vedieť uzatvoriť poisťnú zmluvu
- vybaviť reklamáciu v rámci cestovného ruchu,
- vedieť rozlíšiť potrebné platné doklady, víza, pre cestovanie,
- charakterizovať spôsoby platenia v cestovnom ruchu
- vyznať sa v mapách
- orientovať sa v cestovných poriadkoch

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory, aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch
- vedieť samostatne rozhodovať
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,

Schopnosť tvorivo riešiť problémy:

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,

Podnikateľské spôsobilosti:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania, ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

1. **Environmentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v temach: Organizácia exkurzie
2. **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v temach: Marketing cestovného ruchu, Služby cestovného ruchu, exkurzie
3. **Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v temach: Služby cestovného ruchu, Ubytovacie služby, Stravovacie služby, Kvalita služieb cestovného ruchu, exkurzie.

4. **Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v temach: Informačné služby, Animačné služby, Sprievodcovské služby.
5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetickému mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v temach: Animačné služby, Sprievodcovské služby, Kvalita služieb cestovného ruchu, exkurzie
6. **Ochrana života a zdravia** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v temach: Kvalita služieb cestovného ruchu, exkurzie

Učebný plán praxe

1. ročník - 5 dní pod vedením odborného učiteľa (termíny máj - jún)

- učebňa výpočtovej techniky – vyhľadávanie informácií, určenie trás exkurzií, organizačné zabezpečenie, vyhotovenie propagačných materiálov (plagát, leták, článok do novín, prezentácia,

- exkurzie v regióne a mimo regiónu (kúpeľný cestovný ruch, zaujímavosti, atrakcie, vidiecky cestovný ruch), správy z exkurzie

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Technológia služieb cestovného ruchu

2. ročník - 5 dní pod vedením odborného učiteľa (termíny máj- jún)

- exkurzie do zariadení poskytujúcich služby v cestovnom ruchu – stravovacie, ubytovacie, kúpeľné zariadenie,

- veľtrh cestovného ruchu – manažérska činnosť, propagácia, prezentácia subjektov

- exkurzie mimo regiónu školy – sprievodcovská činnosť

- vyhotovenie propagačných materiálov (plagát, leták, prospekt, článok, prezentácia, správa z exkurzií

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Technológia služieb cestovného ruchu

3. ročník – 10 dní, individuálne na základe zmluvy (termíny február-marec)

- cestovné kancelárie, cestovné agentúry, turistické informačné centrá

centrá voľného času, agroturistické strediská, kultúrne, rekreačné, športové centrá

- administratívne práce, agenda a korešpondencia, aktivity v oblasti účtovníctva, práce s kancelárskou a výpočtovou technikou, obchodné aktivity, marketing v cestovnom ruchu, animačné činnosti

- prezentácia, správa z praxe

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Technológia služieb cestovného ruchu

4. ročník – 10 dní, individuálne na základe zmluvy (termíny september-október)

- cestovné kancelárie, cestovné agentúry, turistické informačné centrá

centrá voľného času, agroturistické strediská, kultúrne, rekreačné, športové centrá,

príspevkové a rozpočtové organizácie, hotely, ubytovacie zariadenia,

administratívne práce, agenda a korešpondencia, aktivity v oblasti účtovníctva, práce s kancelárskou a výpočtovou technikou, obchodné aktivity, marketing v cestovnom ruchu

práce na úseku daní, poplatkov, tvorba cien, animačné činnosti

-prezentácia, správa z praxe

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Manažment.

Profil vedomostí

Žiak má vedieť v 1. ročníku

- ovládať výpočtovú techniku, vedieť sa orientovať vo www stránkach

- vyhľadávať potrebné informácie pre oblasti cestovného ruchu

- vedieť určovať trasy exkurzií podľa zámeru a veku účastníkov

- organizačne rozpísať úlohy pre zabezpečenie exkurzií

- vyhotoviť rôzne propagačné materiály pre exkurzie vlastnou tvorivosťou, za účasti výpočtovej techniky

- zostaviť itinerár, program, určiť služby, vypočítať priame a nepriame náklady,

- vypracovať dotazníka vyhodnotiť ho, určiť spätnú väzbu

- môcť pripraviť graficky plagáty, letáky,
- vyhotoviť prezentáciu v power pointe s danou tématikou
- vedieť napísať článok do novín, alebo školského časopisu
- zorganizovať exkurzie v regióne a mimo regiónu (kúpeľný cestovný ruch, zaujímavosti, atrakcie, vidiecky cestovný ruch),
- vedieť podľa stanovenej osnovy napísať správy z exkurzie

Žiak má vedieť v 2. ročníku

- ovládať výpočtovú techniku, vedieť sa orientovať vo www stránkach
- vyhľadávať potrebné informácie pre oblasti cestovného ruchu
- vedieť určovať trasy exkurzií podľa zámeru a veku účastníkov
- organizačne rozpísať úlohy pre zabezpečenie exkurzií
- vyhotoviť rôzne propagačné materiály pre exkurzie vlastnou tvorivosťou, za účasti výpočtovej techniky
- môcť pripraviť graficky plagáty, letáky,
- vyhotoviť prezentáciu v power pointe s danou tématikou
- vedieť sa orientovať na veľtrhu cestovného ruchu, ovládať manažérsku činnosť,
- podieľať sa na prezentácii subjektov v cestovnom ruchu
- ovládať sprievodcovskú činnosť
- zorganizovať exkurzie v regióne a mimo regiónu (kúpeľný cestovný ruch, zaujímavosti, atrakcie, vidiecky cestovný ruch),
- vedieť podľa stanovenej osnovy napísať správy z exkurzie

Žiak má vedieť v 3. ročníku

- ovládať výpočtovú techniku, vedieť sa orientovať vo www stránkach
- vyhľadávať potrebné informácie pre oblasti cestovného ruchu
- samostatne pracovať pri predaji produktov cestovnej kancelárie alebo agentúry
- vedieť stanoviť podmienky zájazdu, vypočítanie ceny, uzatvorenie predajnej zmluvy,
- ovládať podmienky cestovného poistenia
- aktívne si vyhľadávať možnosti cestovného ruchu v turistických informačných centrách, v centrách voľného času, v agroturistických strediskách, kultúrnych a rekreačných centrách
- vedieť urobiť samostatnú ponuku produktov
- zostaviť itinerár, program, určiť služby, vypočítať priame a nepriame náklady,
- vypracovať dotazníka vyhodnotiť ho, určiť spätnú väzbu
- správne informovať o dopravných podmienkach pri cestovaní, orientovať sa v cestovných poriadkoch, vyhľadávanie
- ovládať administratívne práce, agenda a korešpondencia, aktivity v oblasti účtovníctva, práce s kancelárskou a výpočtovou technikou, obchodné aktivity, marketing v cestovnom ruchu, animačné činnosti
- vedieť podľa stanovenej osnovy napísať správy z praxe

Žiak má vedieť v 4. ročníku

- vedieť pracovať s www stránkami, s počítačových programami pre cestovné kancelárie, pre objednávanie zájazdov
- vedieť zabezpečiť cestovné poistenie
- objednať cestovné lístky, letenky
- ovládať program na zabezpečenie ubytovanie v hoteloch a penziónoch
- vedieť urobiť účtovnú uzávierku, aktivity v oblasti účtovníctva a daní.
- vedieť uskutočniť samostatné animátorské programy
- poskytovať služby marketingu v cestovnom ruchu

- vedieť urobiť podnikateľský plán pre cestovnú agentúru alebo cestovnú kanceláriu
- vytvárať prezentácie produktov cestovného ruchu
- informovať o službách miestnej doprave, o obchodných službách, komunálnych službách, o zdravotníckych službách, vedieť o službách polície a ich pomoci zákazníkom
- zabezpečovať služby pri bezpečnosti turistov – horská služba, vodná záchranná služba
- zabezpečovať poštovné a telekomunikačné služby účastníkom cestovného ruchu
- zostaviť itinerár, program, určiť služby, vypočítať priame a nepriame náklady,
- vypracovať dotazníka vyhodnotiť ho, určiť spätnú väzbu
- správne odprezentovať prípravu a priebeh zájazdu

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Stupeň

hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - správne používal odbornú terminológiu - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami - odborne diskutoval k danej téme - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne - bol schopný predniesť vlastné riešenie - výborne aplikoval poznatky na prax
chválitebný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne - vedel analyzovať danú tému - aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval s pomocou - vedel odpovedať na pomocné otázky - s pomocou vedel analyzovať danú tému - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok - nepoužíval odbornú terminológiu - nevedel využiť ponúkané pomôcky - odpovedal nesamostatne, nekomplexne - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy, nepochopil tému - nevedel rozprávať k danej téme - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky - nevedel prezentovať danú tému - nereagoval ani na pomocné otázky

Názov predmetu	Aplikovaná informatika
Časový rozsah výučby	1hodina/týždenne
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovaci jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- naučia sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo na sieti a komunikovať cez sieť,
- budú rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie,
- nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu,
- budú rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažiť sa o sebazvedelávanie,
- naučia sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií.

Učebné osnovy pre predmet Aplikovaná informatika

IV. ročník, 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu ,
1 hodina týždenne, spolu 30 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod Bezpečnosť a hygiena pri práci 2 h Ergonómia práce	Poučenie o BOZP a zásadách správania sa v odbornej učebni, ergonómia práce	- Ovládať základné predpisy BOZP pri práci v odbornej učebni -Osvojiť si zásady hygieny práce
Informácie okolo nás 3h	Hardvér Softvér Technické a programové vybavenie počítača	-Vedieť definovať hardvér, prídavné zariadenia, delenie -Vedieť definovať softvér, poznať členenie softvéru -Mať osvojené pojmy hardvér, softvér

Oblasti využitia informácií 25 h Tabulkový kalkulačtor	MS Excel –základné pojmy, charakteristika programu Tvorba a formátovanie tabuľky	-Charakterizovať program, poznať základné pojmy -Vedieť vytvoriť a naformátovať tabuľku	
	Formátovanie údajov	-Vedieť formátovať údaje	
	Tvorba vzorcov	-vedieť vytvoriť vzorce a aplikovať v tabuľke	
	Tvorba funkcií	-vedieť použiť funkcie v tabuľke	
	Vytváranie grafických výstupov, formátovanie grafu	-Zvládnuť tvorbu grafov v hárkach, formátovanie grafu	
	Práca s hárkami	-Vedieť pracovať s hárkami	
	Databáza v Exceli	-Vedieť vytvoriť jednoduchú databázu	
	Filtre a triedenie	-Vedieť použiť filter na triedenie údajov	
	Hromadná korešpondencia	-Vedieť uplatniť hromadnú korešpondenciu	
	Prezentačný program	MS Power Point –popis prostredia, možnosti zobrazenia	-Osvojiť si pracovné prostredie, poznať význam prezentačného programu
		Vkladanie a odstraňovanie snímok, zmena poradia snímok, prechod snímok	-Vedieť vložiť a odstrániť snímku, uplatniť zmenu poradia, prechod snímok
		Pozadie snímok, zmena pozadia	-Vedieť uplatniť pozadie na snímkach, zmenu pozadia
		Animácie objektov, efekty animácie, časovanie	-Použiť rôzne druhy animácií, zvoliť časovanie
		Odkazy a prepojenie na webovú stránku	-Vedieť vytvoriť odkazy a prepojenia na webovú stránku
Návrh a vytvorenie cvičnej prezentácie		-Zvoliť si vhodnú tému a navrhnuť prezentáciu	
Prezentovanie vlastných prác		-Predviesť a obhájiť vytvorenú prezentáciu	

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru

INFORMÁCIE OKOLO NÁS

Výkonový štandard

- vysvetlia význam pojmov údaj, informácia, digitalizácia, kódovanie, šifrovanie, komprimácia,
- spoznajú princípy kódovania rôznych typov informácie,
- vysvetlia princíp digitalizácie v závislosti od typu informácie,
- spoznajú princíp komprimácie dát, používať komprimačný program,
- budú ovládať prevody medzi dvojkovou a desiatkovou číselnou sústavou,
- spoznajú druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov,
- vyberú vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber,
- efektívne použijú nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie),
- spoznajú a budú dodržiavať základné pravidlá (formálne, estetické) a odporúčania spracovania rôznych typov informácií,
- spracujú informácie tak, aby sa neznížila ich informačná hodnota a informácie boli prístupné, použiteľné a jasné,
- spoznajú vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných formátov dokumentov v závislosti od typu informácie,
- demonštrujú možnosti prenosu častí rôznych typov dokumentov medzi rôznymi aplikáciami,
- použijú jednoduché šifry.

Obsahový štandard

- údaj, informácia, znalosť, jednotky informácie, digitalizácia, kódovanie, písmo, forma kódovania, číselné sústavy, prevody, komprimácia, šifry, reprezentácia údajov v počítači, čísla, znaky, zber, spracovanie, prezentovanie informácie,
- textová informácia, kódovanie, jednoduchý, formátovaný dokument, štýl, aplikácie na spracovanie textov, pokročilé formátovanie, hlavička, päta, štýly, automatický obsah,
- grafická informácia, rastrová, vektorová grafika, animovaná grafika, video, kódovanie farieb; grafické formáty; aplikácie na spracovanie grafickej informácie,
- číselná informácia, spracovanie a vyhodnocovanie, tabuľkový kalkulátor, bunka, hárok, vzorec, funkcia, odkazy, grafy, triedenie, vyhľadávanie, filtrovanie,
- zvuková informácia, formáty, aplikácie na nahrávanie, spracovanie, konverzie, prehrávanie,
- prezentácia informácií, aplikácie na tvorbu prezentácií snímka, stránka, spôsoby tvorby prezentácií, prezentácia informácií na webovej stránke, aplikácie na tvorbu webových stránok, hypertext, odkazy, pravidlá prezentovania, zásady tvorby prezentácie,
- vstup a výstup informácie v závislosti od jej typu, uchovávanie informácie, typy a limity zariadení,
- prenos informácií medzi aplikáciami.

PRINCÍPY FUNGOVANIA DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Výkonový štandard

- vymenujú jednotlivé časti počítača von Neumannovského typu, spoznajú ich využitie, princíp fungovania a význam,
- spoznajú približné kapacity jednotlivých druhov pamätí a obmedzenia ich použitia,
- vymenujú a charakterizujú základné prídavné zariadenia,

- charakterizujú operačný systém a budú ho efektívne používať,
- demonštrujú získavanie informácií o systéme, zariadeniach, priečinkoch a súboroch,
- vysvetlia činnosti operačného systému pri práci so súborami a priečinkami.

Obsahový štandard

- základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, časti počítača von Neumannovského typu, ich klasifikácia, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení,
- softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov),
- počítačová sieť, výhody, architektúra, rozdelenie sietí podľa rozľahlosti (spôsoby pripojenia).

KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Výkonový štandard

- spoznajú princípy fungovania internetu (Klient-server) a niektoré jeho služby,
- spoznajú možnosti Web2,
- spoznajú princípy a demonštrujú použitie e-pošty na konkrétnom klientovi,
- spoznajú základné princípy a demonštrujú použitie interaktívnej komunikácie,
- využijú služby webu na získavanie informácií,
- spoznajú rôzne spôsoby vyhľadávania informácie (index, katalóg),
- vytvoria webovú prezentáciu využitím služieb internetu,
- spoznajú a budú dodržiavať pravidlá netikety,
- spoznajú spôsoby ochrany počítača zapojeného v sieti a osoby na ňom pracujúcej,
- spoznajú internetové nástroje/služby e-spoločnosti.

Obsahový štandard

- internet, história, základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, Server-klient, protokol, štandard),
- počítačová sieť, sieťové prvky,
- služby internetu,
- neinteraktívna komunikácia, e-pošta, diskusné fórum, blog,
- interaktívna komunikácia, IP telefónia, web–prehliadače, webová stránka, vyhľadávanie informácií,
- netiketa, bezpečnosť na internete,
- sociálne siete, Web2, digitálna televízia.

POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE

Výkonový štandard

- zanalyzujú problém, navrhnu algoritmus riešenia problému, zapíšu algoritmus v zrozumiteľnej formálnej podobe, overia správnosť algoritmu,
- budú riešiť problémy pomocou algoritmov, budú vedieť ich zapísať do programovacieho jazyka, vyhľadajú a opravia chyby,
- porozumejú hotovým programom, určia vlastnosti vstupov, výstupov a vzťahy medzi nimi, budú vedieť ich testovať a modifikovať,
- budú riešiť úlohy pomocou príkazov s rôznymi obmedzeniami použitia príkazov, premenných, typov a operácií,
- použijú základné typy používaného programovacieho jazyka,

- rozpoznávajú a odstránia syntaktické chyby, opravujú chyby vzniknuté počas behu programu, identifikujú miesta programu, na ktorých môže dôjsť k chybám počas behu programu.

Obsahový štandard

- problém, algoritmus, algoritmy z bežného života, spôsoby zápisu algoritmov,
- etapy riešenia problému, rozbor problému, algoritmus, program, ladenie,
- programovací jazyk, syntax, spustenie programu, logické chyby, chyby počas behu programu,
- pojmy, príkazy (priradenie, vstup, výstup), riadiace štruktúry (podmienené príkazy, cykly), premenné, typy, množina operácií.

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ

Výkonový štandard

- spoznávajú súčasné trendy DT, ich limity a riziká,
- spoznávajú výhody a možnosti e-vzdelávania a dištančného vzdelávania,
- spoznávajú možnosti využitia DT v iných predmetoch,
- špecifikujú základné znaky informačnej spoločnosti, vymedzia kladné a záporné stránky informačnej spoločnosti,
- charakterizujú jednotlivé typy softvéru z hľadiska právnej ochrany (freeware, shareware) a porozumejú, ako sa dajú používať,
- pochopia potrebu právnej ochrany programov,
- vysvetlia pojmy „licencia na používanie softvéru“, „autorské práva tvorcov softvéru“, multilicencia,
- vymenujú jednotlivé typy softvérového pirátstva,
- charakterizujú činnosť počítačových vírusov, vysvetlia škody, ktoré môže spôsobiť, vysvetlia princíp práce antivírusových programov, demonštrujú ich použitie,
- spoznávajú kultúrne, sociálne a zdravotné aspekty používania počítačov a služieb internetu.

Obsahový štandard

- informatika (použitie, dôsledky a súvislosti) v rôznych oblastiach, administratíva, elektronická kancelária, vzdelávanie, šport, umenie, zábava, virtuálna realita, e-spoločnosť,
- softvérová firma, pojmy upgrade, registrácia softvéru, elektronická dokumentácia,
- riziká informačných technológií, malvér (pojmy, detekovanie, prevencia); kriminalita,
- etika a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia, open source),
- e-learning, dištančné vzdelávanie a vzdelávania s využitím DT.

Obsah

Vzdelávací obsah je vytvorený s prihliadnutím na profil absolventa a vychádza zo školského vzdelávacieho programu.

V prvom tematickom okruhu **Informácie okolo nás** sú žiaci vedení k zodpovednému a bezpečnému prístupu pri práci na PC v učebniach výpočtovej techniky. Súčasne sú usmerňovaní k hygiene pri práci na PC. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Tematický okruh zahŕňa v prácu s programom MS PowerPoint. Žiak je vedený k osvojeniu pracovného prostredia a následne k vytvoreniu a obhájeniu vlastnej práce. Vie vytvoriť a prispôbiť obsah snímky, dokáže prispôbiť vlastnosti snímky požiadavkám úlohy, uplatniť možnosti ukladania snímok, použiť v práci

automatické časovanie, uplatniť efekty, nastaviť prechody snímok, vytvoriť prepojenie na webovú stránku alebo iný súbor. Aplikácia MS Word umožňuje žiakovi vytvoriť dokument, v ktorom vie uplatniť osvojené postupy formátovania textu, prácu s grafikou, vie priradiť štýl pre odseky, vytvoriť viacstránkový dokument a použiť zložitejšie číslovanie strán dokumentu. Vytvorený dokument vie obhájiť. V grafickom programe LogoMotion sa žiaci oboznamujú s tvorbou obrázkov a vytvorením animácie. Samostatne zvládnu tvorbu a úpravu grafických objektov a animácií.

Tematický celok **Princípy fungovania DT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií a základným pojmom. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi práce počítača, s číselnými sústavami, prevodmi medzi nimi, logickými funkciami a riešením príkladov s logickými funkciami. Poznajú časti počítača von Neumannovského typu a ich parametre. Majú zvládnuť základné vlastnosti a funkcie operačného systému a poznať rôzne druhy softvéru podľa oblastí použitia.

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom DT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci sa oboznamujú so základnými pojmami internetu (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, server-klient, protokol, štandard), so službami internetu, neinteraktívnou a interaktívnou komunikáciou, bezpečnosťou práce na internete.

Tematický celok **Informačná spoločnosť** sa zaoberá využitím DT v rôznych oblastiach, administratíva, elektronická kancelária, vzdelávanie, šport, umenie, zábava, virtuálna realita. Ďalej skúma e-spoločnosť, pojmy upgrade, registráciu softvéru, riziká informačných technológií, kriminalitu. Ďalšou súčasťou je etika a právo, autorské práva na softvér, licencia.

Členovia predmetovej komisie uplatňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (text, hovorené slovo, diagram, graf, tabuľky) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (učebnica, zbierka úloh, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú k dispozícii (výpočtovú techniku, grafické prostriedky a pod.),

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní v oblasti informatiky,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenia daného informatického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia úloh v informatike a príbuzných predmetoch aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich informatického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich informatického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Členovia predmetovej komisie uplatňujú:

1. rovnaký prístup ku všetkým žiakom,
2. dbajú na dostupnosť k prostriedkom IKT pre všetkých žiakov,
3. dbajú na dodržiavanie základných ľudských práv a ľudskej dôstojnosti,
4. uplatňujú princípy boja proti šikanovaniu,
5. dbajú na dodržiavanie bezpečnosti pri práci na PC v učebniach výpočtovej techniky.

Dodržiavaním základných ľudských práv a ľudskej dôstojnosti, uplatňovaním princípov boja proti šikanovaniu a bezpečnosťou pri práci sa členovia predmetovej komisie zaoberajú v témach :

- poučenie o BOZP a zásadách správania sa v učebni VT
- hygienické aspekty práca s PC
- softvér
- hardvér
- MS PowerPoint
- MS Word
- informačná spoločnosť
- internet

Prierezové témy:

Environmentálna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimoprodukčné hodnoty
- Kládie základy systémového prístupu zvyrazňujúceho väzby medzi prvkami systémov, ich hierarchické usporiadanie a vzťahy k okoliu

Osobnostný a sociálny rozvoj

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- Evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp

Multikultúrna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- Evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp

Mediálna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami

- Zaoberá sa využívaním tlačených digitálnych dokumentov ako zdrojov informácií
- Pozornosť obracia k vecnej správnosti a presnosti správy, a to ako kritickou analýzou existujúcich textov, tak vlastnou produkciou a utváraním návyku overovať si čo najdôkladnejšie všetky údaje

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

- 1) Pri klasifikácii výsledkov v predmete sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:
 - a) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
 - b) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
 - c) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
 - d) porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
 - e) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.
- 2) Výsledná klasifikácia v predmete zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na vedomosti a zručnosti žiakov:
 - a) **písomné** – didaktické testy (vstupné, výstupné),
 - b) **praktické** – projekty (podľa zadanej témy), praktické cvičenia,
 - c) **ústne** – ústne prezentovanie osvojených poznatkov, pri ktorom sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach.
- 3) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete klasifikujú podľa nasledovných kritérií:
 - a) **súhrnné hodnotenie**, ktoré sa odvíja od základného učiva definovaného v obsahovom a výkonovom štandarde; výsledná klasifikácia závisí od miery jeho zvládnutia a hodnotí sa podľa kritérií školského vzdelávacieho programu,
 - b) **hodnotenie projektov a praktických cvičení**, ktoré preverujú schopnosť žiaka uplatňovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení konkrétnych úloh.

Pri projektoch sa hodnotí:

- odborná úroveň;
 - kvalita výstupu, grafická úroveň;
 - úroveň obhajoby;
 - využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
 - vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.
- c) **účasť** v súťažiach v rámci predmetu; tieto aktivity žiaka môžu výslednú klasifikáciu v predmete zlepšiť.

Zdroje

Prevádzkový poriadok pre učebňu VT
Windows – Ing. M. Britvík, učebnica pre stredné školy
Windows, Office 2007, Milan Britvík
Excel nielen pre stredné školy – Klatovský, Navrátil
Office 2007 – M. Britvík
Word pre stredné školy – T. Šimek, J. Vacek
Internet
PowerPoint pre školy, Pavel Navrátil
Informatika, Mojmír Kokles, Anita Romanová, 20
Vlastné prípravy

Názov predmetu	Cvičenia z matematiky
Časový rozsah výučby	
Ročník	Prvý – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín Druhý – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie 6324 M manažment regionálneho cestovného. ruchu
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet, ktorého úlohou je rozšíriť a prehĺbiť vedomosti a poznatky žiaka z matematiky. Učivo vybraných tematických celkov sa prehĺbuje a rozširuje. Podľa potreby sa zaraďujú nové tematické celky.

Cieľ predmetu: získať kompetencie, schopnosti, spôsobilosti, využívať informačno-komunikačných technológií, rozšíriť matematickú gramotnosť v oblasti prírodných vied, a viesť žiakov k celoživotnému učeniu sa .

Predmet cvičenia z matematiky majú umožniť žiakom zodpovednejšie sa pripraviť na možné prijímacie skúšky aj z tohto predmetu. V nadväznosti na témy preberané v predmete matematika budeme riešiť väčší počet príkladov k jednotlivým témam, budeme analyzovať spôsoby riešenia úloh.

Učebné osnovy pre predmet –cvičenia z matematiky

1.ročník - 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod do štúdia matematiky /8 hodín/	práca s množinovými pojmi, mocnina, mnohočleny Úpravy výrazov, použitie vzorcov pri úpravách výrazov	Pojem množina, jej prvok, číselné množiny, pojem mocnina, úpravy výrazov číslo, znázorňovať reálne číslo na číselnej osi, riešiť počtové operácie s výrazmi □ určovať druhú mocninu dvojčlenov, používať vzorce

Funkcie, rovnice a nerovnice /14/	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lineárna funkcia ,jej grafické vyjadrenie ➤ jednoduché rovnice a ich úpravy, využívanie úprav pri riešení úloh 	Vyjadriť lineárnu funkciu, jej grafické znázornenie vedieť ekvivalentné úpravy rovníc vedieť používať úpravy pri riešení jednoduchých úlohách
. Goniometrické funkcie, planimetria /11	geometrické zobrazenia, pravouhlý trojuholník, mnohoúhelníky	Riešiť a znázorniť pravouhlý trojuholník, základné mnohoúhelníky

**Učebné osnovy pre predmet – matematika
2.ročník - 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Funkcie, rovnice a nerovnice /13/	<p>lineárna funkcia ,jej grafické vyjadrenie</p> <p>jednoduché lineárne a kvadratické rovnice a ich úpravy, využívanie úprav pri riešení rovníc a nerovnic,</p>	Vyjadriť lineárnu a kvadratickú funkciu, jej grafické znázornenie vedieť ekvivalentné úpravy rovníc vedieť používať úpravy pri riešení jednoduchých úlohách
Goniometria /12/	Hodnoty funkcií sin, cos, tangens, cotg, využitie tabuliek a kalkulačky, riešenie všeobecného trojuholníka	Použiť kalkulačku a tabuľky pri riešení všeobecného trojuholníka
Rôzne /8/	Rovinné útvary, povrch a objem telies, funkcie	Trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kocka, kváder, hranol- povrch a objem

HODNOTENIE VÝSTUPOV

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 90%. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Chápe vzťahy medzi jednotlivými javmi, zákonitosťami a teóriami. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 75%. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Pri riešení teoretických úloh a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí postupuje samostatne, len s malými podnetmi od učiteľa. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Vie analyzovať predložené problémy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 50%. Osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Jeho myslenie je takmer vždy správne a tvorivosť sa prejavuje len s usmernením vyučujúceho. Ústny a písomný prejav je čiastočne správny. Jeho kvalita výsledkov je dobrej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu žiak ovláda aspoň na 30%. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový. Osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh zvládne iba za aktívnej pomoci vyučujúceho. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu žiak ovláda na menej ako 30%. Vedomosti a zručnosti požadované vzdelávacími štandardmi si neosvojil, má v nich závažné nedostatky, a chyby nevie opraviť ani s pomocou vyučujúceho. Neprejavuje samostatnosť v myslení.

Názov predmetu	Dejiny kultúry
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín
Ročník	Druhý
Kód a názov učebného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet dejiny kultúry patrí medzi odborné vyučovacie predmety. Dejiny kultúry umožňujú mladým ľuďom estetické osvojovanie umenia ako odrazu spoločenského života, ako prejavu hmotnej a duchovnej kultúry ľudstva prostredníctvom jeho aktívneho vnímania, prežívania, chápania a hodnotenia.

Predmet formuje individuálne vnímanie umenia ako špecifickú, ničím nenahraditeľnú formu odrazu skutočnosti vo vedomí človeka, formuje vlastné názory žiakov na umenie a hodnotové postoje.

Ciele predmetu

Cieľom predmetu je umožniť žiakom získať také vedomosti a zručnosti, ktoré zabezpečia aktívne používanie vedomostí z dejín kultúry v rôznych oblastiach praktického života.

Výstupné všeobecné ciele predmetu:

- získať schopnosť vnímať, chápať a analyzovať vedomosti z dejín kultúry v historickom kontexte svetových, národných a regionálnych dejín
- formovať vzťah k hodnotám vytvorených človekom v priebehu dejín

Výstupné špecifické ciele predmetu:

- získať základnú terminológiu z dejín kultúry
- dokázať súvislosti medzi spoločenskými podmienkami a rozvojom kultúry v jednotlivých historických obdobiach od najstarších čias až po súčasnosť
- poznávať znaky jednotlivých umeleckých slohov a dokázať rozlišovať rozdiely medzi nimi
- poznať najvýznamnejšie svetové a slovenské pamiatky, poznať regionálnu históriu a najvýznamnejšie pamiatky
- vedieť prakticky zaradiť najvýznamnejšie pamiatky podľa znakov do umeleckých slohov
- poznať etnológiu a súčasnú kultúru na Slovensku ako produkt cestovného ruchu
- poznávať pramene k dejinám kultúry a naučiť sa z nich čerpať informácie
- prakticky využívať svoje poznatky z dejín kultúry pri spracovávaní projektov a rôznych iných úloh

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Stupeň

hodnotenia Kritériá hodnotenia

- výborný**
- porozumel téme
 - vedel samostatne rozprávať k danej téme
 - správne používal odbornú terminológiu
 - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami

- odborne diskutoval k danej téme
 - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
 - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
 - bol schopný predniesť vlastné riešenie
 - výborne aplikoval poznatky na prax
- chválitebný**
- porozumel téme
 - vedel samostatne rozprávať k danej téme
 - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
 - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
 - vedel analyzovať danú tému
 - aplikoval poznatky na prax
- dobrý**
- porozumel téme
 - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
 - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval s pomocou
 - vedel odpovedať na pomocné otázky
 - s pomocou vedel analyzovať danú tému
 - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
- dostatočný**
- odklonil sa od témy
 - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
 - nepoužíval odbornú terminológiu
 - nevedel využiť ponúkané pomôcky
 - odpovedal nesamostatne, nekomplexne
 - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nedostatočný**
- odklonil sa od témy, nepochopil tému
 - nevedel rozprávať k danej téme
 - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - nevedel prezentovať danú tému
 - nereagoval ani na pomocné otázky

Uplatnenie prierezových tém v odborných predmetoch:

1. Environmentálna výchova - vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahov človeka k životnému prostrediu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra. Poskytuje príležitosti na zamyslenie sa nad vzťahmi človeka a prostredia, vedie k uvedomovaniu si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt. Prispieva k vnímaniu estetického kvality prostredia.

2. Osobnostný a sociálny rozvoj - kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická, reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra.

. Umožňuje rozvoj zmyslového vnímania, kreativity, utvárania mimoumeleckého estetického správania v medziľudských vzťahoch a chápanie umenia ako prostriedku komunikácie.

3. Multikultúrna výchova - umožňuje žiakovi zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra:

Umožňuje chápať umenie ako prostriedok komunikácie: spoznávanie a tolerovanie odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských a sociálnych skupín, riešenie vzájomnej spolupráce a spolužitia, spoznávanie umenia vychádzajúceho z rôznych národov i náboženstiev.

4. Mediálna výchova - v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami, ktoré predstavujú veľmi výrazný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra. Poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvukmi.

Učebné osnovy pre predmet dejiny kultúry študijný odbor manažment regionálneho CR

2.ročník – 2 hodina týždenne, spolu 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
ÚVOD DO DEJÍN KULTÚRY – 2h	Podstata kultúry, vzťah kultúry a civilizácie, dejiny kultúry Dejiny kultúry a ich členenie Základné druhy umenia, členenie, žánre Vzťah kultúry a cestovného ruchu Periodizácia dejín umenia	Žiak vie pochopiť podstatu a význam kultúry v živote človeka Poznať dejiny kultúry a základné pojmy z oblasti umenia Vie pochopiť vzťah kultúry a cestového ruchu Ovládať chronologický vývin umeleckých období
KULTÚRA V OBDOBÍ PRAVEKU A STREDOVEKU 4H	Náleziská pravekej kultúry na Slovensku Kultúra v období Veľkej Moravy, kultúrne prejavy Slovanov Významné pamiatky z obdobia Veľkej Moravy Tvorba projektov zameraných na kultúru z obdobia VM Prezentácia žiackych projektov	Žiak pozná kultúru a pamiatky Veľkej Moravy, kultúru vyspelých národov Slovanov .. Vie vyjadriť vzťah k hodnotám vytvorených človekom. Vie pochopiť, za akých spoločenských podmienok sa vyvíjala kultúra na VM
RANOFEUDÁLNY VÝVIN A ROMÁNSKY SLOH –5 h	Hospodársko-spoločenský vývoj na Slovensku v období feudalizmu Románsky sloh – znaky Románske pamiatky vo svete Významné pamiatky na Slovensku románskej kultúry	Žiak vie opísať podmienky vzniku tohto umenia a stručne charakterizovať dobu, poznať významné umelecké pamiatky vo svete i na Slovensku
ROZVOJ FEUDALIZMU	Hospodársko-spoločenský	Pozná historický vývin

A GOTIKY – 7h	vývoj Znaky gotiky architektúry, maliarstva , sochárstva Významné gotické pamiatky vo svete a na Slovensku Umelecké remeslá na Slovensku Gotická hudba	umenia v období feudalizmu gotické pamiatky vo svete i na Slovensku i významných umelcov tohto obdobia Žiak pozná gotické pamiatky výtvarného umenia na Slovensku Vie charakterizovať rôzne druhy umeleckých remesiel, vedieť interpretovať hudobné nahrávky
HUMANIZMUS A RENESANCIA ROZVOJ - 8h	Spoločenské podmienky vzniku, znaky renesancie Svetoví a slovenskí predstavitelia renesancie Renesančná hudba Renesančné divadlo	Žiak pozná podmienky vzniku humanizmu a renesancie, hlavných predstaviteľov a ich vrcholné diela Vie samostatne pracovať s umeleckým dielom a odbornou literatúrou. Vie vyhľadávať na internete potrebné informácie k téme . A vie ich použiť pri tvorbe prezentácií pozná cirkevnú a svetskú hudbu a divadlo
BAROK A ROKOKO – 4h	Hospodársky a spoločenský. vývoj v období baroka, znaky Svetoví a slovenskí predstavitelia umenia baroka Baroková hudba Barokové divadlo	Žiak ovláda hlavné znaky baroka a uviesť hlavných predstaviteľov vo svete i na Slovensku a ich najvýznamnejšie diela. Vie zaujať vlastný názor na umelecké. dielo
PRECHOD KU KAPITALIZMU – NÁRODNÉ OBRODENIE, KLASICIZMUS 5H	Charakteristika hosp.- spoločenský vývoja Slovenské národné obrozenie a jeho predstavitelia Klasicizmus a jeho znaky, pamiatky na Slovensku Hudobný a divadelný klasicizmus	Žiak pozná spoločenské podmienky vzniku klasicizmu a priebeh slovenského národného obrozenia a najvýznamnejších predstaviteľov. Vie špecifiká slovenského národného obrozenia a prínos predstaviteľov tohto obdobia pre ďalší rozvoj dejín slovenského národa. Ovláda najvýznamnejšie

		pamiatky na Slovensku i vo svete. Pozná hudobnú tvorbu najvýznamnejších autorov klasicizmu
ROZVOJ KAPITALIZMU NOVOSLOHY- 4h	Secesia – znaky, charakteristika, Alfonz Mucha Umelecké remeslá v období secesie Praktické cvičenie – návrh na úžitkový predmet	Žiak ovláda základné znaky secesie, interpretovať umelecké dielo secesie. Vie si vytvoriť vlastný hodnotový postoj k súčasnej kultúrnej ponuke vedieť navrhnúť predmet úžitkového umenia. Vie vyjadriť vlastný názor na umelecké dielo a svoj názor argumentovať
20. STOR. NA SLOVENSKU MODERNÉ UMENIE 9h	Umenie na Slovensku v 20.storočí – znaky, vývin, Tvorba významných umelcov na Slovensku v období Moderné svetové umenie – charakteristika, avantgarda Impresionizmus Futurizmus Fauvizmus Konštruktivizmus Kubizmus Pop – art, op – art Práca s odb. literatúrou - projekty - prezentácia	Žiak pozná kultúrny život na Slovensku a nové umelecké slohy a ich základné znaky i predstaviteľov. Pozná umelecké smery, ich popredných predstaviteľov s ich tvorbou, slovenskú kultúru a umenie. Vie sa orientovať v odborných časopisoch a vedieť samostatne pracovať pri zhromažďovaní a triedení informácií z oblasti moderného umenia. Žiak vie prezentovať získané vedomosti pred kolektívom žiakov a vedieť vyjadriť svoj vlastný názor, pracovať s odbornou literatúrou
ETNOLÓGIA NA SLOV- 5h	Etnografia – hmotná a duchovná kultúra ľudu. Staviteľstvo, bývanie, odev, zvykoslovie, hudbu, folklór, ľudové umenie Uchovávanie a využívanie pamiatok ľudovej kultúry	Vie vymenovať pamiatky ľudovej kultúry na Slovensku, poznať obyčaje, kroje, obrady, tanečné a hudobné umenie, poznať hmotnú a duchovnú kultúru ľudu, staviteľstvo, odev, bývanie. Vie diskutovať o zmysle vybraných artefaktov a o ich význame v živote žiaka

KULTÚRNE FESTIVALY NA SLOVENSKU -5h	Divadelné festivaly Operné festivaly Hudobné festivaly Folklórne festivaly Festivaly domácej a remeselnej výroby	Chápe význam festivalov, ich prínos pre spoločnosť a človeka pochopiť dôležitosť remeselnej výroby v modernej dobe
PRAMENE K DEJINÁM KULTÚRY – 2h	Hmotné a písomné pramene, ich hodnoty, múzea, galérie. Návšteva výstavy a galérií v regióne, beseda	Pozná najznámejšie múzeá, galérie na Slovensku. Vie pracovať s kultúrnymi prameňmi a ich hodnotami
REGIONÁLNA KULTÚRA A PREZENTÁCIE – 6h	Archeologické náleziská v regióne Architektonické pamiatky v regióne Objekty ľudovej architektúry v regióne Kultúrne a osvetové zariadenia v regióne Prezentačné žiakov	Žiak vie prakticky využívať svoje poznatky pri spracovávaní projektov, poznať regionálnu kultúru, históriu a regionálne pamiatky. Vie vyjadriť svoj názor na vystavované dielo a svoje tvrdenia prezentovať pred kolektívom

Názov predmetu	Sociálna komunikácia
Časový rozsah výučby	Prvý ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín Druhý ročník: 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6324 M Manažment regionálneho cestovného ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský

Ciele predmetu

Predmet je zameraný na efektívnu komunikáciu, osvojením ktorej študenti nadobudnú výraznú výhodu z hľadiska budúceho pracovného uplatnenia a profesionálnej kariéry. V teoretickej a praktickej rovine je orientovaný na rozvíjanie a tréning komunikačných zručností ako sú verejné vystúpenia, zásady vedenia rozhovoru, verbálnej a nonverbálnej komunikácie v osobných a pracovných jednaniach. V praktickej rovine sa zaoberá problematikou sebaopoznávania, sebaaprezentácie a rečníckych schopností aj priamo pred kamerou s následnou analýzou a odborným poradenstvom na zlepšenie vlastného prejavu.

Snahou predmetu je rozvinúť u jednotlivca schopnosť vyjadriť alebo formulovať vlastný názor a závery, vedieť kriticky hodnotiť informácie, správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky. V rámci interpersonálnej spôsobilosti zároveň rozvíjať prácu v kolektíve v družnej a priateľskej atmosfére, kde by si mal jednotlivec osvojiť pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve, vedieť hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých. Predovšetkým však

- vedieť správne ohodnotiť seba a druhých,
- vedieť riešiť stresové a konfliktné situácie v osobnom i pracovnom živote a naučiť sa komunikačne zvládnuť tieto situácie,
- byť pripravený na pohovory do zamestnania,
- vedieť ako postupovať pri organizovaní pracovných ciest, konferencií a pod,
- ovládať základné zručnosti a návyky z oblasti prípravy malého pohostenia, podávania nápojov a jedál pri spoločenských stretnutiach s obchodnými partnermi a pod.,
- ovládať základné pravidlá pri budovaní profesionálnej kariéry,
- vidieť vystupovať v súlade so zásadami spoločenského styku,
- vedieť predvídať a odhadnúť konanie a správanie ľudí,
- naučiť sa adekvátne komunikovať s ľuďmi,
- vedieť adekvátne zareagovať na rôzne pracovné a spoločenské situácie

1.ROČNÍK Sociálna komunikácia
odbor: 6324 M manažment regionálneho CR

66 hodín

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Téma	Spôsobilosti
Úvodná hodina / 1 hodina/	Motivačná a informatívna hodina, kritériá hodnotenia	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti
Základy všeobecnej psychológie / 28 hodín/	Psychológia v systéme vied Psychické procesy Osobnosť Model osobnosti Typológia osobnosti Utváranie zmyslu osobnosti	Osvojiť si normy spoločenského správania Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich
Základy sociálnej psychológie / 12 hodín/	Jednotlivec a skupina Socializácia sociálne normy Sociálne konflikty a stratégie ich riešenia	Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov
Sociálna komunikácia / 6 hodín/	Formy komunikácie Typy komunikácie Neverbálna komunikácia Asertivita	
Spoločenský kontakt a konflikty /14 hodín/	Spoločenský kontakt Konflikt Stres Aktívne sociálne učenie Empatia Asertivita	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti Osvojiť si normy spoločenského správania

<p>Základné zásady a pravidlá spoločenského styku / 5 hodín/</p>	<p>Zásady spoločenského správania Spoločenský cit a takt Starostlivosť o zovňajšok</p>	<p>Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov</p> <p>Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie</p>
<p>Zásady optimálnej komunikácie pri pracovných a spoločenských stretnutiach /5 hodín/</p>		<p>Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich</p> <p>Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov</p>
<p>Public Relation /3 hodiny/</p>		<p>Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti</p>
<p>Diplomacia a spoločenská etiketa /4 hodiny</p>		<p>Osvojiť si normy spoločenského správania</p> <p>Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov</p>
<p>Stresové situácie a psychická odolnosť / 4 hodiny/</p>		<p>Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie</p>

2. ROČNÍK Sociálna komunikácia**33 hodín****Odbor: 6324 M manažment regionálneho CR**

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Téma	Spôsobilosti
Úvodná hodina / 1 hodina/ Základy psychológie osobnosti / 5 hodín/	Motivačná a informatívna hodina, kritériá hodnotenia Význam a využitie psychológie v odbore Vymedzenie pojmov Osobnosť	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti Osvojiť si normy spoločenského správania Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov
Psychológia činnosti, konania a správania / 8 hodín/	Spoločenský kontakt Konflikty Riešenie konfliktov Etiketa iných národov	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti Osvojiť si normy spoločenského správania
Spoločenský kontakt / 10 hodín/	Kultúrnosť správania Starostlivosť o zovňajšok Spoločenské stretnutia Správanie na verejnosti Návštevy	
Psychológia práce a trhu /9 hodín/	Charakteristika pojmu Spôsoby zámerného pôsobenia na zákazníka Propagácia Asertivita v styku so zákazníkom Správanie pracovníka služieb	

Názov predmetu	administratíva a korešpondencia
Časový rozsah výučby	3/2/2/2 hodiny týždenne
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho CR
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Úlohou predmetu administratíva a korešpondencia je osvojiť si desaťprstovú hmatovú metódu na klávesniciach počítačov. Dôsledné dodržiavanie hmatovej metódy umožňuje sústrediť sa na text, písať uvoľnene s minimálnou fyzickou a psychickou námahou. Rýchly a presný výkon zaručuje len dokonalé ovládanie klávesnice hmatom. Cieľom je viesť prakticky uplatňovať vedomosti najmä pri vypracovávaní písomností s osobitným zreteľom na kultúru jazykového prejavu.

Žiaci si osvoja základnú odbornú terminológiu z oblasti administratívy a obchodnej a úradnej korešpondencie. Musia dodržiavať platné normy pri písaní a formálnej oprave textu.

Predmet administratíva korešpondencia úzko súvisí s obsahom učiva predmetov slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky ako aj ďalšie odborné predmety.

Ciele predmetu:

- študenti by mali nadobudnúť klávesnicovú gramotnosť, t. j. zručnosť obsluhovať klávesnicu počítača desiatimi prstami hmatovou metódou. Písať desaťprstovou hmatovou metódou znamená písať racionálne, všetkými desiatimi prstami, hmatom, podľa prstokladu, t. j. naslepo, bez zrakovej kontroly. Dôsledné dodržiavanie hmatovej metódy umožňuje sústrediť sa na text, písať uvoľnene s minimálnou fyzickou a psychickou námahou. Naopak, striedavé sledovanie predlohy a prstov unavuje zrak, vyvoláva bolesti hlavy, vyčerpáva psychicky a spomaľuje písanie. Pri vracaní zraku na predlohu sa často stráca orientácia v texte a vznikajú typické chyby z prehliadnutia: vynechávanie, pridávanie alebo opakovanie slov či riadkov. Rýchly a presný výkon zaručuje len dokonalé ovládanie klávesnice hmatom (prvý ročník),
- študenti by mali ovládať normalizovanú úpravu písomností (STN 01 6910),
- študenti by mali získať prehľad o úradnej a podnikovej korešpondencii,
- študenti by mali vyhotovovať písomnosti z vecného, formálneho, štylistického hľadiska,
- študenti by mali vyhotovovať vnútropodnikové písomnosti, súkromné písomnosti, osobné listy, zamestnanecké písomnosti, jednoduché právne písomnosti,
- študenti by mali aplikovať získané poznatky z ostatných predmetov, predovšetkým zo slovenského jazyka, ekonomiky, informatiky,
- študenti by mali využívať poznatky z cudzích jazykov pri tvorbe písomnej dokumentácie pri styku so zahraničím,
- študenti by mali dodržiavať bezpečnosť práce pri práci s elektronickými strojmi a počítačmi,

- o študenti by mali využívať vedomosti a zručnosti z predmetu informatika, by si mali zracionalizovať prácu pri vyhotovovaní písomností pomocou počítača,
- o študenti by mali chrániť a nezneužívať softvér, vytvorené hodnoty na nevhodné účely.

Súčasťou učiva v jednotlivých predmetoch je aj uplatnenie prierezových tém, ktoré sa využívajú v odborných predmetoch v nasledovných oblastiach:

1. Environmentálna výchova / ENV / - ktorá vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu.

Téma má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – odkrýva súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti.

Vyučuje sa v 5. TC – Návrik textu Globalizácia.

2. Osobnostný a sociálny rozvoj / OSR / – má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na ľudské vzťahy a zásady ľudského spolunažívania.

Vyučuje sa v 5. TC – Návrik textu Zákoník práce.

3. Multikulturálna výchova / MKV / má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na uplatňovanie práv človeka s rešpektovaním práva druhých, na toleranciu odlišných záujmov, názorov i schopností druhých, na ľudské vzťahy, zásady ľudského spolunažívania, na rozpoznanie prejavov rasovej neznášanlivosti a na prevenciu vzniku xenofóbie.

Vyučuje sa v 5. TC – Návrik textu Spoločenská etiketa a diplomacia, Globalizácia.

4. Mediálna výchova / MEV / má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – podieľa sa na utváraní podôb a hodnôt modernej doby, umožňuje hľadať paralely medzi minulými a súčasnými udalosťami a porovnávať javy a procesy v európskom a v celosvetovom meradle. Je zameraná na systematické vytváranie kritického odstupu od medializovaných správ a na schopnosť interpretovať mediálne správy z hľadiska ich informačnej kvality/ spravodajstvo z hľadiska významu a vierohodnosti správ a udalostí, reklamu z hľadiska účelnosti ponúkanej informácie.

Vyučuje sa 5. TC – Návrik textu Konkurencia, Medzinárodný obchod, Trh kapitálu.

5. Tvorba projektu a prezentačné činnosti / TPZ / má rozvíjať a zdokonaľovať zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť relevantné argumenty a aj ich použiť. Žiak má spoznať svoje schopnosti pri aplikácii získaných informácií na konkrétne riešenia danej problematiky.

Táto prierezová téma sa uplatňuje vo všetkých tematických celkoch.

ENV, OSR, MKV, MEV, TPZ, OŽZ, ĽUP, FIG

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Komunikatívne a sociálne interakčné schopnosti:

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom – hovorené slovo, obrázkové katalógy, video
- využívať a kriticky hodnotiť informácie – text, internet
- vyjadriť a formulovať vlastný názor a záver
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti:

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére

- osvojiť si pocit zodpovednosti a spoluzodpovednosti
- hodnotiť a rešpektovať svoju prácu a prácu iných

Schopnosti riešiť problémy:

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri vzdelávaní
- hľadať metódy, ktoré by pomohli prispieť k vyriešeniu problému – internet, odborná literatúra
- korigovať nesprávne riešenia problému

Spôsobilosti využívať informačné technológie:

- využívať informačné technológie – počítač, internet
- získavať nové informácie, využívať ich pri riešení problémov

Schopnosť byť demokratickým občanom:

- formulovať a prezentovať svoje postoje
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Písacie stroje, počítače	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Nácvik písania na počítači, stredný, horný a dolný písmenový rad	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Nácvik písania na číselnom rade	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Nácvik písmen na číselnom rade, nácvik znamienok	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Upevňovanie hmatovej metódy, odpis textu	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov

Hodnotenie vzdelávacích výstupov:

Hodnotenie presnosti písania na klávesnici

Percento chýb	Percento presnosti	Známka
0,00 - 0,20	100,00 - 99,80	výborný
0,21 - 0,40	99,79 - 99,60	chválitebný

0,41 - 0,60	99,59 - 99,40	dobrý
0,61 - 0,80	99,39 - 99,20	dostatočný

Výpočet hrubých úderov, čistých úderov a percenta chýb

- podľa predlohy zistíme počet úderov až po posledný ukončený riadok,
- pripočítame údery v nedokončenom riadku,
- pripočítame alebo odpočítame výsledok vzájomného započítavania chýbajúcich úderov a úderov navyše.

Spočítaním týchto položiek získame celkový počet hrubých úderov. Od súčtu hrubých úderov odpočítame **trestné body** za chyby (napr. 10 úderov za chybu) a dostaneme **celkový počet čistých úderov. Čisté údery za minútu**

vypočítame tak, že vydělíme celkový počet čistých úderov počtom minút odpisu.

Percento chýb počítame podľa tohto vzorca: (počet chýb x 100) : počet hrubých úderov. Percento chýb počítame na dve desatinné miesta nezaokrúhlene.

Percento presnosti odpisu zistíme, ak od 100 % odpočítame percento chýb.

Príklad

- Žiak dosiahol za 10 minút 1987 úderov, v práci mal 7 chýb
- počet hrubých úderov za 10 minút 1 987
- 7 chýb x 10 trestných bodov - 70
- počet čistých úderov za 10 minút 1 917
- počet čistých úderov za 1 minútu 191,7
- percento chýb $(70 : 1987) = 0,35 \%$
- percento presnosti $100 \% - 0,35 \% = 99,65 \%$

Hodnotenie chýb v obchodných listoch

Chyby vyjadrujeme v bodoch 1 - 3 - 5 - 10 (malé - stredné - veľké - závažné chyby).

Malé chyby (1 bod):

- **malé štylistické chyby:** opakovanie slov, menej vhodný slovosled,
- **malá pravopisná alebo gramatická chyba** - chýbajúce diakritické znamienko,
- **malé formálne chyby:** menej presné umiestnenie odvolávacích údajov, nie celkom správna šírka okrajov,
- **strojopisné chyby:** nula písaná ako veľké O, chybná medzera (okrem PSČ a testných spojení),

Stredné chyby (3 body):

- **nie veľké štylistické chyby:** nie celkom presná štylizácia, nesprávna predložková väzba a pod.,
- **stredné pravopisné alebo gramatické chyby:** chyba v pravopise prevzatých slov, nesúlad medzi menom podpisujúceho a rodom, v ktorom je uvedená funkcia, zmena slovosledu mena a priezviska a pod., menšia chyba v interpunkcii,

- **formálna chyba:** nesprávne umiestnené oslovenie, nezachovaná ľavá zvislica textu podľa predtlaču, nesprávne umiestnený dopravný a doručovací údaj, nesprávne umiestnená adresa, chýbajúce číslo dodávacej pošty, príliš široká, resp. príliš úzka medzera nad odvolávacími údajmi alebo pod nimi, nadmerne široká, resp. úzka medzera medzi riadkami odvolávacích údajov, chybný, resp. nesprávne napísaný odvolávací údaj, nesprávne rozčlenené telefónne číslo, priveľmi úzky textový stĺpec, veľmi nízko, resp. vysoko umiestnený odtlačok pečiatky, nesprávne napísaná značka alebo skratka, ak nespôsobuje zmenu obsahu, nesprávne upravený výpočet bodov, nerovnaká úprava odsekov, nesprávne vyznačené prílohy, bodka za pozdravom, chyba vo zvýrazňovaní, viditeľne opravená väčšia strojopisná chyba a pod.

Veľké chyby (5 bodov):

- **väčšia štylistická chyba:** nejasná, nevhodná štylizácia, nespisovné slovo, nepresná terminológia, nerozdelenie, resp. nesprávne rozdelenie textu do odsekov a pod., nesprávna, nezrozumiteľná stavba súvetia,
- **veľká gramatická chyba:** veľké písmeno, zámena i/y a pod.,
- **značná vecná alebo formálna chyba:** nerovnomerný ľavý okraj, písanie adresy mimo adresového pásma, chybné PSČ, nesprávne rozčlenené PSČ v adrese adresáta, chýbajúci odvolávací údaj, chyba v odvolávacom údaji, rozpor medzi odvolávacími údajmi a textom, chýbajúci podpis, podpis umiestnený cez meno a funkciu, zmena poradia odtlačku pečiatky, podpisu, mena a funkcie, chýbajúce vyznačenie príloh, nesprávna značka alebo skratka a pod.

Závažné chyby (10 bodov):

- **závažná vecná chyba:** zámena odosielateľa a adresáta, vynechaný dôležitý údaj,
- **závažná štylistická chyba:** zmena obsahu nepochopením dispozície alebo zámenou odborných termínov.

KLASIFIKÁCIA PÍSOMNOSTÍ

Známkou výborný sa klasifikujú písomnosti, ktoré sú napísané bez chyby a preklepov, sú vzorne upravené podľa STN 01 6910 a sú bezchybné zo stránky obsahovej, vecnej, gramatickej i štylistickej.

Známkou chválitebný sa klasifikujú písomnosti, v ktorých sú len malé chyby alebo menšie odchýlky od normalizovanej úpravy. Štylizácia je síce vhodná, ale nie dost' presná, jazykové chyby sú malé a možno ich opraviť.

Známkou dobrý sa klasifikujú písomnosti, v ktorých sú neesteticky, na prvý pohľad viditeľne opravené väčšie strojopisné chyby, odchýlky od normalizovanej úpravy sú nápadné, štylizácia nejasná, jazykové chyby väčšie.

Známkou dostatočný sa klasifikujú písomnosti, ktorých chyby sa nedajú ľahko opraviť, alebo ktoré majú také veľké odchýlky od predpísanej úpravy, že sa dajú v praxi použiť len s výhradami.

Známkou nedostatočný sa hodnotia písomnosti, pri ktorých na prvý pohľad vidieť neznalosť úpravy, alebo obsahujú toľko chýb a takého charakteru, že sa nedajú vôbec opraviť, takže by sa v praxi nedali ani s výhradami použiť.

Klasifikačná tabuľka

Klasifikácia	Počet trestných bodov
Výborný	0
Chváľitebný	1 – 3
Dobrý	4 – 6
Dostatočný	7 – 9
Nedostatočný	10 a viac

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: **6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu**

Dotácia: 3 hod. týždenne/99 hodín

Tematický celok	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
I. Písacie stroje, PC 5	<ul style="list-style-type: none"> Rozdelenie písacích strojov Časti písacieho stroja a PC Počítače Správne držanie tela a rúk pri písaní Starostlivosť o písacie stroje a PC 	<ul style="list-style-type: none"> poznať rozdelenie písacích strojov a druhu počítačov správne držať telo a ruky pri písaní vedieť ako sa starať o písacie stroje a PC
II. Návčik písania na PC Stredný, horný a dolný písmenový rad 40	<ul style="list-style-type: none"> L1- dfjk, hmaty L2 - ôa, hmaty, slová L3 – s, hmaty, slová, vety L4 – e, hmaty, slová, vety L5 – owx, hmaty, slová, vety L5 – NEJ alebo ANJ L6 – tn – hmaty, slová, vety L6 – NEJ alebo ANJ L7 – opakovacia, hmaty, vety L7 – Nej alebo ANJ L8 – ci, hmaty, slová, vety 	<ul style="list-style-type: none"> nadobudnúť klávesnicovú gramotnosť, t. j. obsluhovať klávesnicu písacieho stroja alebo PC všetkými desiatimi prstami

	<ul style="list-style-type: none"> • L8 – NEJ alebo ANJ • L9 – qyp, hmaty, slová, vety • L9 – NEJ alebo ANJ • L10 – r,m, hmaty, slová, vety • L10 – NEJ alebo ANJ • L11 – opakovacia, hmaty, vety • L11 – NEJ alebo ANJ • L12 – u, hmaty, slová, vety • L12 – NEJ alebo ANJ • L13 – v, hmaty, slová, vety • L13 – NEJ alebo ANJ • L14 – z, hmaty, slová, vety • L14 – NEJ alebo ANJ • L15 – b, hmaty, slová, vety • L15 – NEJ alebo ANJ • L16 – opakovacia, hmaty, vety • L 16 – NEJ alebo ANJ • L17 – (-) pomlčka • L17 – NEJ alebo ANJ • L18 – h, hmaty, slová, vety • L18 – NEJ alebo ANJ • L19 – g, hmaty, slová, vety • L 19 – NEJ alebo ANJ • L20 – ú, hmaty, slová, vety • L20 – NEJ alebo ANJ • L21 – opakovacia, hmaty, vety • L21 – NEJ alebo ANJ • L22 – opakovacia, hmaty, vety • L22 – NEJ alebo ANJ 	
III. Nácvik písmen na číselnom rade 23	<ul style="list-style-type: none"> • L23 – (.) bodka, hmaty, vety • L24 – opakovacia • L25 – opakovacia 	<ul style="list-style-type: none"> • možnosť zvládnuť hmatovú metódu prístupným, premysleným

	<ul style="list-style-type: none"> • L26 - opakovacia • L27 - opakovacia • L28 – ý • L29 - opakovacia • L30 – ť, hmaty, slová, vety • L31 – opakovacia • L32 – á, hmaty, slová • L33 - opakovacia • L34 – č, hmaty, text • L35 – opakovacia • L 36 – í, hmaty, vety • L37 - opakovacia • L38 – š, hmaty, slová, vety • L39 – opakovacia, hmaty, vety • L40 – é, hmaty, slová, text • L41 – opakovacia • L42 – ĺ, hmaty, slová, vety • L43 - opakovacia • L44 – ž, hmaty, slová, text • L45 - opakovacia 	<p>a prehľadným spôsobom pomocou výučbového programu ATF</p>
<p>IV. Nácvik písmen na číselnom rade, nácvik znamienok 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • L46 – äň, hmaty, slová, text • L47 - opakovacia • L48 – (ˇ)mäkčeň • L49 - opakovacia • L50 – (˘)dĺžeň • L51 - ?!“ , hmaty, vety, text • L52 – () zátvorky, hmaty, text • L53 – opakovacia, slová, text • L54 - opakovacia • L55 – opakovacia, slová, text • L56 - opakovacia • L57- opakovacia, slová, text • L58 - opakovacia • L59 - opakovacia • L60 - §,5,8, slová, 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojiť si metódu písania všetkými desiatimi prstami, zvyšovať svoju zručnosť, písať presne a rýchlo

	<p>text</p> <ul style="list-style-type: none"> • L61 - %, slová, vety, text • L62 – 3,0, slová, vety, text • L63 – 1+=, hmaty, vety, text • L64 – 6,7, hmaty, vety, text • L65 – 2/, hmaty, vety, text 	
<p>V. Upevňovanie hmatovej metódy, odpis textu 11</p>	<ul style="list-style-type: none"> • L66 – upevňovanie hmatovej metódy, ZO SR • L67 – upevňovanie hmatovej metódy, Pribina • L68 – upevňovanie hmatovej metódy, Rada EÚ • L69 – upevňovanie hmatovej metódy, Marketing • L70 – upevňovanie hmatovej metódy, Konkurencia • L71 – upevňovanie hmatovej metódy, Medzinárodný obchod • L72 – upevňovanie hmatovej metódy, Zákonník práce • L73 – upevňovanie hmatovej metódy, Spoločenská etiketa a diplomacia • L74 – upevňovanie hmatovej metódy, Globalizácia • L75 – upevňovanie hmatovej metódy, Trh kapitálu • L75 – odpis na 20 minút 	<ul style="list-style-type: none"> • písať všetkými desiatimi prstami, hmatom, podľa prstokladu, t.j. naslepo, bez zrakovej kontroly • dôsledne dodržiavať hmatovú metódu, sústrediť sa na text, písať uvoľnene s minimálnou fyzickou a psychickou námahou • upevňovať svoju rýchlosť a presnosť

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: **6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu**

Dotácia: 2 hod. týždenne/66 hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
I. Zvyšovanie presnosti a rýchlosti písania	10	<ul style="list-style-type: none">• Upevňovanie hmatovej istoty, 1. lekcia• Upevňovanie hmatovej istoty, 2. lekcia• Nácvik textu, 3. lekcia• Nácvik textu, 4. lekcia• Nácvik textu, 5. lekcia – Globalizácia, výpočet čistých úderov• Nácvik textu, 6. lekcia – Sociálna komunikácia, výpočet % presnosti• Nácvik textu, 7. lekcia – Archívniectvo, desaťminútovka• Nácvik textu, 8. lekcia – IQ a inteligencia• Nácvik textu, 9. lekcia – Elektronický podpis, desaťminútovka• Nácvik textu, 10. lekcia, Práva pacienta, desaťminútovka	<ul style="list-style-type: none">• Žiak si má osvojiť základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy• Písať desaťprstovou hmatovou metódou
II. Nácvik členenia textu	10	<ul style="list-style-type: none">• Úprava odsekov, nadpisy a čiastkové nadpisy, 22. lekcia• Členenie textu, oddiely, pododdiely, označovanie oddielov a pododdielov, 23. lekcia• Obsahy, prehľady, 24. lekcia• Nácvik členenia textu, 25. lekcia• Nácvik písania podľa diktátu, 30. lekcia• Nácvik textu, 33.	<ul style="list-style-type: none">• Žiak má získať v editovaní textu a dodržiavať platnú STN na písanie na stroji a PC

	<p>lekcia - Faktoring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nácvik textu, 41. lekcia – Zmluva o výkone funkcie • Nácvik textu, 42. lekcia – Informačná bezpečnosť, desaťminútovka • Nácvik textu, 43. lekcia – Od telefónu k digitálnej televízii • Nácvik textu, 44. lekcia – Manažment času 	
<p>III. Nácvik úpravy písomností podľa normy 10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Precvičovanie znamienok, značiek a číslic, 16. lekcia • Členenie textu, 17. lekcia • Písanie skratiek, skratkových slov, titulov, hodností, 18. lekcia • Veľkosť papiera a obálok, písanie adries, 19. lekcia • Adresy na obálkach, písanie adries v liste, 20. lekcia • Písanie odvolacích údajov, zostavovanie spisovej značky, 21. lekcia • Úprava textu podnikového listu, 22. lekcia • Odpis praktického príkladu podnikového listu, 23. lekcia: Potvrdenie objednávky • Odpis praktického príkladu podnikového listu, 24. lekcia: Ponuka písacích strojov • Odpis praktického príkladu podnikového listu, 24. lekcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak si má vypestovať písomný prejav z odbornej, jazykovej i grafickej stránky • Má dodržiavať platnú STN • Má vedieť napísať formálne správne písomnosti z hospodárskej praxe

	Objednávka tlačív	
IV. Písomná komunikácia, písomnosti 10	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikácia, delenie komunikácie, písomný styk, pozvánka na prijímacie skúšky • Rozdelenie písomností, smernica • Odpis textu: Písomnosti a ich význam • Doklady používané pri hotovostnom platobnom styku, vyplňanie PPD, VPD • Doklady používané v bezhotovostnom platobnom styku, vyplňanie príkazu na úhradu, hromadného príkazu na úhradu • Vyplňanie trvalého príkazu na úhradu /inkaso/ • Šek, šeková knižka • Zásady správneho vyplňania poštových poukážok • Kombinovaný platobný styk, pokladničná zložienka • Odpis textu: Všeobecná úverová banka 	<ul style="list-style-type: none"> • Prehliť a upevniť svoje teoretické a praktické poznatky z oblasti písania na PC
V. Štylizácia, písomnosti 5	<ul style="list-style-type: none"> • Štruktúra listu, zásady správnej štylizácie listu, pokyny pre štylizáciu • Odpis listu . Potvrdenie objednávky • Zoštylizovanie a napísanie vlastnej žiadosti, úloha č. 508, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržiavať zásady štylizácie, ale aj prejavíť svoj osobitý štýl vyjadrovania

	<p>str. 55</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoštylizovanie a napísanie vlastnej žiadosti, úloha č. 509, str. 55 • Odpis textu, Štylistika 	
<p>VI. Písomnosti z oblasti nákupu a predaja</p> <p style="text-align: right;">21</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dopyt, náležitosti dopytu, odpis obchodného listu: Opaľovacia kozmetika • Zoštylizovanie a napísanie obchodný list, úloha č. 607, str. 70 • Ponuka, náležitosti ponuky • Odpis obchodného listu: Ponuka opaľovacej techniky • Odpis obchodného listu: Ponuka maliarskych prác • Odpis listu: Vlasová kozmetika • Odpis listu: Svetelná reklama • Zoštylizovanie a napísanie ponuky, úloha č. 610, str. 78 • Kúpna zmluva, podmienky vzniku kúpnej zmluvy, kúpna zmluva – odpis • Zmluva o budúcej zmluve - odpis • Objednávka, náležitosti objednávky, Objednávka publikácií – odpis • Objednávka zákonníkov – odpis • Dodací list, náležitosti dodacieho listu, odpis: Dodací list – zákonníky • Faktúra, náležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť súvisle písať zadané texty, vedieť upraviť písomnosti, poznať druhy písomného styku, vedieť vypísať jednotlivé tlačivá platobného styku, vedieť zoštylizovať žiadosť, objednávku a iné písomnosti z oblasti nákupu a predaja

	<p>faktúry, Odpis: Faktúra - zákonníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reklamácie, náležitosti reklamácii, Reklamácia – odpis • Protokol o chybách, reklamačný list, urgencia, náležitosti urgencie • Odpis – Poškodené publikácie • Odpis – Odmietnutie reklamácie • Odpis – Urgencia zásielky • Odpis – správa o zásielke • Upomienka, náležitosti upomienky, súdne vymáhanie pohľadávok 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť sa so správnym a reklamačným konaním , vedieť vyhotovovať písomnosti z tejto oblasti
--	--	--

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: **6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu**

Dotácia: 2 hod. týždenne/66 hodín – 6 hodín odborná prax

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
I. Zvyšovanie presnosti a rýchlosti písania	5	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik textu, 57. lekcia – Rozvoj informačnej spoločnosti • Nácvik textu, 58. lekcia – Informatizácia služieb verejnosti • Nácvik textu, 59. lekcia – Očista tela i duše • Nácvik textu, 60. lekcia – Aquagymnastika • Nácvik textu, 62. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak si má osvojiť základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy • Písať desaťprstovou hmatovou metódou

	lekcia – Mikroklíma	
II. Vnútropodnikové písomnosti 7	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdelenie vnútropodnikových písomností • Príkaz riaditeľa • Smernica • Obežník • Pozvánka • Zápisnica • Prezenčná listina 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť napísať vnútropodnikové, osobné, jednoduché právne písomnosti ako aj zamestnanecké písomnosti – napr. životopis, motivačný list...
III. Súkromné a úradné písomnosti 6	<ul style="list-style-type: none"> • Žiadosti občanov • Písomnosti medzi podnikmi a orgánmi štátnej správy • Zostavenie a napísanie úlohy č. 301, str. 58 • Zostavenie a napísanie úlohu č. 302, str. 58 • Zostavenie a napísanie úlohy č. 302, str. 58 • Odpis – Žiadosť o povolenie stavby 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak si má vypestovať písomný prejav z odbornej, jazykovej i grafickej stránky • Má dodržiavať platnú STN • Má vedieť napísať formálne správne písomnosti z hospodárskej praxe
IV. Osobné listy 8	<ul style="list-style-type: none"> • Osobné listy, druhy osobných listov • Úprava osobných listov, odpis • Osobné listy blahoprajné, odpis • Osobné listy ďakovné, odpis • Osobné listy sústrastné, odpis • Osobné listy odporúčacie, odpis • Osobné listy pozývacie, odpis • Osobné listy ospravedlňujúce, odpis 	
V. Zamestnanecké písomnosti 21	<ul style="list-style-type: none"> • Písomnosti pri prijímaní do pracovného pomeru • Žiadosť o prijatie do pracovného pomeru, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržiavať zásady štylizácie, ale aj prejaviť svoj osobitý štýl vyjadrovania • Žiak sa má naučiť vyhotovovať písomnosti

	<p>odpis – str. 73</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpis – Pracovná ponuka, str. 72, Odpis – Žiadosť o prijatie do zamestnania, str. 76 • Zostavenie a napísanie odpovede na žiadosť, úloha č. 408, str. 83, • Zostavenie a napísanie odpovede na žiadosť, úloha č. 409, str. 83 • Životopis, náležitosti životopis • Odpis – Životopis, str. 77 • Vznik pracovného pomeru • Odpis – Posudok pracovníka, str. 80 • Odpis – Prijatie do pracovného pomeru, str. 81 • Odpis – Odmietnutie žiadosti, str. 82 • Pracovná zmluva, náležitosti • Odpis – Pracovná zmluva, str. 84 • Písomnosti pri ukončení pracovného pomeru • Odpis – Rozviazanie pracovného pomeru dohodou • Odpis – Rozviazanie pracovného pomeru výpoveďou • Odpis – Okamžité zrušenie pracovného pomeru • Odpis – Zrušenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe • Odpis – Dohoda o rozviazaní pracovného pomeru • Práce vykonávané mimo prac. pomeru, Dohoda o vykonaní 	<p style="text-align: center;">z pracovnoprávnej oblasti</p>
--	--	--

	práce a pracovnej činnosti	
VI. Jednoduché právne písomnosti 10	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché právne listiny • Potvrdenie, odpis • Predvolanie • Splnomocnenie, odpis • Uznanie dlhu • Zmluvy medzi občanmi • Zmluva o pôžičke – odpis • Nájomná zmluva – odpis • Ohlásenie živnosti – odpis • Správne konanie – odpis 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vyhotoviť jednoduché pracovnoprávne a právne písomnosti • Rozvíjať svoje vedomosti v návaznosti na medzipredmetové vzťahy a využiť ich v oblasti obchodnej a hospodárskej korešpondencie
VII. Písomnosti pri predaji tovaru a poskytovaní služieb 4	<ul style="list-style-type: none"> • Pôžičky, Leasingová zmluva - odpis • Pokladničná potvrdenka, doklad z ERP, záručný list • Odpis – Reklamácia nekvalitného kožucha • Odpis – Odstúpenie od kúpnej zmluvy 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť so správnym a reklamačným konaním a má sa naučiť vyhotovovať písomnosti z tejto oblasti

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: **6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu**

Dotácia: 2 hod. týždenne/66 hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
I. Zvyšovanie rýchlosti a presnosti písania	6	<ul style="list-style-type: none">• Opakovanie – nácvik textu vo výučbovom programe ATF• Upevňovanie zručností písania vo výučbovom programe ATF• Zvyšovanie rýchlosti a presnosti vo výučbovom programe ATF• Nácvik textu, 41. lekcia – Zmluva o výkone funkcie• Nácvik textu, 42. lekcia – Informačná bezpečnosť• Nácvik textu, 43. lekcia – Od telefónu k digitálnej televízii	<ul style="list-style-type: none">• Osvojiť základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy• Písať desaťprstovou hmatovou metódou
II. Nácvik vyhotovovania a úpravy tabuliek	8	<ul style="list-style-type: none">• Druhy tabuliek, základné prvky tabuľky, 45. lekcia• Spôsoby spracovania tabuliek, 46. lekcia• Zhotovenie tabuliek v textovom editore WORD, 49. lekcia• Praktické vyhotovenie tabuľky• Praktické vyhotovenie tabuľky – písomná práca• Zhotovenie tabuliek pomocou tabuľkového kalkulátora EXCEL, 50. lekcia• Praktické vyhotovenie tabuľky• Praktické vyhotovenie tabuľky – písomná	<ul style="list-style-type: none">• Vedieť vyhotoviť, vyplniť a upraviť tabuľky

	práca	
III. Power point 6	<ul style="list-style-type: none"> • Význam Power Pointu • Použitie Power Pointu • Tvorba jednoduchej prezentácie • Animácia snímkov • Vkladanie objektov, úpravy • Vytvorenie vlastnej prezentácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť pracovať v programe Power Point, vyhotoviť vlastnú prezentáciu
IV. Záverečná práca v Power pointe 20	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie a obsah záverečnej práce • Úprava záverečnej práce • Úprava textu na počítači • Možnosti úpravy textu • Zmena písma, farby • Efekty • Vkladanie obrázkov • Zvukové efekty • Vypracovanie záverečnej práce • Využitie programu Power Point • Animácia snímkov • Vkladanie objektov, úpravy • Vlastná prezentácia I. • Vlastná prezentácia II. • Vlastná prezentácia III. • Vlastná prezentácia IV. • Vlastná prezentácia V. • Vlastná prezentácia práce • Predstavenie vlastnej práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhotovenie a odprezentovanie vlastnej prezentácie

<p>V. Súvislý príklad z obchodnej korešpondencie</p> <p style="text-align: right;">20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pokyny pre riešenie príkladu, Vysvetlenie úloh a pokyny k vypracovaniu súvislého príkladu • Úloha č. 701 – Dopyt • Úloha č. 702 – Odpoveď na dopyt • Úloha č. 703 – Objednávka • Úloha č. 704 – Ponuka • Úloha č. 705 – Sprievodný list • Úloha č. 706 – Dodací list • Úloha č. 707- Faktúra • Úloha č. 708 – Obchodný list - - Reklamácia • Úloha č. 709 – Reklamácia • Úloha č. 710 – Uznanie reklamácie • Úloha č. 711 – Obchodný list • Úloha č. 712 – Urgencia • Úloha č. 714 – Obchodný list • Úloha č. 715 – 1. upomienka • Úloha č. 716 – Odpoveď na upomienku • Úloha č. 717 – 2. upomienka, Úloha č. 718 – 3. upomienka • Úloha č. 719 – Návrh na súdne konanie • Úloha č. 720 – Vyplnenie poštovej poukážky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť aplikovať získané teoretické vedomosti a praktické skúsenosti pri vypracovaní súvislého príkladu z ADK • Vedieť aplikovať získané vedomosti v praktickom živote
---	--	---

□